

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับ
พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยาศรีอยุธยา เขต 1

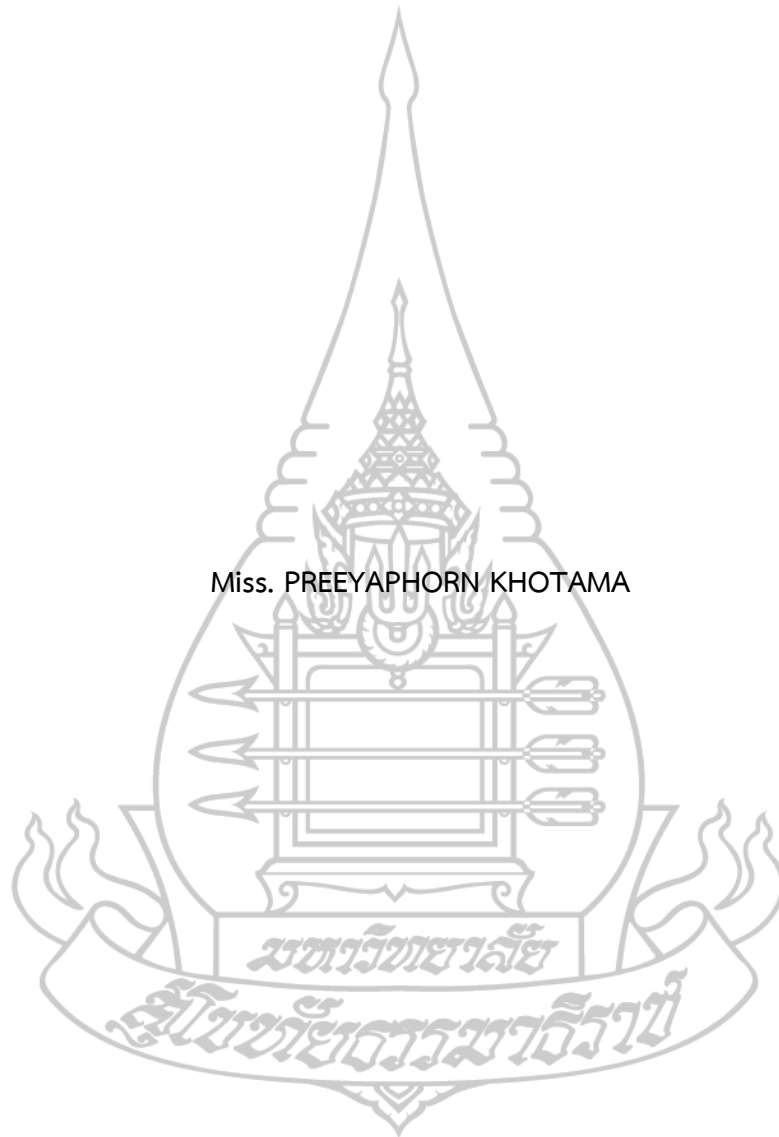

นางสาวปริญญากรณ์ โคตะมะ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2566

The Relationship Between Innovative Leadership of School
Administrators and Creative Teaching Behaviors of Teachers in Schools
under Rayong Primary Educational Service Area Office 1

Miss. PREEYAPHORN KHOTAMA

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration
School of Educational Studies Sukhothai Thammathirat Open University

2023

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร
สถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ระยอง เขต 1

ชื่อและนามสกุล นางสาวปรีญาภรณ์ โคตะมะ

แขนงวิชา / วิชาเอก บริหารการศึกษา

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.กุลชลี จงเจริญ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 29 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษา คำนวณว่าอิสระ ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1

ผู้ศึกษา นางสาวปรีญาภรณ์ โคตะมะ รหัสนักศึกษา 2612300554

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.กุลชลี จงเจริญ ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ระดับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ปีการศึกษา 2566 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 328 คน จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามขนาดของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .96 และ .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม การมีวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลง การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม การมีความคิดสร้างสรรค์ และการบริหารความเสี่ยง 2) พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อส่งเสริมการคิด การส่งเสริมอิสระทางความคิดของนักเรียน การจัดการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์ และหลากหลาย และการกระตุ้นให้เกิดจินตนาการในการแก้ปัญหา และ 3) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ ประถมศึกษา

Independent Study title: “The Relationship Between Innovative Leadership of School Administrators and Creative Teaching Behaviors of Teachers in Schools under Rayong Primary Educational Service Area Office 1”

Author: “Miss. PREEYAPHORN KHOTAMA”; ID: “2612300554”;

Degree: Master of Education (Educational Administration)

Independent Study Advisor: Associate Professor Associate Professor Koolchalee

Chongcharoen; Academic year: 2023

Abstract

The objectives of this research were to study (1) the innovative leadership level of school administrators; (2) the level of creative teaching behaviors of teachers; and (3) the relationship between innovative leadership of school administrators and creative teaching behaviors of teachers in schools under Rayong Primary Educational Service Area Office 1.

The research sample consisted of 328 teachers in schools under Rayong Primary Educational Service Area Office 1 during the 2022 academic year, obtained by stratified random sampling based on school size. The sample size was determined based on Krejcie and Morgan Table. The employed research tool was a questionnaire on innovative leadership of school administrator and creative teaching behaviors of teacher, with reliability coefficients of .96 and .96, respectively. Statistics employed for data analysis were the frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson’s product-moment correlation coefficient.

The research findings revealed that (1) both the overall and specific aspects of innovative leadership of the school administrators were rated at the high level; the specific aspects of innovative leadership could be ranked from top to bottom based on their rating means as follows: the working as a team and participation; the possession of transformational vision; the creation of innovative organization atmosphere; the possession of creative thinking; and the risk management; (2) both the overall and specific aspects of creative teaching behaviors of the teachers were rated at the high level; the specific aspects of creative teaching behaviors could be ranked from top to bottom based on their rating means as follows: the having interaction between the teacher and the students to enhance thinking; the promotion of freedom of thinking of the students; the creative and diversified learning management; and the encouragement of the students to have imagination in solving problems; and (3) innovative leadership of the school administrators positively correlated at the moderate level with creative teaching behaviors of the teachers in the schools, which was significant at the .01 level.

Keywords : Innovative leadership, Creative teaching behavior, Primary education

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระเล่มนี้ สำเร็จได้ด้วยดีโดยได้รับความกรุณาและอนุเคราะห์อย่างดีจากรองศาสตราจารย์ ดร.กุลชลี จงเจริญ อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำนับตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นอย่างสมบูรณ์ และขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.อาจารย์ คุวิธน์ไพศาล กรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่ให้ความกรุณาเสนอแนะและเติมเต็มงานวิจัยให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งในความกรุณาของท่านและขอขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณคณาจารย์แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่กรุณาให้ความรู้และทักษะในการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ นางเการมย์ภา อาสา ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรีนางวนิดา ไบโพธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 3 และ นายนพตล แสนผูก ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 5 ที่กรุณาตรวจเครื่องมือวิจัยและให้ข้อเสนอแนะซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเครื่องมือการวิจัยเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณคณะครูของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยาศรีของ เขต 1 ทุกท่านที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการวิจัยเป็นอย่างมาก

ขอขอบคุณครอบครัว บิดา มารดา คุณลุง และเพื่อนทุกคนที่สนับสนุนการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระและให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชที่ให้โอกาสได้มาเรียนรู้และขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือ สนับสนุน ให้การทำการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ สำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี

นางสาวปริญญาภรณ์ โคตะมะ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่ได้รับ	10
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	12
แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู	26
บริบทของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	50
กรอบแนวคิดของงานวิจัย	55
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	57
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	57
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล	59
การวิเคราะห์ข้อมูล	60
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	62
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	63

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระยอง เขต 1	64
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระยอง เขต 1	70
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระยอง เขต 1	75
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	77
สรุปการวิจัย	77
อภิปรายผล	82
ข้อเสนอแนะ	86
บรรณานุกรม	88
ภาคผนวก	97
ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	98
ข ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย	100
ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	108
ง หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญและขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย	114
จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือ	118
ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	121
ช ผลการพิจารณาคุณภาพเครื่องมือวิจัย	124
ประวัติผู้ศึกษา	127

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	17
ตารางที่ 2.2 การสังเคราะห์พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู	33
ตารางที่ 2.3 ผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เปรียบเทียบ 5 ปีการศึกษา (2560 – 2564)	48
ตารางที่ 2.4 ผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เปรียบเทียบ 5 ปีการศึกษา (2560 – 2564)	49
ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	57
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ ประสบการณ์ การทำงาน และขนาดสถานศึกษา	63
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 โดยภาพรวม	64
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการมีวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลง	65
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการมีความริเริ่มคิดสร้างสรรค์	66
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการบริหารความเสี่ยง	67
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม	68
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม	69

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวม	70
ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ด้านการจัดการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และหลากหลาย	71
ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ ของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ด้าน การกระตุ้นให้เกิดจินตนาการในการแก้ปัญหา	72
ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ ของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อส่งเสริมการคิด	73
ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ด้านการส่งเสริมอิสระทางความคิดของนักเรียน	74
ตารางที่ 4.13 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1	75

ฉ

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย 6

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงในยุคศตวรรษที่ 21 เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนในสังคม เป็นแรงผลักดันที่สำคัญให้ผู้นำในองค์กรต่างๆ จำเป็นต้องเรียนรู้ ทำความเข้าใจและสามารถพัฒนานวัตกรรมการบริหารองค์กรเพื่อแก้ปัญหาและสนับสนุนให้องค์กรสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องซึ่งจากแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาของประเทศทั้งด้านความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลแบบก้าวกระโดด การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไปสู่สังคมสูงวัย และทักษะของประชากรในศตวรรษที่ 21 โดยกำหนดวิสัยทัศน์ว่า คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ดังนั้นหัวใจสำคัญของกระบวนการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาจึงอยู่ที่สถานศึกษาซึ่งเป็นกลไกสำคัญในกระบวนการปฏิรูปการศึกษาในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปดังกล่าว จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว นวัตกรรมซึ่งหมายถึง แนวคิด การปฏิบัติหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ที่ยังไม่เคยมีใช้มาก่อนจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการผลักดันงานที่ปฏิบัติไปสู่ความสำเร็จ ผู้นำจึงจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม มีความชำนาญในการประยุกต์ทั้งวิธีการคิด วิธีการทำงาน และเปิดรับข้อมูล เพื่อเหตุผลหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อสร้างงานที่มีประสิทธิภาพ และต้องยอมปรับบทบาทตนเองจากผู้นำแบบเดิม ๆ เพื่อประสานให้เกิดความร่วมมือในองค์กร และมีความยั่งยืนในองค์กรขึ้น (จิราภา ประพันธ์พัฒน์, 2560, น.12) สำหรับองค์กรทางการศึกษาจำเป็นต้องมีผู้บริหารสถานศึกษาหรือหน่วยงานทางการศึกษาที่จำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในการพัฒนาการจัดและบริหารการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพบนฐานของการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา (ปวีณา กันถิน, 2560, น.3)

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง พ.ศ. 2561 เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษา โดยยกระดับผลการเรียนของนักเรียนกลุ่มอ่อนและยากจน พัฒนานวัตกรรมการบริหารการศึกษาระดับจังหวัด ขยายผลนวัตกรรมการศึกษาทั้งเชิงนโยบายการจัดการเรียนรู้และการบริหารในสถานศึกษาไปสู่นโยบายการศึกษาระดับชาติและพื้นที่อื่น และ ร่วมมือกับภาครัฐ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และประชาสังคมในการจัดการศึกษาการพัฒนา และขยายผล นวัตกรรมการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561) จากความสำคัญที่กล่าวมาผู้บริหารสถานศึกษาจึง จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม เพื่อเสริมสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาใน พัฒนาคุณภาพผู้เรียน และขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งนักวิชาการ (ปวีณา กันถิ่น 2560; ศิริพร พงษ์เนตร 2564) ได้กล่าวถึงภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ว่าหมายถึง สิ่งที่ผู้นำแสดงออกทั้ง ทางด้านบุคลิกภาพ และสมรรถนะ มีความคิดริเริ่ม มีความสามารถในการเข้าถึงปัญหาหรือโอกาสที่ สลับซับซ้อน และค้นพบแนวทางในการดำเนินการใหม่ๆ สามารถเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กรไปสู่ วัฒนธรรมนวัตกรรม และนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ซึ่งสำคัญต่อการ พัฒนาสถานศึกษา ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญในการทำให้การ บริหารสถานศึกษา ในการสร้าง พัฒนา และเป็นแรงผลักดันเพื่อให้ได้นวัตกรรมหรือสิ่งใหม่ ๆ เพื่อ สร้างความตระหนักและปรับเปลี่ยนทัศนคติในการทำงาน ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา สามารถ พัฒนาการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพบนพื้นฐานการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา (กระทรวงศึกษาธิการ 2559; จุฑาทิพย์ ชนะเคน 2559) โดยภาวะผู้นำมีองค์ประกอบที่คล้ายกัน จี รรภา ประพันธ์พัฒน์ (2560, น. 16) ได้สังเคราะห์องค์ประกอบที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง 2) ด้านการทำงานเป็น ทีมและมีส่วนร่วม 3) ด้านการคิดสร้างสรรค์ 4) ด้านการบริหารความเสี่ยง 5) ด้านการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร และ 6) ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม และ ปวีณา กันถิ่น (2560, น. 6) ได้กล่าวว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงานเป็น ทีม 3) ด้านการสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากร 4) ด้านการคิดสร้างสรรค์ 5) ด้านการสร้างบรรยากาศ แห่งการส่งเสริมนวัตกรรมและเทคโนโลยี และ 6) ด้านการมีคุณธรรมจริยธรรม จะเห็นได้ว่าผู้บริหาร ที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีองค์ประกอบที่หล่อหลอมให้เกิดความเป็นผู้นำทั้งในด้านของความคิด เชิงรุก การคิดสร้างสรรค์ การบริหารความเสี่ยง รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และส่งเสริมสนับสนุนให้มีการสร้างบรรยากาศให้สถานศึกษาเป็นองค์กรนวัตกรรมเพื่อตอบสนองต่อ การบริหารการศึกษาในศตวรรษที่ 21

จากงานวิจัยหลายฉบับได้ชี้ให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามี ความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษา อาทิ ปวีณา กันถิ่น (2560) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิง นวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประชารัฐเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ 5 ซึ่ง ผลการวิจัย พบว่าระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประชารัฐมีระดับ ภาวะผู้นำ โดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับ การมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลงการสร้าง แรงจูงใจ ให้กับบุคลากรการมีส่วนร่วมในการทำงานและทำงานเป็นทีม การมีคุณธรรมจริยธรรม การ

สร้างบรรยากาศแห่งการส่งเสริมองค์กรนวัตกรรม และการคิดสร้างสรรค์ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ของวัชรพงศ์

ทัศนบรรจง (2563) ซึ่งผลการวิจัย พบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มากทุกด้าน โดยการมีวิสัยทัศน์อยู่ในลำดับสูง รองลงมาคือการสร้างบรรยากาศในองค์กร การบริหารจัดการการมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่ายและการสร้างองค์กรนวัตกรรมตามลำดับจึงจะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นการประยุกต์ใช้ความรู้ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาโดยคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ดังนั้นการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิผลสูงขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องนำนวัตกรรมมาเสริมสร้างประสิทธิผลของสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุกับเป้าหมายที่วางไว้

นอกจากผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมดังที่กล่าวข้างต้น ครูเป็นอีกบุคคลหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนเพื่อให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 บทบาทของครูในยุคนี้จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้เข้ากับบริบทของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์จึงถือเป็นหนึ่งในพฤติกรรมการสอนที่เหมาะสมกับกับบริบทการศึกษาในปัจจุบัน พฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์นั้นเป็นผลมาจากพฤติกรรมการกระทำส่วนบุคคลที่คิดและริเริ่มทำสิ่งใหม่ ๆ และเชื่อมโยงเข้าไว้ด้วยกัน อีกทั้งมีการแสดงออกให้เห็นว่าความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นั้นสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในองค์กรได้ (วรรณภา ดาอ่ำ, 2564) ซึ่งนักวิชาการ (Cropley 1997; Simonton 2012) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ ว่าหมายถึงพฤติกรรมการสอนของครูที่แสดงถึงการมีแนวคิดใหม่ ๆ และหลากหลาย ในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน รวมทั้งกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ ปลูกฝังความกระตือรือร้นของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนรู้ และเพิ่มความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ โดยพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูมีองค์ประกอบที่นักวิชาการได้กล่าวไว้หลากหลาย Huang (2006) ได้ประมวลแนวคิดต่าง ๆ ของนักวิชาการ โดยสรุปว่า พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบได้แก่ การมีปฏิสัมพันธ์และอภิปรายเพื่อส่งเสริมการคิด การเปิดใจเพื่อการเรียนรู้สิ่งต่างๆ อย่างมีความหมาย การแก้ปัญหาและการกระตุ้นให้เกิดจินตนาการ การใช้วิธีการสอนที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นแรงจูงใจของนักเรียน และการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างทำท่าย Reychav and Weisberg (2010) กล่าวว่า พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การสร้างสรรค์วิธีการหรือแนวคิดใหม่ๆ ในการสอน การวางแผนเนื้อหาการสอน และสื่อการสอนอย่างสร้างสรรค์ การใช้วิธีการหรือกลยุทธ์การสอนที่เป็นนวัตกรรมใหม่ และการ

ออกแบบวิธีการประเมินผลอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งผลการวิจัยของ Pieterse et al. (2010) Chang et al. (2016) และธัญญวรรณ บุญณณิ และคณะ (2565) ชี้ให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ของครู

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 มีภารกิจในการส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบจำนวนทั้งสิ้น 114 แห่ง โดยกำหนดวิสัยทัศน์ “องค์กรคุณภาพ บริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม สู่ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อย่างเสมอภาค” และได้กำหนดพันธกิจเพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ได้แก่ 1) ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 2) ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้นักเรียนมีความปลอดภัยทุกรูปแบบ 3) พัฒนาคุณภาพนักเรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตร ทักษะที่จำเป็นและทักษะอาชีพในศตวรรษที่ 21 เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน 4) สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เพื่อให้นักเรียนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม 5) พัฒนา ส่งเสริมสนับสนุน ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้มีอาชีพในการจัดการศึกษา 6) พัฒนา และส่งเสริมการศึกษาให้เป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา 7) จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 8) พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับ และจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1, 2566, น.45)

จากการสำรวจสภาพปัญหาของการบริหารจัดการสถานศึกษาในพื้นที่ความรับผิดชอบพบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐาน (O –NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบระหว่างปีการศึกษา 2563 และ ปีการศึกษา 2564 พบว่าคะแนนเฉลี่ยรวมปีการศึกษา 2564 ลดลง เฉลี่ยร้อยละ 8.31 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบระหว่างปีการศึกษา 2563 และ ปีการศึกษา 2564 พบว่าคะแนนเฉลี่ยรวมปีการศึกษา 2564 ลดลง เฉลี่ยร้อยละ 2.66 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1, 2566, น.11-15) จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมพื้นฐาน (O –NET) ลดลงเมื่อเปรียบเทียบจากปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564 ทั้งชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีปัจจัยหลายหลายด้านที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้บางโครงการไม่สามารถดำเนินการได้ ทำให้การพัฒนาบุคลากรของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ รวมทั้งโครงการพัฒนาบุคลากรของเขตพื้นที่การศึกษาฯ ยังไม่มีโครงการที่พัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และโครงการที่พัฒนาให้ครูสามารถจัดการ

เรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และเป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม (Co-creation) อย่างเพียงพอ ทำให้การจัดการเรียนรู้ของครูส่วนใหญ่ยังเป็นการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบเดิม

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 เพื่อนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการสถานศึกษาและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

2.2 เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

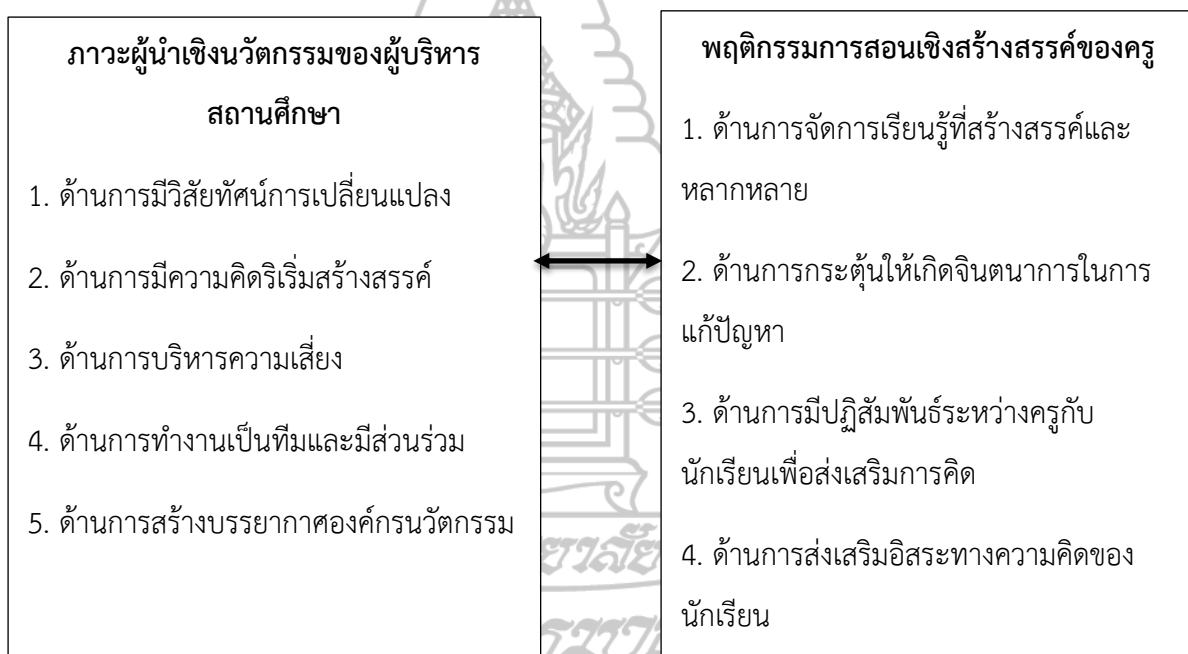
3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรที่ 1 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบจากนักวิชาการ และผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งหมด 10 แหล่ง ได้แก่ จีราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560), ปวีณา กันถิน (2560), ภริญา สายศิริสุข (2561), บุศรา ทับทิมศรี และคณะ (2562), วัชรพงศ์ ทศนบรรจง (2563), ศิริพร พงษ์เนตร (2564) ,ปาริฉัตร นวนทอง และตรัยภูมิพันธ์ ตรีตรีศวรร (2565), Tanya (2010), Couros (2012), และ Davis (2019) จากข้างต้น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์และกำหนดองค์ประกอบมาเป็นตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ซึ่งสังเคราะห์ได้จำนวน 5

องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม และด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม

ตัวแปรที่ 2 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบจากนักวิชาการ และผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู ทั้งหมด 8 แหล่ง ได้แก่ Soh (2000), Cheng (2001), Huang (2006), Lahiri (2010), Reyhav & Weisberg (2010), Davies et al. (2013), Cheng et al. (2016) และ Gunawan & Herachwati (2016) ซึ่งสังเคราะห์ได้จำนวน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการสอนที่สร้างสรรค์และหลากหลาย ด้านการแก้ปัญหาและการกระตุ้นให้เกิดจินตนาการ ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อส่งเสริมการคิด และด้านการส่งเสริมอิสระทางความคิดของนักเรียน ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู

5. ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยงค์ เขต 1 ครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาไว้ดังนี้

5.1 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยงค์ เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2,222 คน

5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรที่ 1 คือ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง
- 2) ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 3) ด้านการบริหารความเสี่ยง
- 4) ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม
- 5) ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม

ตัวแปรที่ 2 คือ พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และหลากหลาย
- 2) ด้านการกระตุ้นให้เกิดจินตนาการในการแก้ปัญหา
- 3) ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อส่งเสริมการคิด
- 4) ด้านการส่งเสริมอิสระทางความคิดของนักเรียน

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมหรือคุณลักษณะของผู้นำที่แสดงออกถึงความสามารถทั้งวิธีการคิด วิธีการทำงานแนวใหม่ ๆ เพื่อมุ่งไปสู่ผลลัพธ์ในเชิงบวก สร้างกระบวนการทำงานอย่างสร้างสรรค์เพื่อให้งานที่ออกมานั้นมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ เน้นการทำงานร่วมกันเป็นทีม พร้อมสนับสนุนและร่วมแก้ไขปัญหาภายในองค์กร เพื่อให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของยุคเทคโนโลยีใหม่ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งใช้กระบวนการของการสร้างสรรค์

บริบททางนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนให้บุคลากรสามารถสร้างนวัตกรรม และการให้บริการอย่างสร้างสรรค์

6.2 ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษา แสดงออกถึงความสามารถในการมองเห็นภาพของสถานศึกษาในอนาคตและวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษาตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งสามารถกำหนดพันธกิจ กลยุทธ์ เป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษาที่ชัดเจน และสามารถสื่อสารและถ่ายทอดวิสัยทัศน์เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม

6.3 ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการคิดริเริ่ม คิดสิ่งใหม่ ๆ อย่างยืดหยุ่นและหลากหลาย โดยใช้ความรู้ ประสบการณ์ และทักษะการคิดวิเคราะห์งานอย่างเป็นระบบ สร้างทางเลือกใหม่ที่สร้างสรรค์เพื่อกระตุ้นให้ครูและบุคลากรมีทางเลือกที่หลากหลายในการพัฒนางานเพื่อก่อให้เกิดนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน

6.4 ด้านการบริหารความเสี่ยง หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการแสดงออกถึงการจัดกระบวนการดำเนินงานที่เป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อช่วยให้สถานศึกษาลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะเกิดความเสียหายอย่างมีกลยุทธ์เพื่อระบุ ประเมิน และเตรียมพร้อมสำหรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น สามารถวิเคราะห์และควบคุมการดำเนินงานที่อาจเกิดเกิดความเสียหายให้เป็นไปตามแผนงาน ขั้นตอน และเวลาที่กำหนด และมีการกำกับติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ

6.5 ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีการทำงานเป็นทีมและมีการบูรณาการการทำงานร่วมกัน เปิดโอกาสให้บุคลากรและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ทีมงานนำนวัตกรรมเข้ามาประยุกต์ใช้ในการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงาน และเพื่อให้การทำงานบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์

6.6 ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้เกิดความคล่องตัวและความยืดหยุ่นในการทำงาน และส่งเสริมกระบวนการทำงานเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนานวัตกรรมในการปฏิบัติงาน สนับสนุนให้ครูและบุคลากรพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ เสริมสร้างให้ครูและบุคลากรเกิดแรงจูงใจการแสวงหาความรู้เพื่อสร้างหรือพัฒนานวัตกรรมเป็นของตนเอง รวมทั้งจัดบรรยากาศและกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้มีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

6.7 พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของครูที่บ่งบอกถึงการมีแนวคิดใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างไปจากรูปแบบเดิม โดยออกแบบ

ประยุกต์แนวทางการสอน วิธีการ หรือกิจกรรม เพื่อกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ปลูกฝังทัศนคติ ความกระตือรือร้น เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนให้สามารถสร้างการเรียนรู้ที่มีความหมายเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

6.8 ด้านการจัดการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และหลากหลาย หมายถึง การที่ครูใช้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกที่สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนด้วยวิธีการและใช้สื่อการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และหลากหลาย ตลอดจนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้และส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

6.9 ด้านการกระตุ้นให้เกิดจินตนาการในการแก้ปัญหา หมายถึง พฤติกรรมของครูในการจัดการเรียนการสอนโดยการตั้งคำถามที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดจินตนาการในการเรียนรู้ และทำความเข้าใจกับปัญหาที่เกิดขึ้น โดยใช้ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการพิจารณาสาเหตุของปัญหา และพิจารณาหาแนวทางการแก้ไขปัญหอย่างถูกต้อง หลากหลาย และเหมาะสม

6.10 ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อส่งเสริมการคิด หมายถึง พฤติกรรมของครูที่มีการสื่อสารกับนักเรียนในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผ่านการโต้ตอบหรือการกระทำเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิด โดยผ่านการจัดกิจกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริงเพื่อส่งเสริมการคิด

6.11 ด้านการส่งเสริมอิสระทางความคิดของนักเรียน หมายถึง การที่ครูจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์ ผ่านการจัดกิจกรรมแบบผสมผสานที่เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และค้นหาคำตอบในสิ่งที่ตนเองต้องการเรียนรู้ จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมความเป็นอิสระในการเรียนรู้ และกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ เพื่อพัฒนาศักยภาพทางด้านความคิดตามขีดความสามารถของนักเรียน

6.12 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของเขต 1

6.13 ครู หมายถึง ข้าราชการที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 1

7. ประโยชน์ที่ได้รับ

7.1 ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาระยอง เขต 1

7.2 สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาระยอง เขต 1 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปกำหนดนโยบายในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาและครูเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาละยอง เขต 1 ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานในการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม
 - 1.2 ความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม
 - 1.3 องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
2. แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู
 - 2.1 ความหมายของพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู
 - 2.2 ปัจจัยที่ส่งเสริมและเป็นอุปสรรคต่อพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.3 องค์ประกอบของพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู
3. บริบทของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาละยอง เขต 1
 - 3.1 ข้อมูลพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาละยอง เขต 1
 - 3.2 โครงสร้างการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาละยอง เขต 1
 - 3.3 ทิศทางการพัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาละยอง เขต 1
 - 3.4 ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาละยอง เขต 1
 - 3.5 การพัฒนาบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาละยอง เขต 1
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ
5. กรอบแนวคิดของงานวิจัย

1. แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

1.1 ความหมายของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม

ปัจจุบันทุกองค์กรไม่ว่าขนาดเล็ก ขนาดกลาง หรือขนาดใหญ่ต่างเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นผลมาจากความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี จึงจำเป็นต้องมีการปรับตัว โดยการพัฒนาความคิดเพื่อให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบใหม่ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจึงมีความสำคัญกับองค์กร ส่งผลต่อการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพบนฐานของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมไว้ดังนี้

ปวีณา กันถิน (2560, น. 28) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรม คุณลักษณะ ที่แสดงออกถึงความสามารถของตนเอง ในการขับเคลื่อนให้บุคคลเกิดความคิดและสร้าง แนวทางการดำเนินงานใหม่ๆ หรือการสร้างนวัตกรรมให้กับองค์กร และนำไปสู่การพัฒนา สถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

กุลชลี จงเจริญ (2561, น. 6) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม เป็นการแสดงออก ถึงคุณลักษณะของผู้นำที่มีสมรรถนะ บุคลิกภาพ บทบาท ความสามารถในการเข้าถึงปัญหาหรือ โอกาสที่สลับซับซ้อน สามารถค้นพบแนวทางในการ ดำเนินการใหม่ๆ เน้นสัมพันธภาพของกลุ่ม บุคลากรที่มีคุณภาพ และมีความไว้วางใจสมาชิกภายในองค์กร รวมทั้งใช้กระบวนการของการ สร้างสรรค์บริบททางนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนให้บุคลากรสามารถสร้าง นวัตกรรมในการสร้าง มูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตและการให้บริการอย่างสร้างสรรค์

ศิริพร พงษ์เนตร (2564, น. 17) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม หมายถึง สิ่งที่ ผู้นำแสดงออกทั้งทางด้านบุคลิกภาพ และสมรรถนะ มีความคิดริเริ่ม มีความสามารถในการเข้าถึง ปัญหาหรือโอกาสที่สลับซับซ้อน และค้นพบแนวทางในการดำเนินการใหม่ๆ สามารถเปลี่ยน วัฒนธรรมองค์กรไปสู่วัฒนธรรมนวัตกรรม ทั้งยังสามารถผลักดันให้สมาชิกในองค์กรเกิดความคิด สร้างสรรค์โดยนำนวัตกรรมเข้าไปปรับใช้ในการแก้ปัญหาที่ส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนมุมมองและ ทักษะคติในการบริหาร

Indeed (2022) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม หมายถึง คุณลักษณะของความ เป็นผู้นำที่เกี่ยวข้องกับการใช้นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการจัดการผู้คนและโครงการ ผู้ที่มีภาวะผู้นำด้านนวัตกรรมมักจะสร้างแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานด้วยวิธีการที่แตกต่างจาก ที่เคยเป็นมา

Couros (2014) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม หมายถึง ความสามารถในการคิดและโน้มน้าวผู้อื่นของผู้บริหาร เพื่อสร้างแนวคิดที่ใหม่และดีกว่าเพื่อมุ่งไปสู่ผลลัพธ์ในเชิงบวก

กล่าวโดยสรุป ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมหรือคุณลักษณะของผู้นำที่แสดงออกถึงความสามารถทั้งวิธีการคิด วิธีการทำงานแนวใหม่ ๆ เพื่อมุ่งไปสู่ผลลัพธ์ในเชิงบวก สร้างกระบวนการทำงานอย่างสร้างสรรค์เพื่อให้งานที่ออกมานั้นมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ เน้นการทำงานร่วมกันเป็นทีม พร้อมสนับสนุนและร่วมแก้ไขปัญหาภายในองค์กร เพื่อให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของยุคเทคโนโลยีใหม่ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งใช้กระบวนการของการสร้างสรรค์บริบททางนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนให้บุคลากรสามารถสร้างนวัตกรรม และการให้บริการอย่างสร้างสรรค์

1.2 ความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสำคัญต่อการบริหารงานในองค์กร ผู้บริหารองค์กรที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจะส่งผลให้การบริหารองค์กรมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้น นักวิชาการได้อธิบายถึงความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2559) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม เป็นสมรรถนะสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูจะต้องมี เพื่อสร้างความตระหนักและปรับเปลี่ยนทัศนคติในการทำงาน รวมทั้งความสามารถในการเปลี่ยนแปลงตนเองเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรม สามารถเรียนรู้ทักษะใหม่ๆ มีกรอบการทำงานที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ผู้นำเชิงนวัตกรรมที่สามารถนำความคิดสร้างสรรค์เปลี่ยนแปลงเป็นการกระทำเพื่อให้เกิดประโยชน์กับสถานศึกษา

จุฑาทิพย์ ชนะเคน (2559, น. 4) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญในการทำให้การบริหารสถานศึกษา เกิดการสร้าง พัฒนา และเป็นแรงผลักดันเพื่อให้ได้นวัตกรรมหรือสิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา สามารถพัฒนาการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพบนพื้นฐานการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา

กุลชลี จงเจริญ (2561, น. 7) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสำคัญต่อการบริหารงานของบุคลากรในองค์กร เป็นการช่วยกระตุ้นให้บุคคลเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน มีจุดเน้นหรือเป้าหมายร่วมกันในการปฏิบัติงาน เกิดความสัมพันธ์ภาพที่ดีภายในกลุ่ม เกิดความไว้วางใจระหว่างกันในการทำงาน สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานไปสู่วิสัยทัศน์ขององค์กรนอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อองค์กรในการกำหนดทิศทางขององค์กรอย่างมีกลยุทธ์เชิงนวัตกรรมเพื่อการได้เปรียบในเชิงการแข่งขันและในเชิงคุณภาพของผลผลิต การแก้ไขปัญหาต่างๆโดยวิธีการในเชิงสร้างสรรค์อย่างมีกลยุทธ์ การสร้างรูปแบบของเครือข่ายและองค์กรสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการที่มีความคาดหวังเพิ่มขึ้นจากการใช้บริการขององค์กร และสามารถสร้างวัฒนธรรมองค์กรเชิงนวัตกรรมได้

ปาริฉัตร นวนทอง และตรีภุมินทร์ ตรีตรีศวรร (2565, น. 1436) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสำคัญกับผู้บริหารสถานศึกษาต่อการบริหารสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้นวัตกรรม หรือสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา สามารถพัฒนาการศึกษา ได้อย่างมีคุณภาพบนฐานของการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา ซึ่งการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในการสร้างพัฒนา และเป็นแรงผลักดันสำคัญให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา

Carmeli et al. (2016, p. 339) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่มีต่อองค์กรไว้ดังนี้

1. สามารถกระตุ้นให้บุคลากรเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำสิ่งใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นซึ่งเป็นผลดีต่อการปฏิบัติงาน
2. สามารถสะท้อนการประเมินผลการปฏิบัติงานให้แก่ผู้ตามได้อย่างครบถ้วนและชัดเจน
3. ทำให้บุคลากรในองค์กรมีจุดเน้นหรือเป้าหมายร่วมกันในการปฏิบัติงาน
4. ทำให้บุคลากรในองค์กรเกิดสัมพันธภาพที่ดีภายในกลุ่ม
5. ทำให้บุคลากรในองค์กรเกิดความไว้วางใจหรือเชื่อใจระหว่างกันในการทำงาน

Loader (2016, อ้างถึงใน กุลชลี จงเจริญ, 2561, น. 7) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสำคัญมาก ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้นำจะสามารถกำหนดทิศทางขององค์กรอย่างมีกลยุทธ์เชิงนวัตกรรมเพื่อการได้เปรียบในเชิงของการแข่งขันและในเชิงของคุณภาพของผลผลิต
2. บุคลากรในองค์กรจะได้รับการกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานมีความเชื่อใจระหว่างกัน
3. บุคลากรในองค์กรจะได้รับการสื่อสารที่ชัดเจนในกระบวนการและขั้นตอนและสามารถมองเห็นเป้าหมายในเชิงสร้างสรรค์เป็นจริงที่สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายได้
4. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้นำจะสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานไปสู่วิสัยทัศน์ขององค์กรได้

5. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสามารถสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นการสร้างนวัตกรรมได้ กล่าวโดยสรุป ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสำคัญต่อการบริหารงานของบุคลากรในองค์กรเป็นการช่วยกระตุ้น และสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน สามารถสะท้อนการประเมินผลการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรได้อย่างครบถ้วนและชัดเจน สร้างความเชื่อมั่น เชื่อใจ ระหว่างกันและกันทำให้เกิดความร่วมมือกันในการทำงาน บุคลากรสามารถมองเห็นเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อองค์กรในการกำหนด

ทิศทางขององค์กรอย่างมีกลยุทธ์เชิงนวัตกรรมเพื่อการได้เปรียบในเชิงการแข่งขันและในเชิงคุณภาพของผลผลิต การแก้ไขปัญหาต่างๆ โดยวิธีการในเชิงสร้างสรรค์อย่างมีกลยุทธ์ การสร้างรูปแบบของเครือข่ายและองค์กรสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการที่มีความคาดหวังเพิ่มขึ้นจากการใช้บริการขององค์กร และสามารถสร้างวัฒนธรรมองค์กรเชิงนวัตกรรมได้

1.3 องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อช่วยให้การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพสูงขึ้น ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จึงเป็นกุญแจสำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีนักวิชาการหลายคนได้กล่าวถึงองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ไว้ดังนี้

จีราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560, น. 16) ได้สังเคราะห์องค์ประกอบที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง 2) การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม 3) การคิดสร้างสรรค์ 4) การบริหารความเสี่ยง 5) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ 6) การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม

ปวีณา กันถิน (2560, น. 6) ได้กล่าวว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง 2) การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม 3) การสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากร 4) การคิดสร้างสรรค์ 5) การสร้างบรรยากาศแห่งการส่งเสริมนวัตกรรมและเทคโนโลยี และ 6) การมีคุณธรรมจริยธรรม

ภริญา สายศิริสุข (2561, น. 5) ได้เสนอองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ว่า 6 องค์ประกอบได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง 2) การคิดสร้างสรรค์ 3) การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม 4) การมีจริยธรรมและตรวจสอบได้ 5) การบริหารความเสี่ยง และ 6) บรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม

บุศรา ทับทิมศรี และคณะ (2562, น.546) ได้สังเคราะห์องค์ประกอบจากนักวิชาการและผู้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ซึ่งสังเคราะห์ได้จำนวน 7 องค์ประกอบได้แก่ ระบบบริหารจัดการความเสี่ยง 2) จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาชีพ 3) สมรรถนะทางเทคโนโลยีและดิจิทัล 4) ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและพัฒนานวัตกรรม 5) ยุทธศาสตร์การสร้างแผนนวัตกรรม 6) การมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และ 7) การร่วมมือรังสรรค์นวัตกรรม

วัชรพงศ์ ทศนบรรจง (2563, น. 5) ได้ศึกษาแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร ซึ่งสังเคราะห์ได้ 6 ด้านได้แก่ 1) การบริหารจัดการ 2) การสร้างองค์กรนวัตกรรม 3) การมีวิสัยทัศน์ 4) การสร้างเครือข่าย 5) การสร้างบรรยากาศในการองค์กร และ 6) การบริหารแบบมีส่วนร่วม

ศิริพร พงษ์เนตร (2564, น. 17) กล่าวถึง องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 5 ด้าน ได้แก่ 1) การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม 2) การคิดสร้างสรรค์ 3) สร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม 4) การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง และ 5) การใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร

ปาริฉัตร นวนทอง และตรีภุมินทร์ ตรีตรีศวร (2565, น. 1438) ได้สังเคราะห์ องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสังเคราะห์ได้จำนวน 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง 2) การคิดสร้างสรรค์ 3) การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม 4) ด้านการมีจริยธรรมและตรวจสอบได้ 5) การบริหารความเสี่ยง และ 6) บรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม

Tanya (2010, p. 449) กล่าวถึง องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมว่ามี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การยอมรับความท้าทาย 2) การผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์ผ่านการร่วมมือแบบทีมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแสวงหาความรู้ 3) การสร้างวัฒนธรรมใหม่เพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง 4) การสร้างระบบการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ 5) การตัดสินใจและจัดระบบการทำงาน 6) ความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ และโครงสร้างพื้นฐาน และ 7) ความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่

Couros (2014) กล่าวว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมประกอบด้วย 8 ด้าน ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ 2) ความเห็นอกเห็นใจ 3) ต้นแบบของการเรียนรู้สิ่งใหม่ 4) การยอมรับความเสี่ยง 5) การสร้างเครือข่าย 6) การช่างสังเกต 7) การทำงานเป็นทีม และ 8) การสร้างความสัมพันธ์ภายในองค์กร

Davis (2019, p. 16) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) การนำสู่การเรียนรู้ (Leading to learn) 2) การนำสู่การคิด (Leading to think) 3) การนำสู่การเปลี่ยนแปลง (Leading to Change) และ 4) การนำสู่การสร้างนวัตกรรม (Leading to Innovate)

จากการศึกษาหลักการแนวคิดเกี่ยวกับความหมาย และแนวคิดองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมซึ่งได้จากแนวคิดของนักวิชาการ และผลงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องข้างต้น เพื่อให้เห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เพื่อกำหนดองค์ประกอบหลักของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา										องค์ประกอบที่เลือกศึกษา	
	ศิริภา ประพันธ์พัฒน์ (2560)	ปวีณา กันธิน (2560)	ภริญา สายศิริสุข (2561)	บุศรา ทับทิมศรี และคณะ(2562)	วัชรพงศ์ ที่ศนบรรจง (2563)	ศิริพร พงษ์เนตร (2564)	ปาริฉัตร นวนทอง และตรัยภูมิินทร์ สิริศิริศวร	Tanya (2010)	Couros (2014)	Davis (2019)		ความถี่
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	9	*
2. ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	9	*
3. ด้านการบริหารความเสี่ยง	√		√	√	√		√		√		6	*
4. ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กร นวัตกรรม	√	√	√		√	√	√				6	*
5. ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	√	√	√			√	√			√	6	*
6. ด้านการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร	√			√		√		√			4	
7. ด้านความมุ่งมั่นในการสร้างนวัตกรรม				√						√	2	
8. ด้านการมีจริยธรรมและตรวจสอบได้		√	√	√				√			4	
9. ด้านการสร้างเครือข่าย						√			√		2	
10. ด้านการสร้างองค์กรนวัตกรรม				√	√						2	
11. ด้านการสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากร		√									1	
12. ด้านการยอมรับความท้าทาย								√			1	
13. ด้านการสร้างวัฒนธรรมใหม่เพื่อ ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง								√			1	
14. ด้านการสร้างระบบการเรียนรู้อย่างมือ อาชีพ								√	√	√	3	

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา	พิจารณา ประพันธ์พัฒนา (2560)										
	ปริศนา กันถิน (2560)	ภริญา สายศิริสุข (2561)	บุศรา ทับทิมศรี และคณะ(2562)	วัชรพงศ์ ทัดนบประจ (2563)	ศิริพร พงษ์เนตร (2564)	ปาริฉัตร นวนทอง และตรัยภูมิภัทร์ ตรีศรีสุวรรณ (2565)	Tanya (2010)	Couros (2014)	Davis (2019)	ความถี่	องค์ประกอบที่เลือกศึกษา
15. ด้านการตัดสินใจและจัดระบบการทำงาน							√				1
16. ด้านความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่							√				1
17. ด้านความเห็นอกเห็นใจ								√			1
18. ด้านการช่างสังเกต								√			1
19. ด้านการสร้างความสัมพันธ์ภายในองค์กร								√			1
รวม	6	6	6	7	6	5	6	7	8	4	

จากการสังเคราะห์งานวิจัยข้างต้นพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารนั้น มีประเด็นที่น่าสนใจในการศึกษาอยู่หลายประเด็น เกณฑ์ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเลือกภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีค่าความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป ดังนั้นตัวแปรที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา และนำมากำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีความเหมาะสมตามหัวข้อที่ผู้วิจัยสนใจศึกษารวมทั้งสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และมีงานวิจัยสนับสนุน ได้องค์ประกอบ 5 ด้านได้แก่

1) ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง

- 2) ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 3) ด้านการบริหารความเสี่ยง
- 4) ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม
- 5) ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จากการสังเคราะห์งานวิจัยข้างต้นของผู้วิจัย ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาความหมายเพื่อนำมากำหนดเป็นนิยามศัพท์ ดังนี้

1. ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง

ผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถมองเห็นภาพอนาคตของสถานศึกษา จะทำให้สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจนซึ่งเป็นสิ่งกำหนดความก้าวหน้าของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสารงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ไว้ดังนี้

จิราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560, น. 17) กล่าวว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง หมายถึง การมีภาพอนาคต ที่มีความสามารถวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ เป้าหมายที่ชัดเจน กว้างไกล แปลกใหม่ สอดคล้องกับสภาพองค์กร โดยมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากสภาพปัจจุบันไปสู่การสร้างนวัตกรรมในองค์กร เพื่อให้เกิดการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น และถ่ายทอดสู่แนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการ

รชวิทย์ หล่อศรีสุภชัย (2562, น. 8) กล่าวว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง หมายถึง สิ่งที่ผู้นำแสดงออกถึงการกำหนดทิศทางการพัฒนาของสถานศึกษา โดยการสร้างภาพวิสัยทัศน์ที่พึงประสงค์ สร้างและสื่อสารวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนซึ่งมุ่งตรงต่อเป้าหมาย เปิดกว้างรับรู้และเข้าถึงแหล่งข้อมูลทุกทิศทาง เป็นผู้มองการณ์ไกล สามารถคาดการณ์ความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเตรียมการรับมือ นำนวัตกรรมเข้ามาประยุกต์ใช้ในการทำงาน กล้าเสี่ยงที่จะนำและทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น

ศิริพร พงษ์เนตร (2564, น. 18) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงโดยมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น และถ่ายทอดสู่แนวปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการ สร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์ เสริมแรงจูงใจให้ครูปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถรวมถึงให้ทุกคนเห็นคุณค่าของตนเอง สามารถวิเคราะห์การทำงานได้อย่างเป็นระบบมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยส่งเสริมการทำงานรวมถึงมุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมและคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆเพื่อที่จะยกระดับคุณภาพไปสู่เป้าหมาย

นันทิยา ยิ้มรักษา (2565, น. 884) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง หมายถึง การมีภาพอนาคตที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง สามารถวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา และนำมากำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษาได้ โดยมุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมในสถานศึกษา และสามารถสร้างโอกาสในการพัฒนาสถานศึกษาได้ทุกสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง

ปาริฉัตร นวนทอง และตรัยภูมิินทร์ ตริตรีศวร (2565, น. 1438) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่สามารถมองเห็นภาพลักษณ์ในอนาคตของสถานศึกษาตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป อย่างรอบด้าน มีความตื่นตัวอยู่เสมอ ยอมรับและเตรียมการรับมือกับการเปลี่ยนแปลง มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากสภาพปัจจุบันให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ค่านิยมของสถานศึกษาที่ดีขึ้นในอนาคต มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาขององค์กรไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

Davis (2019) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง หมายถึง การที่ผู้บริหารสามารถมองเห็นภาพอนาคตของสถานศึกษา สามารถวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงด้านการบริหารการศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ เป้าหมายที่ชัดเจนสอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากสภาพปัจจุบันไปสู่การสร้างนวัตกรรมในองค์กร สร้างโอกาสในการพัฒนา มีความตื่นตัวอยู่เสมอ สามารถมองเห็นการเปลี่ยนแปลงอย่างรอบด้าน ยอมรับและเตรียมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต

กล่าวโดยสรุป การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงความสามารถในการมองเห็นภาพของสถานศึกษาในอนาคตและวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษาตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งสามารถกำหนดพันธกิจ กลยุทธ์ เป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษาที่ชัดเจน และสามารถสื่อสารและถ่ายทอดวิสัยทัศน์เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม

2. ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์ เป็นคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในการคิดสิ่งใหม่ๆ เพื่อใช้ในการบริหารงานในสถานศึกษา ใช้แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา โดยอาศัยหลักการบูรณาการเชื่อมโยงจากความรู้ และประสบการณ์เดิม เพื่อนำไปสู่กระบวนการสร้างสรรค์พัฒนางานให้เกิดประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสารงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับด้านการศึกษา มีความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมไว้ดังนี้

จิราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560, น. 18) กล่าวว่า การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการคิดริเริ่ม คิดสิ่งใหม่ ๆ หลากหลายรูปแบบ หลายนแง่มุม คิดนอกกรอบ สร้าง

ทางเลือกใหม่เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาและขับเคลื่อนการดำเนินงาน โดยอาศัยเทคโนโลยีและสารสนเทศที่ทันสมัย ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรคิดสร้างสรรค์พัฒนางานเพื่อให้เกิดนวัตกรรมตลอดจนสนับสนุนให้ประยุกต์ใช้วิธีการใหม่ ๆ ตามบริบทขององค์กร เพื่อสร้างแนวความคิดใหม่ ๆ ในการขับเคลื่อนให้เกิดการสร้างสรรค์นวัตกรรม

ภริญา สายศิริสุข (2561, น. 6) กล่าวว่า การคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการมีความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนา รูปแบบหรือทางเลือก ใหม่ ๆ เพื่อส่งเสริมการทำงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา

ปรีวัฒน์ ยืนยง (2562, น. 333) กล่าวว่า การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึง การคิดการทำสิ่งใหม่ เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยอาศัยหลักการบูรณาการเชื่อมโยงจากความรู้และ ประสบการณ์เดิม

สุรียา สรวงศิริ และ สิทธิชัย สอนสุภี (2564, น. 917) กล่าวว่า การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง ทักษะและความสามารถในการคิดริเริ่มสิ่งใหม่ๆ วิธีการใหม่ๆ ของผู้บริหารสถานศึกษา สามารถการคิดยืดหยุ่นหลากหลายรูปแบบ หลากหลายแง่มุม รวมทั้งมีการคิดแบบบูรณาการผสมผสานวิธี เพื่อประยุกต์หาวิธีการปฏิบัติงานใหม่ๆ ที่สร้างสรรค์ให้มีความสอดคล้องกับลักษณะงานและบริบทของสถานศึกษา

ศิริพร พงษ์เนตร (2564, น.18) กล่าวว่า การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการคิดวิเคราะห์งานอย่างเป็นระบบ คิดริเริ่มสิ่งใหม่ๆ หลากหลายรูปแบบ คิดนอกกรอบ สร้างทางเลือกใหม่ที่เป็นประโยชน์ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาและขับเคลื่อนการดำเนินงาน กระตุ้นให้ครูมีทางเลือกที่หลากหลายในการพัฒนางานใหม่ๆ เพื่อก่อให้เกิดนวัตกรรมต่างๆ ในการทำงานเปิดโอกาสให้ทุกคนได้สร้างสรรค์ผลงานที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมแรงร่วมใจฝ่าฟันอุปสรรคจนบรรลุเป้าหมาย

บริพัฒน์ สารผล (2565, น.10) กล่าวว่า การมีความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่แสดงออกถึงกระบวนการคิด วิเคราะห์และแก้ปัญหาในรูปแบบที่แตกต่าง เปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีอิสระทางความคิด เพื่อส่งเสริมให้ครูประยุกต์วิธีการปฏิบัติงานได้หลากหลายที่จะนำไปสู่กระบวนการสร้างสรรค์พัฒนางานให้เกิดนวัตกรรมที่มีคุณค่าในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา

Davis (2019) กล่าวว่า การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการคิดริเริ่ม คิดสิ่งใหม่ๆ หลากหลายรูปแบบ หลากหลายแง่มุม คิดนอกกรอบ สร้างทางเลือกใหม่เพื่อหาแนวทางการพัฒนาและ ขับเคลื่อนการดำเนินงาน สร้างนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารสถานศึกษาและส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้าของนักเรียนโดยอาศัยเทคโนโลยีและ

สารสนเทศที่เหมาะสมประกอบการพัฒนาความคิด สร้างสรรค์ สนับสนุนให้ประยุกต์ใช้วิธีการใหม่ๆ ตามบริบทองค์กร

กล่าวโดยสรุป การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาที่แสดงออกถึงการคิดริเริ่ม คิดสิ่งใหม่ ๆ อย่างยืดหยุ่นและหลากหลาย โดยใช้ความรู้ ประสบการณ์ และทักษะการคิดวิเคราะห์งานอย่างเป็นระบบ สร้างทางเลือกใหม่ที่สร้างสรรค์เพื่อ กระตุ้นให้ครูและบุคลากรมีทางเลือกที่หลากหลายในการพัฒนางานเพื่อก่อให้เกิดนวัตกรรมในการ จัดการเรียนการสอน

3. ด้านการบริหารความเสี่ยง

การดำเนินงานของสถานศึกษาจะเป็นระบบและต่อเนื่อง มีโอกาสที่จะเกิดความ ผิดพลาดขึ้นได้น้อยในการปฏิบัติงานในอนาคตนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องคำนึงถึงการ บริหารความเสี่ยง โดยคำนึงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาเป็นสำคัญ ผู้วิจัยได้ค้นคว้า เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีนักวิชาการหลายคนได้กล่าวถึงความหมายของ การบริหารความเสี่ยง ไว้ดังนี้

จิราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560, น. 18) กล่าวว่า การบริหารความเสี่ยง หมายถึง การ จัดการบริหารปัจจัยและกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ โดยมีการวางแผน วิเคราะห์ ระบุความเสี่ยง กำหนดแนวทางหรือมาตรการควบคุมกิจกรรม เพื่อป้องกันหรือลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย ทำ ให้ระดับความเสี่ยงและผลกระทบจากเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตมีผลต่อการปฏิบัติงาน น้อยที่สุด

ภริญา สายศิริสุข (2561, น. 6) กล่าวว่า การบริหารความเสี่ยง หมายถึง การที่ ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารเหตุการณ์ที่ไม่แน่นอนที่ อาจเกิดขึ้นในอนาคต เมื่อเกิดขึ้นแล้วส่งผล กระทบเชิงลบต่อการบรรลุเป้าหมายหรือภารกิจของ องค์กร โดยควบคุมกิจกรรมและกระบวนการ ดำเนินงานต่าง ๆ

บริพัฒน์ สารผล (2565, น. 10) กล่าวว่า การบริหารความเสี่ยง หมายถึง พฤติกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่แสดงออกถึงความพร้อมกับการนำนวัตกรรมมาทดลองใช้ในสถานศึกษา สามารถวิเคราะห์และควบคุมการดำเนินงานที่จะทำให้เกิดความเสียหายในการปฏิบัติงานของ บุคลากร มีการติดตามผลการปฏิบัติทั้งความสำเร็จและความล้มเหลว อันเกิดจากการปรับเปลี่ยน วิธีการใหม่ และมีการกำกับติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ

ปาริฉัตร นวนทอง และตรีฎมินทร์ ตรีตรีศวร (2565, น. 1439) กล่าวว่า การ บริหารความเสี่ยง หมายถึง การปฏิบัติของผู้บริหารในการบริหารเหตุการณ์ที่ไม่แน่นอนที่อาจจะ เกิดขึ้นในอนาคต เมื่อเกิดขึ้นแล้วส่งผลกระทบต่อ การบรรลุเป้าหมาย หรือภารกิจขององค์กร การวิเคราะห์ความเสี่ยง และการกำหนดแนวทางหรือมาตรการควบคุมความเสี่ยง เพื่อป้องกันหรือ

ลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ โดยควบคุมกิจกรรมและกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผน ตามขั้นตอน ตามกฎเกณฑ์ และตามเวลาที่กำหนด

Hayes (2022) กล่าวว่า การบริหารความเสี่ยง หมายถึง วิธีการที่พิจารณาการบริหารความเสี่ยงอย่างมีกลยุทธ์จากมุมมองทั้งบริษัทหรือองค์กร เป็นกลยุทธ์จากบนลงล่างที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อระบุ ประเมิน และเตรียมพร้อมสำหรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น และโอกาสที่จะเกิดอันตรายอื่นๆ ที่อาจรบกวนการดำเนินงานและวัตถุประสงค์ขององค์กร

กล่าวโดยสรุป การบริหารความเสี่ยง หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในการแสดงออกถึงการจัดการกระบวนการดำเนินงานที่เป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อช่วยให้สถานศึกษาลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะเกิดความเสียหายอย่างมีกลยุทธ์เพื่อระบุ ประเมิน และเตรียมพร้อมสำหรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น สามารถวิเคราะห์และควบคุมการดำเนินงานที่จะทำให้เกิดความเสียหายให้เป็นไปตามแผนงาน ขั้นตอน และเวลาที่กำหนด และมีการกำกับติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ

4. ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม

การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วมมีส่วนสำคัญในการทำให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทำงานเป็นทีม โดยมีการดำเนินงานที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน เพื่อให้งานนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีนักวิชาการหลายคนได้กล่าวถึงความหมายของการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ไว้ดังนี้

จิราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560, น.18) กล่าวว่า การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม หมายถึง การร่วมมือร่วมใจปฏิบัติงานโดยมีการบูรณาการความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่าย เปิดโอกาสให้บุคลากร และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ร่วมกันทำงานเป็นทีม ช่วยกันคิด ช่วยกันระดมสมอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน กำหนดบทบาท มอบหมายงาน ตลอดจนมีส่วนร่วมในการเสนอแนะความคิดเห็นเพื่อร่วมแก้ไขปัญหา และปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงาน

ศิริพร พงษ์เนตร (2564, น. 17) กล่าวว่า การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม หมายถึง การร่วมมือร่วมใจปฏิบัติงาน โดยมีการบูรณาการความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่าย เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน มีการแบ่งงานหน้าที่และความรับผิดชอบให้บุคลากรตามความรู้ความสามารถร่วมกันทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีเป้าหมายร่วมกัน ตลอดจนให้ออกโอกาสในการมีส่วนร่วมในการเสนอแนะความคิดเห็นถ่ายทอดความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหา และปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงานให้ดีขึ้น

บริพัฒน์ สารผล (2565, น. 10) กล่าวว่า การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้บุคลากรมีการทำงานเป็นทีม และสร้างความไว้วางใจ

ระหว่างกันในการปฏิบัติงาน สร้างสัมพันธ์ภาพที่ดี เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน เปิดให้ครูสะท้อนความคิดเห็นการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง และเสนอแนะแนวทางในการทำงานหรือแก้ปัญหา เพื่อสร้างหรือพัฒนานวัตกรรมของการจัดการศึกษาในรูปของผลลัพธ์สำคัญที่สถานศึกษาต้องการ

ปาริฉัตร นวนทอง และตรีภุมรินทร์ ตรีตรีศวร (2565, น. 1439) กล่าวว่า การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงถึงความสามารถในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่มีการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และการเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการทำงานของครูภายในโรงเรียน มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน โดยมีวัตถุประสงค์ และเป้าหมายเดียวกัน ดำเนินกิจกรรมร่วมกันมีการพึ่งพาอาศัยกัน และยอมรับซึ่งกันและกัน โดยมีขั้นตอนการทำงานตั้งแต่การประชุม วางแผน การปฏิบัติตามแผน การปรับปรุงตรวจสอบการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อให้การทำงานบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์

Thomas (2021) กล่าวว่า การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม หมายถึง กลุ่มบุคคลที่แตกต่างกันมาทำงานร่วมกัน และมีความมุ่งมั่นในการทำงานร่วมกันเพื่อช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย และบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้กำหนดไว้

กล่าวโดยสรุป การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีการทำงานเป็นทีมและมีการบูรณาการการทำงานร่วมกัน เปิดโอกาสให้บุคลากรและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ทีมงานนำนวัตกรรมเข้ามาประยุกต์ใช้ในการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงาน และเพื่อให้การทำงานบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์

5. ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม

การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงาน ก่อให้เกิดบรรยากาศที่เหมาะสมในสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ซึ่งส่งผลต่อการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาทำให้บุคลากรทำงานได้อย่างสร้างสรรค์ สามารถต่อยอดแนวคิดนวัตกรรมใหม่ๆ ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีนักวิชาการหลายคนได้กล่าวถึง ความหมายของการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ไว้ดังนี้

จิราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560, น. 19) กล่าวว่า การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม หมายถึง การมุ่งเน้นและผลักดันให้เกิดการสร้างวัฒนธรรมภายในสถานศึกษา ให้มีความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ สร้างสภาพแวดล้อม ที่ดีให้บุคลากรได้ผ่อนคลายไม่เคร่งเครียด ส่งเสริมการสร้างมิตรภาพ รับฟังความคิดเห็นซึ่งกัน และมีการยาทในการทำงานร่วมกัน มีการสื่อสารพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อต่อยอดแนวคิดนวัตกรรมใหม่ๆ นำไปสู่การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้

ศิริพร พงษ์เนตร (2564, น. 17) กล่าวว่า การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เห็นคุณค่าของนวัตกรรม สร้างค่านิยมองค์กรใหม่ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สร้างสภาพแวดล้อมการทำงานของบุคลากรให้ผ่อนคลาย ไม่ตึงเครียด ส่งเสริม สนับสนุนให้ความสำคัญต่อบุคคลผลักดันให้บุคลากรแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อนำไปสร้างหรือพัฒนานวัตกรรมเป็นของตนเอง รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันมีน้ำใจ และมีมารยาทในการทำงานร่วมกัน

นันทิยา ยี่มรักษา (2565, น. 884) กล่าวว่า การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม หมายถึง การกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนาสถานศึกษาให้มุ่งสู่การเป็นองค์กรนวัตกรรม มุ่งเน้นและผลักดันให้เกิดการสร้างวัฒนธรรมภายในสถานศึกษา ให้ความสำคัญต่อการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ สนับสนุนให้บุคลากรพัฒนาตนเองอย่างเท่าเทียมกันเต็มศักยภาพ และเสริมสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรในการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนานวัตกรรมและสร้างผลงานที่มีคุณภาพให้แก่สถานศึกษา

บริพัฒน์ สารผล (2565, น. 10) กล่าวว่า การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศของสถานศึกษาให้มีความพร้อมในการสร้างสรรค์นวัตกรรม ส่งเสริมบุคลากรให้มีการพัฒนาความรู้พัฒนาในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อสารแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำแนวคิดใหม่ ๆ มาสร้างเป็นนวัตกรรมสนับสนุนหรือให้รางวัลให้กับบุคลากรที่สร้างนวัตกรรมใหม่ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม

Hertz (2017) กล่าวว่า การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม หมายถึง การสร้างให้เกิดความยืดหยุ่น และความคล่องตัวในการทำงาน ที่สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นทั้งจากภายในและภายนอกองค์กร ส่งเสริมให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น สนับสนุนความเสี่ยงที่เห็นว่าจะเกิดผลดีมากกว่าผลเสีย เพื่อส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์

กล่าวโดยสรุป การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้เกิดความคล่องตัวและความยืดหยุ่นในการทำงาน และส่งเสริมกระบวนการทำงานเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนานวัตกรรมในการปฏิบัติงาน สนับสนุนให้ครูและบุคลากรพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ เสริมสร้างให้ครูและบุคลากรเกิดแรงจูงใจการแสวงหาความรู้เพื่อสร้างหรือพัฒนานวัตกรรมเป็นของตนเอง รวมทั้งจัดบรรยากาศและกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้มีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

2. แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู

2.1 ความหมายของพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู

การแสดงออกถึงพฤติกรรมการสอนที่หลากหลายบวกกับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การบูรณาการความรู้ให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน แสดงให้เห็นว่าครูมีพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนและสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีนักวิชาการหลายคนได้กล่าวถึง ความหมายของพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูไว้ดังนี้

Cropley (1997, p. 83) ได้ให้ความหมายพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่าเป็นพฤติกรรมการสอนของครูที่แสดงถึงการมีแนวคิดใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน รวมทั้งกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์

Chiappetta et al. (2012) ได้ให้ความหมายพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า คือ พฤติกรรมการสอนของครูที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการวางแผน ออกแบบ และประยุกต์แนวทางการสอน วิธีการ หรือกิจกรรมเพื่อกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจ ให้นักเรียนสามารถสร้างการเรียนรู้ที่มีความหมายเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

Simonton (2012, p. 217) กล่าวว่า พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมการสอนที่หลากหลาย มีแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเนื้อหาที่แตกต่างไปจากรูปแบบเดิม เพื่อกระตุ้นแรงจูงใจภายในของนักเรียนในการเรียนรู้ ปลุกฝังความกระตือรือร้นของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนรู้ และเพิ่มความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน

Atalay et al. (2013, p. 226) กล่าวว่า พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากความคิดสร้างสรรค์ของครูในการออกแบบกระบวนการสอน สามารถนำมาประยุกต์ใช้งานได้จริง สร้างสรรค์วิธีการสอน เนื้อหาการสอนที่หลากหลาย เข้มข้นเพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียนในการเรียนรู้ ปลุกฝังทัศนคติการเรียนรู้พร้อมทั้งส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน

Kim et al. (2013, p. 683) กล่าวว่า พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การครูที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการสอนและออกแบบกิจกรรมที่แตกต่างไปจากเดิมในการสอน เพื่อสอนนักเรียนเกิดความรู้และมีความสามารถในการแก้ไขปัญหา

กล่าวโดยสรุป พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของครูที่บ่งบอกถึงการมีแนวคิดใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างไปจากรูป

แบบเดิม โดยออกแบบประยุกต์แนวทางการสอน วิธีการ หรือกิจกรรม เพื่อกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ปลุกฝังทัศนคติ ความกระตือรือร้น เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนให้สามารถสร้างการเรียนรู้ที่มีความหมายเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ปัจจัยที่ส่งเสริมและเป็นอุปสรรคต่อพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์

2.2.1 ปัจจัยที่ส่งเสริมพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์

พฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์เป็นพฤติกรรมที่มีความสำคัญต่อองค์กรต่างๆ เพื่อนำมาซึ่งความได้เปรียบทางการแข่งขันขององค์กร ซึ่งพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ ล้วนแต่มาจากความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลแต่ละคน ความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละบุคคลนั้นสามารถส่งเสริมให้พัฒนาได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งนักวิชาการก็ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งเสริมพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

อรณิขชา ทศตา และกชพร ใจอดทน (2563, น. 66-69) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งส่งผลให้เกิดพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ประกอบด้วย

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความต้องการของบุคคล ที่พยายามกระทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่ง ให้สำเร็จลุล่วงโดยเทียบกับมาตรฐานที่ดีเลิศ พยายามเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มีความสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จและ มีความวิตกกังวลเมื่อทำไม่สำเร็จ

2. บุคลิกภาพ เป็นรูปแบบของ ลักษณะอุปนิสัยของบุคคลที่แตกต่างกันที่ตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ กัน โดยบุคคลที่มีความเป็นตัวของตัวเอง ยึดมั่นในความคิดของตน และเชื่อมั่นในวิสัยทัศน์และมีวิจรรย์ญาณของตนเป็นผู้ที่มีเอกลักษณ์เป็นของตัวเอง เป็นนักคิดและนักสร้างนวัตกรรม มีความคิดที่ท้าทายเป็นนักวิเคราะห้ และมีแนวคิดแปลกใหม่เป็นของตนเองไม่ซ้ำแบบใคร

3. อารมณ์เป็นลักษณะของความคิด ความรู้สึกและการรับรู้ เข้าใจเชิงเหตุผล อาจแสดงออกในลักษณะความกังวลใจในการทำงาน อย่างเคร่งครัด อยู่ในภาวะเบียบมากเกินไป กลัว ถูกรบกวน หรือกระทบกระเทือนทางอารมณ์ ความอายไม่กล้าแสดงออก ความท้อใจ ไม่มั่นใจ การแสดงความรู้สึกของตนเองออกมา การเห็นคุณค่าและเคารพตนเอง

4. การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า เป็นเรื่องของไหวพริบ การตัดสินใจทันทีทันใด โดยอยู่บนความรู้พื้นฐานจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์เดิม ซึ่งการเรียนรู้ได้มาจากหลายทางไม่ว่าจะผ่านสถาบันการศึกษา การพัฒนาฝึกอบรม ศึกษา ค้นคว้าจากเอกสารหรือแหล่งต่าง ๆ จะด้วยการ อ่าน ดู ทดลองปฏิบัติจากสถานการณ์ต่าง ๆ และ เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ นั่นคือต้องเรียนรู้ตลอดเวลา รวมถึงเรียนรู้จากประสบการณ์ ทั้งบรรลุความสำเร็จและผิดพลาดจากอดีต

5. การเข้าร่วมกิจกรรม เป็นการที่ นักศึกษาได้ดำเนินการทำกิจกรรมร่วมกับ วิทยาลัย ได้มีโอกาสแสดงความสามารถ แสดงความคิดเห็น ในการตัดสินใจ รู้จักการเป็นผู้นำและผู้ ตามที่ดีในสังคม

6. พฤติกรรมการสอนของครู เป็นการกระทำหรือรูปแบบการสอน สิ่งที่ครู แสดงขณะ สอนซึ่งเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการสอนที่ส่งเสริม การเรียนรู้ให้นักเรียนได้ฝึกคิด ได้ฝึก ปฏิบัติจริงและฝึกปรับปรุงตนเองด้วยการจัดกิจกรรมกลุ่ม การใช้คำถามในการกระตุ้นและเสริมแรง ให้เกิดการอยากเรียนรู้การใช้แหล่งเรียนรู้และสื่อการสอนที่ หลากหลายโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ

7. สัมพันธภาพในครอบครัวนั้นเป็นกุญแจสำคัญของการมีสุขภาพจิตที่ แข็งแรง สมบูรณ์การที่ ผู้ปกครองให้กำลังใจและสนองตอบ ความอยากรู้อยากเห็นและอิสรภาพใน การสำรวจ ศึกษาค้นคว้าหรือทำในสิ่งที่ชอบทำ ส่งผลให้เพิ่มระดับความคิดสร้างสรรค์ได้

8. สภาพแวดล้อมทางการเรียน คือการที่สถานศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุน การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม ความคิดสร้างสรรค์ จะช่วยพัฒนาความคิด สร้างสรรค์ให้แก่ นักเรียน ได้มากยิ่งขึ้น

9. การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย วิธีการอบรมเลี้ยงดูเด็กแบบ ประชาธิปไตยมีผลทำให้ระดับความคิดสร้างสรรค์ ของเด็กสูงขึ้นในทางตรงข้ามวิธีการอบรมเลี้ยงดู แบบเผด็จการหรืออิตาเลียนทำให้เด็กขาด ความคิดสร้างสรรค์

10. การสนับสนุนของผู้ปกครอง เป็นการส่งเสริมสนับสนุนและการมีส่วนร่วม ทางการศึกษาของผู้ปกครอง โดยที่ผู้ปกครอง เป็นพลังอันสำคัญยิ่งในการช่วยเหลือ สนับสนุน กระบวนการคิดสร้างสรรค์ที่จะเกิดขึ้นได้ด้วยความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและครูโดยให้การ ยอมรับ และเปิดโอกาสให้เด็กมีอิสระในการคิด การตัดสินใจ

อัมมาภรณ์ มัจฉาชาญ (2564, น. 26) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้เกิด พฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งปัจจัยเหล่านั้นต่างเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ส่งผลให้เกิดนวัตกรรม ซึ่ง ประกอบด้วย 2 ปัจจัยได้แก่

1. บรรยากาศนวัตกรรม คือ บรรยากาศที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์และพัฒนา ผลงาน มีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ

1) การมีวิสัยทัศน์ คือ ระดับความชัดเจนในความหมายของเป้าหมาย และ การบรรลุผลได้

2) ความปลอดภัยในการมีส่วนร่วม คือ การมีส่วนร่วมในกระบวนการ การตัดสินใจ และเสนอแนะแนวคิดหรือวิธีการปรับปรุงใหม่ๆ โดยปราศจากความกลัวว่าจะถูกเหยียดหยาม

3) การมุ่งมั่น คือ การมุ่งมั่นที่จะบรรลุการทำงานในระดับที่ดีที่สุดเท่าที่ จะเป็นไปได้

4) การสนับสนุนนวัตกรรม คือ การสนับสนุนนวัตกรรมในเชิงปฏิบัติของสมาชิกในองค์กรเช่น การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อเกิดนวัตกรรมภายในองค์กร องค์กรต้องจัดการและส่งเสริมสภาพแวดล้อมภายในที่สนับสนุนลักษณะพฤติกรรมที่เป็นนวัตกรรมใหม่ของพนักงาน

2. การสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร หมายถึง การที่องค์กรต้องสนับสนุนให้เกิดนวัตกรรมเป็นรูปธรรม โดยการสนับสนุนที่จำเป็นจากองค์กรเพื่ออำนวยความสะดวกใหม่และนวัตกรรมให้เกิดขึ้นได้ ประกอบไปด้วยการสนับสนุน 3 ประการหลัก ได้แก่

1) การสนับสนุนขีดความสามารถในเรื่องของความคิดสร้างสรรค์และการนำมาประยุกต์ใช้ของพนักงาน

2) การให้อิสระ หมายถึง การให้อิสระและการตัดสินใจในการทำงานของตนเอง

3) การสนับสนุนด้านทรัพยากร หมายถึง การเข้าถึงทรัพยากรที่องค์กรได้จัดสรรไว้อย่างเหมาะสม

Nicoli et al. (2012) ได้เสนอสิ่งที่กระตุ้นให้บุคลากรเกิดพฤติกรรมสร้างสรรค์มีดังต่อไปนี้

1. องค์กรและผู้บังคับบัญชาให้การสนับสนุน คือ การที่องค์กรและผู้บังคับบัญชาให้การสนับสนุนและช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ของพนักงานอย่างเหมาะสม เพื่อช่วยสร้างพฤติกรรมสร้างสรรค์นวัตกรรมให้กับพนักงาน

2. ผู้บังคับบัญชา และองค์กรมีความเอาใจใส่ คือ การที่พนักงานสามารถรับรู้การดูแลเอาใจใส่ที่องค์กรและผู้บังคับบัญชามีให้ และจะก่อให้เกิดพฤติกรรมสร้างสรรค์นวัตกรรม

3. ความอิสระในการตัดสินใจ คือการที่พนักงานมีสิทธิที่จะคิดและตัดสินใจได้ด้วยตนเองจากความรู้ความสามารถที่ตนเองมีเพื่อแสดงศักยภาพในการสร้างสรรค์ผลงาน

4. การจัดการโครงการที่ดี คือการจัดทำโครงการต่าง ๆ ตามแผนที่ได้วางไว้ตามระยะเวลาที่กำหนด เพื่อส่งเสริมการกระตุ้นพฤติกรรมสร้างสรรค์นวัตกรรมให้แก่พนักงาน

5. แรงกระตุ้นที่ต้องการให้บุคลากรทำงานให้ประสบความสำเร็จ คือการสร้างแรงกระตุ้นในการปฏิบัติงานของบุคลากรให้ประสบความสำเร็จ

6. ลักษณะขององค์กรที่ให้การสนับสนุนนำไปสู่การทำงานร่วมกันภายในองค์กร เป็นการส่งเสริมความร่วมมือ การสร้างความสามัคคีในองค์กรเพื่อนำไปสู่พฤติกรรมสร้างสรรค์นวัตกรรมของพนักงาน

กล่าวโดยสรุป ปัจจัยส่งเสริมพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์เกิดจาก 2 ปัจจัยหลักคือ ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายในประกอบด้วย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความ

ต้องการของบุคคล บุคลิกภาพ และอารมณ์เป็นลักษณะของความคิดของบุคคล ในส่วนของปัจจัยภายนอกประกอบไปด้วย เพื่อนร่วมงาน แรงกระตุ้น อีสระในการตัดสินใจ การเข้าร่วมกิจกรรม พฤติกรรมการสอนของครู สัมพันธภาพในครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู การสนับสนุน สภาพแวดล้อม และลักษณะขององค์กร

2.3.2 ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์

ปัจจัยทั้งภายในและภายนอกต่างก็เป็นอุปสรรคต่อพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งนักวิชาการก็ได้อธิบายถึงสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ไว้แตกต่างกันออกไปดังนี้

ปิยะวุฒิ ปัญญาพี (2559, น.13) กล่าวว่า การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีอุปสรรคที่จะขัดขวางการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ที่จะส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์หลายประการ ดังนี้

1. การมีมีโนทัศน์ (Concept) เดิม คือ การที่บุคคลมีความคิด หรือการรับรู้ ว่าสิ่งของ บุคคล สภาพการณ์ที่พบเห็นอยู่นั้น มีมีโนทัศน์เดิมเป็นอะไร มีหน้าที่อะไร และฝังใจแค่เพียงว่าสิ่งนั้นต้องเป็นแบบเดิม ตามที่ตนเองรับรู้เท่านั้น ทำให้ไม่สามารถคิดได้ว่าสิ่งนั้นควรจะ สามารถทำหน้าที่ในลักษณะอื่นได้อีก
2. การมีแนวคิดครอบงำ (Dominant Idea) เมื่อต้องการคิดทำสิ่งใหม่หรือคิดแก้ปัญหา โดยทั่วไปจะมี แนวคิดครอบงำในการแก้ปัญหาอยู่นั้นอยู่แล้ว ทำให้คนทั่วไปถูกแนวคิดครอบงำนี้ ชักจูงให้คิดแก้ปัญหาไปในทิศทาง เดียวกันกับแนวคิดดังกล่าว เช่น การที่สมาชิกในกลุ่มที่มีความเด่น จะสามารถจูงใจให้กลุ่มมีแนวคิดเหมือนกับตัวเอง ทำให้ขาดแนวคิดในการมองปัญหาในแง่มุมอื่น
3. การมีความเชื่อเดิม (Assumption) เป็นการกำหนดขอบเขตของการแก้ปัญหาว่า แนวคิดในการ แก้ปัญหาต้องอยู่ในขอบเขตทำให้คิดอยู่ในกรอบ ไม่อาจสร้างแนวคิดอื่นๆ ได้

Tracy (2016) กล่าวว่า มีอุปสรรคสำคัญ 6 ประการในขัดขวางความคิดเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งจะส่งผลต่อการเกิดพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้

1. การขาดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการทำงาน อุปสรรคประการแรกในการคิดอย่างสร้างสรรค์คือการขาดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน
2. การกลัวความล้มเหลว คือ ความกลัวที่จะผิดพลาด สูญเสียเงินหรือเวลา ความคาดหวังต่อความสำเร็จ กลายเป็นสาเหตุหลักของความล้มเหลว และการแก้ปัญหาที่ไม่ได้ผล
3. กลัวการถูกปฏิเสธ คือ ความกลัวการวิพากษ์วิจารณ์ ความกลัวการเยาะเย้ย ถูกดูถูก หรือการปฏิเสธ

4. การกลัวการเปลี่ยนแปลง อุปสรรคสำคัญของความคิดสร้างสรรค์เรียกว่า "สภาวะสมดุล" คือจิตใต้สำนึกที่ปรารถนาอย่างลึกซึ้งที่จะคงไว้ซึ่งความสอดคล้องกับสิ่งที่ทำหรือพูดในอดีต

5. ไม่กล้าคิดสิ่งใหม่ คือความเฉยเมย ไม่กระตุ้นความคิดด้วยแนวคิดและข้อมูลใหม่ ๆ ส่งผลให้สูญเสียพลังงานไปโดยเปล่าประโยชน์ เหมือนกับกล้ามเนื้อที่ไม่ได้ออกกำลังกาย

6. หาเหตุผลเข้าข้างตนเอง และไม่ปรับปรุงแก้ไข การเป็นคนมีเหตุผลหมายความว่าเราใช้ความคิดของเราอย่างต่อเนื่องเพื่ออธิบายโลกให้ตัวเองฟัง เพื่อให้เราเข้าใจได้ดีขึ้น และรู้สึกปลอดภัยมากขึ้น กล่าวอีกนัยหนึ่ง ไม่ว่าคุณจะทำหรือไม่ทำ คุณจะมีเหตุผลที่ดีสำหรับการตัดสินใจอย่างรวดเร็ว

Fontana and Nesta (2009) ได้เสนอสิ่งที่เป็นอุปสรรคของพฤติกรรมสร้างสรรค์ไว้ ดังต่อไปนี้

1. ขาดความอิสระในการคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานคือ การโดนกีดกันทางด้านความคิด อิสระในการตัดสินใจที่จะสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน

2. ขาดการสนับสนุนจากองค์กรและหัวหน้างาน คือการที่พนักงานไม่ได้รับการสนับสนุน ทางด้านต่าง ๆ จากหัวหน้างานและองค์กรเลย จึงอาจก่อให้เกิดอุปสรรคต่อพฤติกรรมสร้างสรรค์ นวัตกรรม

3. ไม่มีแรงจูงใจเพียงพอที่จะกระตุ้นบุคลากรให้เกิดนวัตกรรม คือการที่พนักงานขาด แรงจูงใจ หรือกำลังใจที่ช่วยกระตุ้นในงานเดินหน้า หรือขาดการพัฒนาพฤติกรรมสร้างสรรค์ นวัตกรรมของพนักงาน

4. ไม่มีการฝึกอบรมและพัฒนาพนักงานให้เกิดการสร้างความคิดสร้างสรรค์ คือขาดการ จัดการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะการทำงานให้แก่พนักงาน จึงก่อให้เกิดพฤติกรรมสร้างสรรค์ นวัตกรรมช้าตามไปด้วย

5. ขาดแหล่งทรัพยากรที่สนับสนุนในการคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆคือการไม่ได้รับการสนับสนุน ด้านทรัพยากรจากองค์กร จึงทำให้เป็นอุปสรรคต่อพฤติกรรมสร้างสรรค์นวัตกรรม

6. ความไม่ชัดเจนของกลยุทธ์ของผู้บังคับบัญชาและเป้าหมายขององค์กรที่นำไปสู่การเกิด นวัตกรรม คือความไม่ชัดเจนของแผนการปฏิบัติงานต่าง ๆ จึงทำให้งานไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

กล่าวโดยสรุป สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ ประกอบไปด้วย ปัจจัยทั้งภายใน และภายนอก โดยปัจจัยภายในอยู่กับวิธีการคิด ไม่เป็นจะเป็นการมีชุดความคิดเดิม ไม่กล้าคิดสิ่งใหม่ กลัวการเปลี่ยนแปลง คิดหาเหตุผลเข้าข้างตนเองไม่พยายามปรับปรุงตัว ปัจจัย

ภายนอกประกอบไปด้วย การขาดอิสระทางความคิด ขาดการสนับสนุนจากหัวหน้างาน ไม่มีการฝึกอบรมและพัฒนาตนเอง ขาดแหล่งทรัพยากรที่สนับสนุน และความไม่ชัดเจนของกลยุทธ์ของผู้บังคับบัญชาและเป้าหมายขององค์กร

2.4 องค์ประกอบของพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู

ในศตวรรษที่ 21 สังคมมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการไปอย่างไม่หยุดยั้ง ครูจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาพฤติกรรมการสอน และปรับปรุงให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยการฝึกฝน และพัฒนาให้เกิดพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ จากการศึกษา ค้นคว้าเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีนักวิชาการหลายคนได้กล่าวถึงองค์ประกอบของพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู ไว้ดังนี้

Soh (2000) กล่าวว่า พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู มีองค์ประกอบสำคัญ 9 องค์ประกอบ ได้แก่ การให้อิสระในการเรียนรู้ของนักเรียน การบูรณาการรูปแบบการสอน การสร้างแรงจูงใจกระตุ้นให้นักเรียนคิดอย่างแตกต่าง ไม่ตัดสินผลงานของนักเรียนจนกว่างานจะเสร็จสมบูรณ์ การสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนที่ยืดหยุ่น ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล การให้อิสระนักเรียนในการถามคำถามและแสดงความคิดเห็น การเปิดโอกาสให้นักเรียนทำงานร่วมกับผู้อื่น และการให้คำแนะนำในช่วงเวลาที่นักเรียนพบกับปัญหา

Cheng (2001) กล่าวว่า พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การคิดวิธีการสอนที่สร้างสรรค์ การมีความสามารถในการสอนอย่างสร้างสรรค์ (การมีความสามารถในการคิดที่แตกต่างกันในการสอน แรงจูงใจในการสอนเชิงสร้างสรรค์ และการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน

Huang (2006) ได้ประมวลแนวคิดต่าง ๆ ของนักวิชาการ โดยสรุปว่า พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีปฏิสัมพันธ์และอภิปรายเพื่อส่งเสริมการคิด การเปิดใจเพื่อการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ อย่างมีความหมาย การแก้ปัญหาและการกระตุ้นให้เกิดจินตนาการ การใช้วิธีการสอนที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นแรงจูงใจของนักเรียน และการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างท้าทาย

Lahiri (2010) กล่าวว่า พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ การจัดกิจกรรมที่แสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ การมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น การประยุกต์ใช้ทรัพยากร การมีปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียน แรงจูงใจในการเรียนรู้ และการแก้ปัญหา

Reychav and Weisberg (2010) กล่าวว่า พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การสร้างสรรค์วิธีการหรือแนวคิดใหม่ๆ ในการสอน การวางแผนเนื้อหาการสอนและสื่อการสอนอย่างสร้างสรรค์ การใช้วิธีการหรือกลยุทธ์การสอนที่เป็นนวัตกรรมใหม่ และการออกแบบวิธีการประเมินผลอย่างสร้างสรรค์

Davies et al. (2013) สรุปว่าองค์ประกอบที่สำคัญของพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ ของครู ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ ทักษะและทัศนคติของครู ความสะดวกหรือร้อนที่จะเป็นแบบอย่าง การรับรู้ถึงความต้องการของนักเรียน การมีความยืดหยุ่นในการใช้หลักสูตรและโครงสร้างบทเรียน การมีปฏิสัมพันธ์อย่างเจาะจงกับนักเรียน และการใช้เทคโนโลยีและการประเมิน

Chang et al. (2016) กล่าวว่า พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีปฏิสัมพันธ์และอภิปรายเพื่อระดมความคิด การมีใจเปิดกว้างในการเรียนรู้ความหมายของเรื่องต่างๆ การแก้ปัญหาและกระตุ้นจินตนาการ การใช้วิธีการสอนที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นแรงจูงใจของนักเรียน และการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง

Gunawan and Herachwati (2016) ได้ประมวลแนวคิดต่างๆ โดยสรุปว่า พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การสนทนาเชิงโต้ตอบ การเปิดใจในการเรียนรู้ การแก้ปัญหา การศึกษาแบบพหุนิยม และการเรียนรู้ด้วยตนเอง

จากการศึกษาหลักการแนวคิดเกี่ยวกับความหมาย และแนวคิดองค์ประกอบของพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู ซึ่งได้จากแนวคิดของนักวิชาการ และผลงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องข้างต้นเพื่อให้เห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้นผู้ศึกษาได้สังเคราะห์เพื่อกำหนดองค์ประกอบหลักของพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 การสังเคราะห์พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู

พฤติกรรมการสอน เชิงสร้างสรรค์ของครู	Soh (2000)	Cheng (2001)	Huang (2006)	Lahiri (2010)	Reychav & Weisberg	Davies et al. (2013)	Chang et al. (2016)	Gunawan & Herachwati	ความถี่	องค์ประกอบที่เลือกศึกษา
1. ด้านการจัดการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และ หลากหลาย	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6	*	
2. ด้านการกระตุ้นให้เกิดจินตนาการใน การแก้ปัญหา	✓		✓	✓			✓	✓	5	*
3. ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับ นักเรียนเพื่อส่งเสริมการคิด			✓	✓		✓	✓		4	*

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

พฤติกรรมการสอน เชิงสร้างสรรค์ของครู	Soh (2000)	Cheng (2001)	Huang (2006)	Lahiri (2010)	Reychav & Weisberg	Davies et al. (2013)	Chang et al. (2016)	Gunawan & Herachwati	ความถี่	องค์ประกอบที่เลือกศึกษา
4. ด้านการส่งเสริมอิสระทางความคิดของนักเรียน	√		√				√	√	4	*
5. ด้านการวัดประเมินผลที่หลากหลาย	√				√	√			3	
6. การเปิดรับสิ่งใหม่เพื่อการเรียนรู้			√				√	√	3	
7. การสร้างแรงจูงใจกระตุ้นให้นักเรียนคิดอย่างแตกต่าง	√								1	
8. การสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนที่ยืดหยุ่น	√								1	
9. การเปิดโอกาสให้นักเรียนทำงานร่วมกับผู้อื่น	√								1	
10. แรงจูงใจในการสอนเชิงสร้างสรรค์		√							1	
11. การมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น				√					1	
12. ทักษะและทัศนคติของครู						√			1	
13. ความกระตือรือร้นที่จะเป็นแบบอย่าง						√			1	
14. การรับรู้ถึงความต้องการของนักเรียน						√			1	
15. การมีความยืดหยุ่นในการใช้หลักสูตรและโครงสร้างบทเรียน					√				1	
	7	2	5	4	2	6	5	3		

จากการสังเคราะห์งานวิจัยข้างต้นพบว่า พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูนั้น มีประเด็นที่น่าสนใจในการศึกษาอยู่หลายประเด็น เกณฑ์ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเลือกพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูที่มีค่าความถี่ตั้งแต่ 4 ขึ้นไป ดังนั้นตัวแปรที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา

และนำมากำหนดองค์ประกอบของพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู ให้มีความเหมาะสมตามหัวข้อที่ผู้วิจัยสนใจศึกษารวมทั้งสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และมีงานวิจัยสนับสนุน ได้ องค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และหลากหลาย
- 2) ด้านการกระตุ้นให้เกิดจินตนาการในการแก้ปัญหา
- 3) ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อส่งเสริมการคิด
- 4) ด้านการส่งเสริมอิสระทางความคิดของนักเรียน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู จากการสังเคราะห์งานวิจัยข้างต้นของผู้วิจัย ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาความหมายเพื่อนำมากำหนดเป็นนิยามศัพท์ ดังนี้

1. ด้านการจัดการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และหลากหลาย

การจัดการเรียนรู้มีหลากหลายรูปแบบ ซึ่งถือเป็นหัวใจหลักของการสอนสำหรับครู เพื่อให้ให้นักเรียนบรรลุตัวชี้วัดของหลักสูตร การสอนที่สร้างสรรค์และหลากหลายเหมาะสมจึงมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน จากการศึกษา ค้นคว้าเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีนักวิชาการหลายคนได้กล่าวถึงความหมายของการใช้วิธีการสอนที่สร้างสรรค์และหลากหลาย ไว้ ดังนี้

ปรีศนา กล้าหาญ (2559, น. 77) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และหลากหลาย หมายถึง การที่ครูจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลายด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์ มีการบรรยาย การใช้คำถาม เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน มีการให้รางวัลและการเสริมแรงเมื่อนักเรียนตอบคำถามถูกต้องหรือทำงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จ

วณิชยา นิยมญาติ (2559, น. 74) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และหลากหลาย หมายถึง การที่ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน และแสดงความคิดเห็น ใช้วิธีการนำเข้าสู่บทเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและสร้างสรรค์ เช่น การบรรยาย การถามคำถาม หรือการอภิปราย และใช้คำถามที่หลากหลายเพื่อให้เกิดความชัดเจน เพื่อกระตุ้นและแนะนำเพิ่มเติมให้แก่ นักเรียน

มุกตมณี ศรีพงษ์เพริศ (2561, น. 17) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และหลากหลาย หมายถึง การที่ครูใช้ความรู้ความสามารถประกอบกับความคิดสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ซึ่งประกอบด้วย การสร้างความชัดเจนในบทเรียน การจัดการเรียนรู้เชิงรุก การแสดงความใส่ใจในการสอน การทำให้กระบวนการ

เรียนมีประสิทธิภาพ การส่งเสริมให้นักเรียนประสบความสำเร็จ และการใช้สื่อการเรียนรู้ ตลอดจน ลักษณะและพฤติกรรมต่างๆ ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

Munna and Kalam (2021, p. 3) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และหลากหลาย คือการที่ครูวิเคราะห์นักเรียนรายเป็นรายบุคคล เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งอาจต้องใช้วิธีการที่แตกต่างกัน เช่น การตั้งคำถาม การแสดงบทบาทสมมติ การให้รางวัล การอภิปราย การจับคู่ การทำงานเป็นกลุ่ม การสังเกต การสลับกิจกรรม เสียงหรือภาพ

Fray (2023) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และหลากหลาย หมายถึง การที่ครูใช้ความคิดสร้างสรรค์ผสมผสานการเรียนรู้เชิงรุก เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมกับเนื้อหา การเรียน ปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับความแตกต่างของนักเรียน

กล่าวโดยสรุป การจัดการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และหลากหลาย หมายถึง การที่ครูใช้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกที่สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนด้วยวิธีการและใช้สื่อการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และหลากหลาย ตลอดจนเปิดโอกาสให้นักเรียน ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้และส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

2. ด้านการกระตุ้นให้เกิดจินตนาการในการแก้ปัญหา

2.1 การกระตุ้นให้เกิดจินตนาการ

จินตนาการ เป็นความสามารถในการสร้างภาพในสมอง จินตนาการถือได้ว่าเป็นตัวช่วยสำคัญในการนำความรู้ไปใช้งานจริงและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ซึ่งมีสิ่งที่จะกระตุ้นให้เกิดจินตนาการหลากหลายวิธี นักวิชาการหลายคนได้กล่าวถึงการกระตุ้นให้เกิดจินตนาการ ไว้ดังนี้

ณัฐ คุ้มภู (2554) กล่าวว่า การกระตุ้นให้เกิดจินตนาการ เป็นการที่ครูจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ให้นักเรียนใช้จินตนาการ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของตนเองอย่างเต็มที่ รวมทั้งกระตุ้นและส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนให้เป็นไปตามวัยที่สมควร

ชนิษฐา บุณนาค (2561) กล่าวว่า การกระตุ้นให้เกิดจินตนาการ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยกระบวนการเรียนรู้จะต้องเสริมการพัฒนาตามธรรมชาติและศักยภาพของผู้เรียนอย่างเต็มที่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและสนุกสนานเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้จินตนาการ พร้อมทั้งสอดแทรกทักษะและสาระที่สอดคล้องกับพัฒนาการตามวัย

เอกปวีร์ สีฟ้า (2565) กล่าวว่า การกระตุ้นให้เกิดจินตนาการ เป็นการที่ครูให้ความสนใจนักเรียน ให้ออกสแกนนักเรียนในการแสดงออกอย่างเต็มที่ ไม่ห้ามหรือจำกัดความคิดของนักเรียน ครูร่วมทำกิจกรรมไปพร้อมกับนักเรียนเพื่อช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน รวมทั้งครูยังสามารถใช้ช่วงเวลานี้ชวนนักเรียนพูดคุย ชวนคิด เรียนรู้มุมมองของพวกเขาได้

Irvine (2019) กล่าวว่า การกระตุ้นให้เกิดจินตนาการ เป็นการที่ครูจัดกิจกรรม เพื่อให้ให้นักเรียนเห็นคุณค่าของจินตนาการ กระตุ้นให้พวกเขาใช้จินตนาการในการทำกิจกรรมพร้อม พูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับแนวคิดของพวกเขา โดยตั้งคำถามที่กระตุ้นการคิด จัดให้มีเวลาสำหรับการ คิดและทำกิจกรรมที่มีการใช้จินตนาการเข้าไปร่วมด้วย พร้อมทั้งส่งเสริมให้เกิดประสบการณ์ที่ แตกต่างในเรื่องที่เรียน

สรุปได้ว่า การกระตุ้นให้เกิดจินตนาการ หมายถึง การที่ครูแสดงออกถึงการ จัดการเรียนการสอนโดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกในการร่วมทำกิจกรรม กระตุ้นให้ นักเรียนได้มีโอกาสแสดงออกทางความคิดและเกิดจินตนาการในการเรียนรู้ รวมทั้งครูร่วมทำ กิจกรรมไปพร้อมกับนักเรียนเพื่อช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน โดยกระบวนการเรียนรู้ สามารถพัฒนาตามศักยภาพและเป็นไปตามธรรมชาติของผู้เรียน

2.2 ด้านการแก้ปัญหา

ปัญหาเป็นเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่ทำให้เกิดอุปสรรค ที่มาขัดขวางไม่ให้บรรลุ เป้าหมายซึ่งจำเป็นจะต้องศึกษาจากสาเหตุและที่มาของปัญหา แล้วใช้กระบวนการแก้ปัญหาที่ เหมาะสมเพื่อแก้ไขปัญหานั้นให้หมดไป นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการ แก้ปัญหาไว้ดังนี้

อุบลวรรณ กิจฉณะ และประสพสุข ฤทธิเดช (2557, น.68) กล่าวว่า การ แก้ปัญหา หมายถึง ความสามารถทางสมองที่จะคิดพิจารณาไตร่ตรองอย่างพินิจพิเคราะห์ถึงสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นปมประเด็นสำคัญที่ทำให้สภาวะความไม่สมดุลเกิดขึ้น โดยพยายามหาหนทางคลี่คลายปม ประเด็นสำคัญเหล่านั้นให้กลับเข้าสู่ สภาวะสมดุลหรือสภาวะที่เราคาดหวัง

ชญาภรณ์ เอกธรรมสุทธิ และคณะ (2559) กล่าวว่า การแก้ปัญหา คือ กระบวนการ ในการแก้ไขสิ่งที่ขัดขวางหรือเป็นอุปสรรคในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยอาศัยทักษะการคิดในการ พิจารณาสาเหตุของปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหานั้น รวมทั้งใช้ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ในการตัดสินใจที่จะเลือกวิธีการแก้ปัญหานั้นอย่างถูกต้อง เหมาะสม

สุพรรณษา น้อยนคร และคณะ (2561, น.363) กล่าวว่า การแก้ปัญหา หมายถึง การ ใช้ความคิด การรับรู้ ทำความเข้าใจปัญหา และการคิดหาเหตุผล เพื่อแสวงหาทางเลือกในการ แก้ปัญหาที่หลากหลายมากกว่าหนึ่งวิธี

Jonassen (2012) กล่าวว่า การแก้ปัญหาเป็นกระบวนการการสร้าง และ ประยุกต์ใช้ความคิดในการแก้ปัญหา เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหานั้นที่พบอย่างหลากหลายวิธี

Kaplan (2023) กล่าวว่า การแก้ปัญหา หมายถึง ความสามารถในการระบุปัญหา ระดมความคิด วิเคราะห์คำตอบ และนำแนวทางแก้ไขที่ดีที่สุดไปใช้

สรุปได้ว่า การแก้ปัญหา หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกถึงการทำความเข้าใจกับปัญหาที่เกิดขึ้น โดยใช้ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการพิจารณาสาเหตุของปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาที่หลากหลายถูกต้อง และเหมาะสม

กล่าวโดยสรุป การกระตุ้นให้เกิดจินตนาการในการแก้ปัญหา หมายถึง พฤติกรรมของครูในการจัดการเรียนการสอนโดยการตั้งคำถามที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดจินตนาการในการเรียนรู้ และทำความเข้าใจกับปัญหาที่เกิดขึ้น โดยใช้ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการพิจารณาสาเหตุของปัญหา และพิจารณาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาย่างถูกต้อง หลากหลาย และเหมาะสม

3. ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อส่งเสริมการคิด

การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญมาก องค์ประกอบหนึ่ง ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน เพราะมีอิทธิพลต่อการจัดการชั้นเรียน เจตคติและแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน จากการศึกษา ค้นคว้าเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีนักวิชาการหลายคนได้กล่าวถึงความหมายของด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ไว้ดังนี้

รุ่งสุรีย์ สิงหราช (2543, น.7) กล่าวว่า การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อส่งเสริมการคิด หมายถึง พฤติกรรมที่ครูแสดงออกทางวาจาหรือท่าทางระหว่างครูกับนักเรียนที่มีอิทธิพลต่อกัน โดยเน้นถึงพฤติกรรมทางสังคมและอารมณ์ของครูกับนักเรียนซึ่งสามารถมองเห็นได้ในขณะที่มีการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการคิดของนักเรียน

สุภณิดา พัฒนา และคณะ (2557, น. 10) กล่าวว่า การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อส่งเสริมการคิด หมายถึง การที่ผู้สอนควรคำนึงถึงนักเรียนในฐานะเป็นบุคคลหนึ่ง นักเรียนมีสิทธิที่จะได้รับความต้องการพื้นฐาน และผู้สอนจะต้องหากวิธีที่จะตอบสนองต่อความต้องการพื้นฐานของนักเรียน ผู้สอนควรจะฝึกให้มีความรู้สึกไวต่อความรู้สึกนึกคิดของนักเรียน เพื่อที่จะได้เข้าใจนักเรียนและสามารถส่งเสริมความคิดของนักเรียนได้ อันจะนำไปสู่ความสำเร็จแห่งการเรียนรู้

ประสาธ อิศรปริดา และธีรประภา ทองวิเศษ (2560, น. 217) กล่าวว่า การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อส่งเสริมการคิด คือการที่ครูเน้นที่ระบบการสื่อสารอารมณ์ความรู้สึก ความคิด ด้วยวาจา ภาษาท่าทาง และการปฏิบัติต่อกันและกัน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิด

พลอยไพลิน นิลกรรณ (2563) กล่าวว่า การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อส่งเสริมการคิด หมายถึง พฤติกรรมระหว่างครูกับนักเรียนที่เกิดขึ้นในระหว่างการจัดการเรียนรู้ ครูกระตุ้นให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิด ไม่เพียงแต่เป็นผู้ฟัง นักเรียนต้องอ่าน เขียน ตั้งคำถาม และ

อภิปรายร่วมกัน นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง โดยต้องคำนึงถึงความรู้เดิม ทั้งนี้ นักเรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้

Rhalmi (2016) กล่าวว่า การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อส่งเสริมการคิด หมายถึง การกระทำหรือการมีอิทธิพลซึ่งกันและกันในการสอน การโต้ตอบ หรือการกระทำที่ใช้การสอน การโต้ตอบกับนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสอน และการเรียนรู้ในห้องเรียนเพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดของนักเรียน

กล่าวโดยสรุป ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อส่งเสริมการคิด หมายถึง พฤติกรรมของครูที่มีการสื่อสารกับนักเรียนในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผ่านการโต้ตอบ หรือการกระทำเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิด โดยผ่านการจัดกิจกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริงเพื่อส่งเสริมการคิด

4. ด้านการส่งเสริมอิสระทางความคิดของนักเรียน

การมีอิสระทางความคิดที่เป็นอิสระ ทำให้เกิด ความคิดสร้างสรรค์ ที่เป็นอิสระ ดังนั้น การส่งเสริมกระบวนการความคิดจะเป็นการทำให้เกิดสิ่งแปลกใหม่เพื่อการพัฒนาต่อยอดความรู้ มีนักวิชาการหลายคนได้กล่าวถึงความหมายของด้านการส่งเสริมอิสระทางความคิดไว้ดังนี้

สุธีรา งามเกียรติทรัพย์ (2560, น. 29) กล่าวว่า การส่งเสริมอิสระทางความคิดของนักเรียน หมายถึง การสร้างบรรยากาศในการเรียนให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ เพราะเป็นบรรยากาศที่เต็มไปด้วยการยอมรับและการกระตุ้นให้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ จะช่วยให้นักเรียนได้พบความคิดใหม่ๆ และสามารถพัฒนาศักยภาพทางด้านความคิดได้ตามขีดความสามารถของแต่ละบุคคล

นิพาดา เทวกุล (อ้างถึงสุนิสา เรือนเพชร 2562, น. 1111) กล่าวว่า การส่งเสริมอิสระทางความคิดของนักเรียน หมายถึง การส่งเสริมนักเรียนทางตรงโดยการสอนและฝึกอบรมทางอ้อมสามารถทำได้ด้วยการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมความเป็นอิสระในการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน โดยส่งเสริมให้ใช้จินตนาการ การยอมรับความสามารถและคุณค่าของผู้อื่น และเห็นใจความรู้สึกของคนอื่น

กนิษฐา พูลลาภ (2563, น. 565) กล่าวว่า การส่งเสริมอิสระทางความคิดของนักเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการสร้างบรรยากาศเพื่อให้เกิดการค้นหาคำตอบ ค้นหาความรู้ เหมือนการทำหายตนเอง ผู้สอนจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทำกิจกรรมศึกษาค้นคว้า และแสดงออกทางความคิดอย่างเต็มที่ โดยไม่มีกรอบมาปิดกั้น สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนด้วยกันเองได้ เพื่อให้เกิดการคิดที่แปลกใหม่ พร้อมกับมีการวัดประเมินผลผู้เรียนตามความเป็นจริง

ปัญจนานฎ วรวิฒนชัย และจุฑาทิพย์ เทพดนตรี (2565, น.87) กล่าวว่า การส่งเสริมอิสระทางความคิดของนักเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมแบบผสมผสานหลายเทคนิควิธี การ

ประยุกต์ใช้กิจกรรมเพื่อให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์มีอิสระทางความคิดในแต่ละรายวิชา ซึ่งครูผู้สอนจะจัดให้เหมาะสมกับระดับชั้นและพัฒนาการของเด็ก

Torrance (อ้างถึงใน มนทกานต์ เมฆรา, 2564, น. 32) กล่าวว่า การส่งเสริมอิสระทางความคิดของนักเรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยวิธีการที่สร้างสรรค์ เปิดกว้างทางความคิด เปิดโอกาสให้นักเรียนถาม โดยมีรางวัลเป็นคำตอบของคำถาม โดยใช้วิธีถามคำถามกลับ ให้นักเรียนได้ลองค้นหาคำตอบในสิ่งที่ตนเองต้องการรู้

กล่าวโดยสรุป การส่งเสริมอิสระทางความคิดของนักเรียน หมายถึง การที่ครูจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์ ผ่านการจัดกิจกรรมแบบผสมผสานที่เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และค้นหาคำตอบในสิ่งที่ตนเองต้องการเรียนรู้ จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมความเป็นอิสระในการเรียนรู้ และกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ เพื่อพัฒนาศักยภาพทางด้านความคิดตามขีดความสามารถของนักเรียน

3. บริบทของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา ระยอง เขต 1

3.1 ข้อมูลพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาระยอง เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาระยองเขต 1 ตั้งอยู่ที่ เลขที่ 1/24 ถนนบางจาก ตำบลเชิงเนิน อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง 21000 มีเขตพื้นที่บริการจำนวน 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองระยอง อำเภอบ้านค่าย อำเภอปลวกแดง อำเภอบ้านฉาง และอำเภอนิคมพัฒนา

3.2 โครงสร้างการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาระยอง เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 เป็นองค์กรทางการศึกษา ที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 2 พ.ศ. 2553 มาตรา 33 วรรคสองให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยคำแนะนำของสภาการศึกษามีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาและเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาและประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการแบ่งส่วนราชการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2553 ข้อ 4 ให้ แบ่งส่วนราชการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดังต่อไปนี้

- (1) กลุ่มอำนวยการ
- (2) กลุ่มนโยบายและแผน
- (3) กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

- (4) กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์
- (5) กลุ่มบริหารงานบุคคล
- (6) กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (7) กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
- (8) กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
- (9) หน่วยตรวจสอบภายใน
- (10) กลุ่มกฎหมายและคดี

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ.2560 และ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2561 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น
 2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษาและแจ้งจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
 3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
 4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา
 5. ศึกษา วิเคราะห์วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
 6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่างๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
 7. จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
 8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินงานของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และ คณะทำงานด้านการศึกษา

11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

12. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

3.3 ทิศทางการพัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาระยอง เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานตามภารกิจ มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ตอบสนองต่อพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ 10 ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561-2580 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นกรอบการขับเคลื่อนการบริหารจัดการและการยกระดับคุณภาพการศึกษา ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา โดยมีนโยบายในการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยเชื่อมโยงการทำงานในทุกระดับให้มีความสอดคล้องตามห่วงโซ่การพัฒนา ประสานความร่วมมือที่หลากหลาย มีเป้าหมายร่วมกันทั้งในเชิงประเด็น ภารกิจ และนวัตกรรม เทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน นโยบายในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา โดยการกระจายอำนาจและใช้พื้นที่เป็นฐานที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามหลักธรรมาภิบาล นำเทคโนโลยีดิจิทัลและการจัดการฐานข้อมูลมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่งเสริมสนับสนุน การพัฒนาโรงเรียนคุณภาพ ใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้นวัตกรรมในการขับเคลื่อนบริหารจัดการ โดยใช้ทรัพยากรร่วมกัน และแสวงหาการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ เพื่อให้ประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม และเพิ่มประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และปรับกระบวนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สอดคล้องกับชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) และชีวิตวิถีปกติต่อไป (Next Normal) เน้นการมีส่วนร่วม ร่วมมือ ร่วมทำ ร่วมนำ ร่วมประสานเป็นทีมเดียวกัน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการและการพัฒนาการศึกษา ทั้งนี้ ได้กำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของการพัฒนาการศึกษาไว้ (สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาระยอง เขต 1, 2566)

วิสัยทัศน์

องค์กรคุณภาพ บริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม สู่ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อย่างเสมอภาค

พันธกิจ

1. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้นักเรียนมีความปลอดภัยทุกรูปแบบ
3. พัฒนาคุณภาพนักเรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตร ทักษะที่จำเป็นและทักษะอาชีพในศตวรรษที่ 21 เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
4. สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เพื่อให้นักเรียนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
5. พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพในการจัดการศึกษา
6. พัฒนาและส่งเสริมการศึกษาให้เป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
7. จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
8. พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับ และจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

เป้าประสงค์

1. นักเรียนมีความจงรักภักดีในสถาบันหลักของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข
2. นักเรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ
3. นักเรียนมีคุณภาพสมรรถนะตามหลักสูตร ทักษะที่จำเป็นและทักษะอาชีพในศตวรรษที่ 21 สามารถเข้าสู่การแข่งขันได้เต็มตามศักยภาพ
4. นักเรียนทุกคนได้รับโอกาส ความเสมอภาคและได้รับการบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
5. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาให้เป็นมืออาชีพในการจัดการศึกษา
6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีนวัตกรรมในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา

7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้นักเรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ

แนวทางการพัฒนา

1. สนับสนุน พัฒนา และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับภัยรูปแบบต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต เพื่อสามารถดำเนินชีวิตในวิถีใหม่และชีวิตวิถีถัดไปได้ อย่างถูกต้อง

2. พัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้กับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา ให้ได้รับความปลอดภัยจากภัยทั้ง 9 รูปแบบ และพร้อมปรับตัว ต่อการเปลี่ยนแปลง โดยเปิดให้มีช่องทาง การร้องเรียนหรือแจ้งเหตุให้กับผู้เรียน ผู้ปกครอง ครู เพื่อสื่อสารกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง รวมถึงการใช้ Big Data และแอปพลิเคชันในการเฝ้าระวังเชิงรุก เพื่อสามารถคาดการณ์ภัยที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต และส่งเสริมการเชื่อมโยง ฐานข้อมูลทั้งหน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานภายนอก ให้สามารถแก้ไขปัญหาด้านความปลอดภัยได้อย่างทันท่วงที

3. พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยสำหรับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยการสนับสนุนหรือประสานการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้อาคารเรียนอาคารประกอบของสถานศึกษาให้เอื้อต่อการ เรียนรู้ และความปลอดภัยของผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงส่งเสริม และประสานการสนับสนุนบุคลากรด้านจิตวิทยา และบุคลากรด้านความปลอดภัย เพื่อให้เกิดความปลอดภัยกับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา

4. ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษา ให้มีความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงมหาดไทย , กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป็นต้นเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยของผู้เรียน ให้มีทักษะในการป้องกันและปรับตัว

5. ส่งเสริมให้มีการประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัย และจัดทำแผนบริหารจัดการด้านความปลอดภัย ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงแผนรองรับภัยพิบัติฉุกเฉิน และจัดระบบความปลอดภัยในภาพรวมให้เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่

6. ผลักดันให้เกิดการออก ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการระดับประเทศ เพื่อสนับสนุนความปลอดภัยให้ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา

7. จัดกิจกรรมในการสร้างความตระหนักรู้ (Safety Awareness) หรือการชักจูงในการรับมือกับภัยพิบัติและภัยคุกคามรูปแบบต่าง ๆ (Safety Action) ที่ผู้เรียนอาจต้องเผชิญ และมีแผนมาตรการในการรับมือกับโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดขึ้นได้ในวิถีชีวิตใหม่ เพื่อให้สถานศึกษาเป็นพื้นที่ปลอดภัย

กลยุทธ์ที่ 2 เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนทุกคน

แนวทางการพัฒนา

1. พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนระดับปฐมวัย และการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นรายบุคคล เป็นฐานข้อมูลในการบริหารจัดการศึกษา รวมทั้งบูรณาการและเชื่อมโยงฐานข้อมูลกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อดูแลและป้องกันไม่ให้ผู้เรียนออกจากระบบการศึกษา
2. ส่งเสริม สนับสนุนการมีส่วนร่วมของสังคมอย่างต่อเนื่อง ประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และระดมทรัพยากรเพื่อแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
3. ส่งเสริม สนับสนุนให้มีเทคโนโลยีดิจิทัล หรือนวัตกรรม ในการสร้างโอกาสทางการศึกษา ให้ผู้เรียนทุกคน ทุกพื้นที่เข้าถึงการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ
4. พัฒนาระบบสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยบุคคล ครอบครัว (Home School) องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ และสถานประกอบการในศูนย์การเรียน ตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
5. พัฒนาระบบแพลตฟอร์มในการส่งต่อ ติดตาม และค้นหานักเรียน เพื่อช่วยเหลือเด็ก ตกหล่น เด็กออกกลางคันให้กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา หรือได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสม
6. กำหนดแนวทาง และกระบวนการในการส่งต่อนักเรียนให้ได้รับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น หรือมีทักษะอาชีพในการดำรงชีวิต
7. พัฒนารูปแบบและวิธีการจัดการเรียนรู้ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา รวมทั้งกระบวนการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับการพัฒนาศักยภาพของเด็กพิการ

กลยุทธ์ที่ 3 ยกกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

แนวทางการพัฒนา

• คุณภาพผู้เรียน

1. จัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้มีพัฒนาการสมวัย

2. ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 อย่างครบถ้วน เป็นคนดี มีวินัย มีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่น การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว สู่การปฏิบัติ

3. พัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาพหุปัญญารายบุคคล โดยมีเครื่องมือคัดกรอง สสำรวจแว่ วัดความสามารถ ความถนัด สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ตอบสนองความแตกต่างทางพหุปัญญาของผู้เรียน โดยครูออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สอดคล้องตามบริบทและวัฒนธรรม คำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคลตามความถนัด ความสนใจ ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

4. จัดการศึกษาตามขีดความสามารถของผู้เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ความถนัด และศักยภาพของแต่ละบุคคล วางรากฐานการศึกษาเพื่ออาชีพ ให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ ความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศ

5. พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ การคิดขั้นสูง นวัตกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัล และภาษาต่างประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เชื่อมโยงสู่อาชีพและการมีงานทำ มีทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ

6. ส่งเสริม พัฒนาทักษะด้านดิจิทัลและด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่นำไปสู่ Digital Life & Learning

7. ส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้ด้านเทคโนโลยีมาใช้ในชีวิตประจำวันและหารายได้ระหว่างเรียน

8. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

• *คุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา*

9. ส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และเป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม (Co-creation) ให้กับผู้เรียนในทุกระดับชั้น

10. ส่งเสริม สนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพ อย่างต่อเนื่อง มีจรรยาบรรณ และจิตวิญญาณความเป็นครู

11. พัฒนาศักยภาพครูในด้านการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment For Learning) ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นรายบุคคล (Personalized Learning) เช่น การอบรมเชิงปฏิบัติการแบบ Intensive Training การอบรมแบบออนไลน์ (Online Training) การอบรมแบบเรียนรู้ด้วยตนเอง (e-learning) เป็นต้น

• **หลักสูตรและอื่น ๆ**

12. พัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรสถานศึกษาบนฐานมโนทัศน์ที่หลากหลาย เช่น Career Education, Competency Building, Creative Education

13. พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย แห่งชาติ

14. พัฒนาระบบคลังข้อสอบมาตรฐานในการประเมินคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน เพื่อให้บริการแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในรูปแบบออนไลน์

15. พัฒนาและส่งเสริมนวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน และสมรรถนะของผู้เรียน

16. พัฒนาและส่งเสริมให้มีแพลตฟอร์มการจัดการเรียนรู้อัจฉริยะ ที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการสอนที่มีคุณภาพ และการประเมินและพัฒนาผู้เรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Personalized learning) สำหรับผู้เรียนทุกช่วงวัย

17. บูรณาการการศึกษาเพื่อการศึกษาต่อด้านอาชีพและการประกอบอาชีพ หรือ การมีงานทำ ตามความต้องการและความถนัดของผู้เรียน

18. สนับสนุนการปรับปรุงหลักสูตรและการพัฒนาครู สายสามัญ ปฐมวัย การศึกษาพิเศษ การศึกษาตามอัธยาศัย ให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่สนับสนุนการพัฒนาระบบและ กระบวนการบริหารจัดการกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และระบบการนิเทศการศึกษา และการสอนงานของครูพี่เลี้ยงในสถานศึกษา

กลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา

แนวทางการพัฒนา

1. พัฒนาระบบสารสนเทศในหน่วยงานทุกระดับ

2. พัฒนาระบบพื้นฐานทางเทคโนโลยีให้ครอบคลุมทั้งสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (การให้ความช่วยเหลือด้านเทคโนโลยีพื้นฐาน พัฒนาบุคลากรให้มีทักษะ พื้นฐานด้านเทคโนโลยี การใช้โครงข่ายอินเทอร์เน็ต การใช้อุปกรณ์ด้าน ICT และการพัฒนา Software) อย่างคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพสูงสุด

3. สร้าง พัฒนาและส่งเสริมการใช้ระบบบริหารด้านการจัดการศึกษาพื้นฐานที่ดี สำหรับสถานศึกษาให้เป็นระบบเดียวเพื่อลดภาระงานครู ลดความซ้ำซ้อนของระบบงาน และการจัดเก็บ ข้อมูล

4. จัดทำอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่เหมาะสมในทุกระดับและเพียงพอต่อความต้องการ ของการดำเนินงาน สนับสนุนงบประมาณด้านเทคโนโลยีแก่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น

พื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาให้ครบถ้วน โดยวิธีการสนับสนุนจากส่วนราชการ และภาคีเครือข่าย เพื่อรองรับการทำงาน และการจัดการเรียนการสอน

5. ปรับปรุงระเบียบ กฎหมาย แนวปฏิบัติให้สอดคล้องกับการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

3.4 ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาระยอง เขต 1

ตารางที่ 2.3 ผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เปรียบเทียบ 5 ปีการศึกษา (2560 – 2564)

ปีการศึกษา	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	เฉลี่ย ภาพรวม
2560	47.29	35.61	36.82	39.56	39.82
2561	57.66	40.05	37.64	41.42	44.19
2562	49.91	33.50	33.03	36.30	38.19
2563	58.19	43.11	30.47	39.78	42.89
2564	49.56	38.17	36.60	34.07	39.6
ผลต่าง ปีการศึกษา 2563/2564	-8.63	-4.94	+6.13	-5.71	-3.29
ร้อยละ ของผลต่าง	-17.41	-12.94	+20.12	-16.76	-8.31

จากตารางที่ 2.3 พบว่า 1) เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบระหว่างปีการศึกษา 2563 และ ปีการศึกษา 2564 พบว่าคะแนนเฉลี่ยรวมปีการศึกษา 2564 ลดลง เฉลี่ยร้อยละ 8.31 และ 2) เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบจำแนกรายกลุ่มสาระการเรียนรู้ ระหว่างปี การศึกษา 2563 และ ปีการศึกษา 2564 พบว่าคะแนนเฉลี่ยทุกรายวิชาปีการศึกษา 2564 ลดลง ยกเว้นรายวิชาคณิตศาสตร์ที่สูงกว่าปีการศึกษา 2563 เฉลี่ยร้อยละ 20.12 และรายวิชาภาษาไทย มีค่าเฉลี่ยลดลงสูงสุดที่ร้อยละ 17.41

ตารางที่ 2.4 ผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกตามกลุ่ม
สาระการเรียนรู้ เปรียบเทียบ 5 ปีการศึกษา (2560 – 2564)

ปีการศึกษา	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	เฉลี่ย ภาพรวม
2560	45.31	27.54	22.17	30.77	31.45
2561	49.99	25.73	25.40	33.73	33.71
2562	52.20	29.73	22.34	28.67	33.24
2563	50.20	29.50	20.56	27.39	33.24
2564	48.01	27.17	20.03	29.15	31.09
ผลต่าง	- 2.19	- 2.33	-0.53	+1.76	- 0.82
ปีการศึกษา 2563/2564					
ร้อยละ	- 4.56	- 8.58	-2.65	+6.42	- 2.64
ของผลต่าง					

จากตารางที่ 2.4 พบว่า 1) เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบระหว่างปีการศึกษา 2563 และ ปีการศึกษา 2564 พบว่าคะแนนเฉลี่ยรวมปีการศึกษา 2564 ลดลง เฉลี่ยร้อยละ 2.66 และ 2) เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบจำแนกรายกลุ่มสาระการเรียนรู้ระหว่างปี การศึกษา 2563 และ ปีการศึกษา 2564 พบว่าคะแนนเฉลี่ยทุกรายวิชาปีการศึกษา 2564 ลดลง ยกเว้นรายวิชาวิทยาศาสตร์ที่สูงกว่าปีการศึกษา 2563 เฉลี่ยร้อยละ 6.42 และรายวิชาภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ยลดลงสูงสุดที่ร้อยละ 8.58

3.5 การพัฒนาบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาระยอง เขต 1

ในปีงบประมาณ 2566 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ได้กำหนด แนวทางการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ โดยมุ่งเน้นการ พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไปตามความต้องการ และพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามแนวทางการกระจายอำนาจทางการศึกษา ยึดหลักธรรมาภิบาล และเน้นการมีส่วนร่วมของภาคส่วน ซึ่งมีนโยบาย โครงการ/กิจกรรม และตัวชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามนโยบายที่ 3 พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ได้ดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ดังนี้

1. โครงการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อพัฒนาการศึกษา
2. โครงการการนิเทศ ติดตาม “เยี่ยมเยือนด้วยหัวใจใสใจรอยยิ้ม” โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566
3. โครงการการขับเคลื่อนนโยบาย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สู่การปฏิบัติ
4. โครงการประชุมผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1
5. โครงการอบรมพัฒนาเชิงปฏิบัติการและถอดประสบการณ์เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1
6. โครงการพัฒนาคุณภาพการประเมินวิทยฐานะครูและบุคลากรทางการศึกษา และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การบริหารจัดการและการพัฒนาการศึกษา ตำแหน่งผู้บริหารการศึกษา

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

เวียงวิวรรณ ท่ามูล (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์กรขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21 มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 2) เพื่อศึกษาระดับการเป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับการเป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 และ 4) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อองค์กรขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อนำมาเรียงลำดับพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านมีจริยธรรมและตรวจสอบได้มีการปฏิบัติสูงสุด รองลงมาเป็นด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ด้านบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการบริหารความเสี่ยง และด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง องค์กรขีดสมรรถนะ

สูงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ทุกด้าน เมื่อนำมาเรียงลำดับพบว่า ด้านความสามารถในการรักษาบุคลากรที่เก่ง มีการ ปฏิบัติที่ สูงสุด รองลงมาคือ ด้านความสามารถปรับตัวได้กับการเปลี่ยนแปลง และด้านความสามารถ ในการ สร้างผลงานในการสร้างผลงานที่มีประสิทธิภาพสูงเป็นด้านที่น้อยสุด ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของ ผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์กรขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ภาวะผู้นำเชิง นวัตกรรม ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์กรขีดสมรรถนะสูง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบรรยากาศแห่งองค์กร นวัตกรรม ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการมีจริยธรรม และตรวจสอบได้ และด้านการมีวิสัยทัศน์ เปลี่ยนแปลง

จิราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความ คิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะ ผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยรวมและราย ด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงมีค่าเฉลี่ย สูงที่ สุดรองลงมาคือด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการบริหารความเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความ คิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จำแนกตามขนาด สถานศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการ ทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยรวมพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 5 คู่ ได้แก่สถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดกลาง โดยที่สถานศึกษาขนาดเล็กมีภาวะผู้นำเชิง นวัตกรรมต่ำกว่าสถานศึกษาขนาดกลางสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ โดยที่สถานศึกษาขนาด เล็กมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมต่ำกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่ สถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่พิเศษ โดยที่สถานศึกษาขนาดเล็กมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมต่ำกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สถานศึกษา ขนาดกลางกับขนาดใหญ่พิเศษโดยที่สถานศึกษาขนาดกลางมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมต่ำกว่า สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สถานศึกษาขนาดใหญ่กับขนาดใหญ่พิเศษโดยที่สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมต่ำกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ส่วนสถานศึกษาขนาดกลางกับขนาด ใหญ่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปวีณา กันถื่น (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระราชรัฐเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ 5 มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระราชรัฐ ตามที่คะแนนของครูในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 2) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระราชรัฐ ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระราชรัฐมีระดับภาวะผู้นำ โดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับ ดังนี้ การมีวิสัยทัศน์สู่การเปลี่ยนแปลง การสร้างแรงจูงใจ ให้กับบุคลากรการมีส่วนร่วมในการทำงานและทำงานเป็นทีม การมีคุณธรรม จริยธรรม การสร้างบรรยากาศแห่งการส่งเสริมองค์กรนวัตกรรม และการคิดสร้างสรรค์ตามลำดับ 2) ข้อเสนอแนะในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน พระราชรัฐเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ ดังนี้ 1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม 2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาตนเองเพื่อให้เป็นบุคคลที่เรียนรู้อันจะนำไปสู่การ พัฒนาความริเริ่มสร้างสรรค์และการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา 3) ผู้บริหาร สถานศึกษาควรส่งเสริมและให้การสนับสนุนครูและบุคลากรในโรงเรียนได้พัฒนาศักยภาพของ ตนเองอย่างเต็มที่และเปิดโอกาสให้ครูได้สร้างสรรค์ผลงานของตนเองเพื่อนำไปสู่การสร้าง นวัตกรรมแห่งการเรียนรู้ รวมทั้งให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินงานของสถานศึกษา 4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรอำนวยความสะดวกให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำ ที่ดีแก่ครูที่ประสบปัญหาในการทำงาน รวมทั้งให้การยกย่องหรือชมเชยแก่ครูที่ทำงานประสบความสำเร็จเพื่อสร้างขวัญ และกำลังใจในการทำงาน และ 5) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

วัชรพงศ์ ทักษนบรรจง (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ในโครงการโรงเรียนพระราชรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนพระราชรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม 2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนพระราชรัฐ และ 3) เพื่อวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนพระราชรัฐ ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนพระราชรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มากทุกด้าน โดยการมีวิสัยทัศน์อยู่ในลำดับสูง รองลงมาคือการสร้างบรรยากาศในการองค์กร การ บริหารจัดการการมีส่วนร่วม การสร้าง

เครือข่ายและการสร้างองค์กรนวัตกรรมตามลำดับ 2) ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนพระราชรัฐ สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีการสอนคุณธรรมในโรงเรียนอยู่ในลำดับ สูงสุด รองลงมาคือการพัฒนาตนเองของครูการจัดการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ความสามารถในการสอนตามแนวทางสะเต็มศึกษาและความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) และภาษาอังกฤษ ตามลำดับ และ 3) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการ โรงเรียนพระราชรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม เรียงตามลำดับ อิทธิพลจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การสร้างบรรยากาศในการองค์กร และการสร้างองค์กรนวัตกรรม เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนพระราชรัฐ สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 งานวิจัยนี้พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร ได้แก่ การสร้างบรรยากาศในการ องค์กร และการสร้างองค์กรนวัตกรรม สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษาใน โครงการโรงเรียนพระราชรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ได้ร้อยละ 63.20

ธัญวรรณ บุญณณี และคณะ (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 2) เพื่อศึกษาความเป็นนวัตกรการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ การเปลี่ยนแปลงมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม และการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และด้านการคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) ความเป็นนวัตกรการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการเชื่อมโยงสู่การปฏิบัติ ด้านการเปิดกว้างทางความคิดและด้านการวิเคราะห์ วางแผนมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และด้านการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร

สถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง การสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม และการคิดสร้างสรรค์ สามารถพยากรณ์ความเป็นนวัตกรรม การศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 ได้ร้อยละ 74.2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Gliddon (2006) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างตัวแบบขีดความสามารถ (Competency Model) ของผู้นำนวัตกรรม (Innovative Leader) โดยศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญที่มีภาวะผู้นำด้านนวัตกรรม ซึ่งผลการศึกษาสามารถแบ่งขีดความสามารถของผู้นำด้านนวัตกรรมออกเป็น 10 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนรู้ ประกอบด้วย การเป็นผู้กำหนดนวัตกรรม ด้านการนำกลุ่มและทีม ประกอบด้วย การบริหารจัดการคาดหวัง การนำ โดยปฏิบัติเป็นตัวอย่าง ด้านระดับพลังงาน และการจูงใจประกอบด้วย การมีความรู้สึกจำเป็นเร่งด่วน ด้านการจัดการและการมอบหมาย ประกอบด้วย ความสามารถในการวางแผนและการจัดการโครงการด้าน การสื่อสารประกอบด้วย ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความฉลาดทางด้านอารมณ์ด้านการมีพันธสัญญาและความรู้สึกการเป็นเจ้าของด้านความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ด้านบทบาท อำนาจ และการเมือง ด้านวิสัยทัศน์และพันธกิจและด้านความเข้าใจสิ่งแวดล้อมภายนอกองค์กร

Jong and Hartog (2008) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมของผู้นำที่มีต่อการเพิ่มพฤติกรรมนวัตกรรมของพนักงาน รวมไปถึงความคิดและการประยุกต์ใช้นวัตกรรมด้วย ผลการศึกษาครั้งนี้จึงได้พฤติกรรมของผู้นำ 13 ประการ ได้แก่ การทำตนเป็นแบบอย่างด้านนวัตกรรม การกระตุ้นสติปัญญาการกระตุ้นให้เผยแพร่ความรู้ การให้วิสัยทัศน์และการสื่อสารวิสัยทัศน์ การเป็นที่ปรึกษา การกระจายงาน การสนับสนุนนวัตกรรม การจัดการข้อมูลป้อนกลับ การนับถือและการชื่นชม การให้รางวัลการให้ทรัพยากรสนับสนุน การติดตามกระบวนการทำงานของพนักงาน การมอบหมายงานที่ท้าทาย

Reuvers et al. (2008) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมการสร้างสรรค่นวัตกรรมในงานสำรวจเกี่ยวข้องในความแตกต่างระหว่างเพศ ศึกษาในโรงพยาบาลประเทศออสเตรเลีย จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 335 คน พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการสร้างสรรค่นวัตกรรมในงานอย่างมีนัยสำคัญ และเพศเป็นตัวแปรกำกับของความสัมพันธ์นี้โดยพนักงานจะมีพฤติกรรมสร้างสรรค่นวัตกรรมมากขึ้นเมื่อผู้นำเป็นเพศชาย

Pieterse et al. (2010) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนพฤติกรรมและพฤติกรรมการสร้างสรรค่นวัตกรรม โดยมีการเสริมสร้างพลังอำนาจในเชิงจิตวิทยาเป็นตัวแปรกำกับกับหน่วยงานของรัฐในประเทศเนเธอร์แลนด์ จำนวน 230 คน พบว่า

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการสร้างสรรค์นวัตกรรม เมื่อการเสริมสร้างพลังอำนาจในเชิงจิตวิทยาอยู่ในระดับสูงในขณะที่ภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยนมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการสร้างสรรค์นวัตกรรม

Chang et al. (2016) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบผู้ให้บริการของอาจารย์ใหญ่ในโรงเรียนประถมศึกษา และพฤติกรรมการสอนที่สร้างสรรค์ของครู ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นผู้นำแบบผู้ให้บริการของอาจารย์ใหญ่ในโรงเรียนประถมศึกษาด้วยโอกาสในเขตชนบท และห่างไกลของเมืองไถหนาน ด้านต่างๆ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการสอนที่สร้างสรรค์ของครู ผอ.โรงเรียนควรให้บริการครูในโรงเรียนเพื่อพัฒนาความรู้สึทางจิตใจของครู และส่งเสริมพฤติกรรมการสอนที่สร้างสรรค์ของครู

5. กรอบแนวคิดของงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการปฏิบัติงานเชิงสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้

ตัวแปรที่ 1 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบจากนักวิชาการ และผู้มีศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ทั้งหมด 10 แหล่ง โดยทำ การศึกษาเอกสารตั้งแต่ปีพ.ศ. 2553 ถึง พ.ศ. 2563 ได้แก่ จีราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560), ปริญา กันถิน (2560), ภริญา สายศิริสุข (2561), บุศรา ทับทิมศรี และคณะ (2562), วชรพงศ์ ทศนบรรจง (2563), ศิริพร พงษ์เนตร (2564) ,ปาริฉัตร นวนทอง และตรีภูมิินทร์ ตรีตรีศวร (2565), Tanya (2010), Couros (2012), และ Davis (2019) จากข้างต้น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์และกำหนดองค์ประกอบมาเป็นตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งสังเคราะห์ได้จำนวน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง 2. ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 3. ด้านการบริหารความเสี่ยง และ 4. ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม และ 5. ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม

ตัวแปรที่ 2 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบจากนักวิชาการ และผู้มีศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู ทั้งหมด 8 แหล่ง โดยทำ การศึกษาเอกสารตั้งแต่ปีพ.ศ. 2543 ถึง พ.ศ. 2559 ได้แก่ Soh (2000), Cheng (2001), Huang (2006), Lahiri (2010), Reyachav and Weisberg (2010), Davies et al. (2013), Cheng et al. (2016) และ Gunawan and Herachwati (2016) ซึ่งสังเคราะห์ได้จำนวน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. ด้านการสอนที่สร้างสรรค์และหลากหลาย 2. ด้านการแก้ปัญหาและการกระตุ้นให้เกิดจินตนาการ 3. ด้านการมี

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อส่งเสริมการคิด และ 4. ด้านการส่งเสริมอิสระทางความคิดของนักเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2,222 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 328 คน โดยการใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) จากนั้นใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) รายละเอียดดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ขนาดสถานศึกษา	จำนวนโรงเรียน (โรง)	จำนวน	
		ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ขนาดเล็ก นักเรียนไม่เกิน 119 คน	21	152	22
ขนาดกลาง นักเรียนตั้งแต่ 120-719 คน	76	1,110	164
ขนาดใหญ่ นักเรียนตั้งแต่ 720-1,679 คน	13	597	88
ขนาดใหญ่พิเศษ นักเรียน 1,680 คนขึ้นไป	4	363	54
รวม	114	2,222	328

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิด หลักการ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบ ตรวจสอบรายการ (checklist) จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วย เพศ ประสบการณ์การทำงาน และ ขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ประกอบด้วย การมี วิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การบริหารความเสี่ยง การทำงานเป็นทีม และมีส่วนร่วม และการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม กำหนดเกณฑ์การให้ระดับดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ระดับ 2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับมาก

ระดับ 5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ประกอบด้วย การจัดการ เรียนรู้ที่สร้างสรรค์และหลากหลาย การกระตุ้นให้เกิดจินตนาการในการแก้ปัญหา การมีปฏิสัมพันธ์ ระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อส่งเสริมการคิด และการส่งเสริมอิสระทางความคิดของนักเรียน กำหนดเกณฑ์การให้ระดับดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง ครูมีพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ระดับ 2 หมายถึง ครูมีพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 3 หมายถึง ครูมีพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 4 หมายถึง ครูมีพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก

ระดับ 5 หมายถึง ครูมีพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด

2.2 การหาคุณภาพของเครื่องมือ

การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู โดยศึกษาจากตำรา เอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

2.2.2 นำข้อมูลจากการศึกษามาดำเนินการสร้างเครื่องมือตามกรอบแนวคิดที่กำหนด ประกอบด้วย ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูโดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

2.2.3 นำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ซึ่งความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ IOC (Index of Item-Objective Congruence) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อ เท่ากับ 1.00

2.2.4 ปรับปรุงแบบสอบถามที่ได้จากการเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

2.2.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับครูในโรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 3 จำนวน 15 คน และครูในโรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 5 จำนวน 15 คน รวมทั้งหมด 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อวิเคราะห์ค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach alpha coefficient) โดยได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเท่ากับ .96 แบบสอบถามพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูเท่ากับ .96 และค่าความเที่ยงภาพรวมทั้งฉบับเท่ากับ .97

2.2.6 นำผลที่ได้มาปรับปรุง พัฒนาและจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์โรงเรียนในกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

ระยอง เขต 1 พร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยส่งสถานศึกษาเพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

3.3 กำหนดวันในการเก็บแบบสอบถามกลับคือ ภายใน 2 สัปดาห์ และเมื่อครบกำหนดผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง เมื่อถึงวันนัดรับคืนแบบสอบถามโดยได้แบบสอบถามกลับคืนมา รอบที่ 1 จำนวน 240 ฉบับ และ รอบที่ 2 จำนวน 88 ฉบับ รวมเป็น 328 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ทั้งโดยภาพรวมรายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย (*M*) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์แปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2545, น. 23-24)

4.51 - 5.00 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับน้อย

0.01 - 1.50 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.2 วิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ทั้งโดยภาพรวมรายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย (*M*) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์แปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 24)

4.51 - 5.00 หมายถึง ครูมีพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง ครูมีพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง ครูมีพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง ครูมีพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อย

0.01 - 1.50 หมายถึง ครูมีพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) และทดสอบความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายระดับของความสัมพันธ์ ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2552)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.90 ขึ้นไป หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.70 - 0.89 หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.30 - 0.69 หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำกว่า 0.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการนำเสนอและการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

X1 แทน	ด้านการมีวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลง
X2 แทน	ด้านการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
X3 แทน	ด้านการบริหารความเสี่ยง
X4 แทน	ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม
X5 แทน	ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม
X _{tot} แทน	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
Y1 แทน	ด้านการจัดการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และหลากหลาย
Y2 แทน	ด้านการกระตุ้นให้เกิดจินตนาการในการแก้ปัญหา
Y3 แทน	ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อส่งเสริมการคิด
Y4 แทน	ด้านการส่งเสริมอิสระทางความคิดของนักเรียน
Y _{tot} แทน	พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู
M แทน	ค่าเฉลี่ย
SD แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
r แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ประสิทธิภาพการทำงาน และขนาดสถานศึกษา ปรากฏดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ ประสิทธิภาพการทำงาน และขนาดสถานศึกษา

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
- ชาย	79	24.09
- หญิง	249	75.91
รวม	328	100.00
ประสิทธิภาพการทำงาน		
- ต่ำกว่า 5 ปี	73	22.26
- 5-15 ปี	125	38.11
- 16-25 ปี	84	25.61
- มากกว่า 25 ปี	46	14.02
รวม	328	100.00
ขนาดสถานศึกษา		
- ขนาดเล็ก นักเรียนไม่เกิน 119 คน	22	6.71
- ขนาดกลาง นักเรียนตั้งแต่ 120-719 คน	164	50.00
- ขนาดใหญ่ นักเรียนตั้งแต่ 720-1,679 คน	88	26.83
- ขนาดใหญ่พิเศษ นักเรียน 1,680 คนขึ้นไป	54	16.46
รวม	328	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 75.91 มีประสิทธิภาพการทำงาน ระหว่าง 5-15 ปี จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ

38.11 และขนาดสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 120 – 719 คน) จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยง เขต 1

ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยง เขต 1 ปรากฏดังตารางที่ 4.2 - 4.7

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยง เขต 1 โดยภาพรวม

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	แปลผล
1	ด้านการมีวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลง	4.16	0.89	มาก
2	ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	4.12	0.93	มาก
3	ด้านการบริหารความเสี่ยง	4.11	0.85	มาก
4	ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม	4.17	0.89	มาก
5	ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม	4.14	0.98	มาก
รวมเฉลี่ย		4.14	0.91	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยง เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.14$, $SD = 0.91$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ($M = 4.17$, $SD = 0.89$) ด้านการมีวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลง ($M = 4.16$, $SD = 0.89$) ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ($M = 4.14$, $SD = 0.98$) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ($M = 4.12$, $SD = 0.93$) และด้านการบริหารความเสี่ยง ($M = 4.11$, $SD = 0.85$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการมี
วิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลง

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		ค่าเฉลี่ย (<i>M</i>)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (<i>SD</i>)	แปลผล
1	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถมองเห็นภาพของ สถานศึกษาในอนาคตตามสถานการณ์ที่ เปลี่ยนแปลงไป	4.18	0.88	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์แนวโน้ม ทิศทางการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษาได้	4.15	0.84	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกำหนดพันธกิจ กลยุทธ์ เป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษาที่ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาได้อย่าง ชัดเจน	4.19	0.89	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสื่อสารและ ถ่ายทอดวิสัยทัศน์ให้แก่ครูและบุคลากรใน สถานศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาร่วมกัน	4.14	0.93	มาก
รวมเฉลี่ย		4.16	0.89	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ภาวะผู้นำการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการมีวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลง
โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($M = 4.16, SD = 0.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุก
ด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา
สามารถกำหนดพันธกิจ กลยุทธ์ เป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของ
สถานศึกษาได้อย่างชัดเจน ($M = 4.19, SD = 0.89$) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถมองเห็นภาพของ
สถานศึกษาในอนาคตตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ($M = 4.18, SD = 0.88$) ผู้บริหาร
สถานศึกษาสามารถวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษาได้ ($M = 4.15, SD =$
 0.84) และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสื่อสารและถ่ายทอดวิสัยทัศน์ให้แก่ครูและบุคลากรใน
สถานศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาร่วมกัน ($M = 4.14, SD = 0.93$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
ด้านการมีความริเริ่มคิดสร้างสรรค์

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	แปลผล
1	ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการคิดริเริ่ม คิดสิ่งใหม่ ๆ อย่างยืดหยุ่นและหลากหลาย	4.02	0.96	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการใช้ความรู้ ประสบการณ์ และทักษะการคิดวิเคราะห์งาน อย่างเป็นระบบ	4.15	0.88	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์และสร้างสรรค์ ทางเลือกใหม่ ๆ เพื่อการบริหารงานที่เป็น ประโยชน์	4.12	0.99	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นให้ครูเกิดความคิด ใหม่ ๆ ในการพัฒนานวัตกรรมในการจัดการ เรียนการสอน	4.18	0.92	มาก
รวมเฉลี่ย		4.12	0.93	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการมีความริเริ่มคิดสร้างสรรค์ โดยภาพรวม
มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($M = 4.12$, $SD = 0.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ย
อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นให้ครู
เกิดความคิดใหม่ ๆ ในการพัฒนานวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน ($M = 4.18$, $SD = 0.93$)
ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการใช้ความรู้ ประสบการณ์ และทักษะการคิดวิเคราะห์งานอย่าง
เป็นระบบ ($M = 4.15$, $SD = 0.88$) ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์และสร้างสรรค์ทางเลือกใหม่ ๆ
เพื่อการบริหารงานที่เป็นประโยชน์ ($M = 4.12$, $SD = 0.99$) และผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึง
การคิดริเริ่ม คิดสิ่งใหม่ ๆ อย่างยืดหยุ่นและหลากหลาย ($M = 4.02$, $SD = 0.96$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
ด้านการบริหารความเสี่ยง

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	แปลผล
1	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดกระบวนการดำเนินงานอย่างมีกลยุทธ์ ที่เป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย	4.11	0.89	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการระบุง ประเมิน และเตรียมพร้อมสำหรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น	4.13	0.78	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์และควบคุมการดำเนินงานที่อาจเกิดความเสียหายให้เป็นไปตามแผนงาน ขั้นตอน และเวลาที่กำหนด	4.10	0.91	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษากำกับติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ	4.12	0.83	มาก
รวมเฉลี่ย		4.11	0.85	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการบริหารความเสี่ยง โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($M = 4.11$, $SD = 0.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการระบุง ประเมิน และเตรียมพร้อมสำหรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น ($M = 4.13$, $SD = 0.78$) ผู้บริหารสถานศึกษากำกับติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ ($M = 4.12$, $SD = 0.83$) ผู้บริหารสถานศึกษาจัดกระบวนการดำเนินงานอย่างมีกลยุทธ์ ที่เป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย ($M = 4.11$, $SD = 0.89$) และผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์และควบคุมการดำเนินงานที่อาจเกิดความเสียหายให้เป็นไปตามแผนงาน ขั้นตอน และเวลาที่กำหนด ($M = 4.10$, $SD = 0.91$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		ค่าเฉลี่ย (<i>M</i>)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (<i>SD</i>)	แปลผล
1	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมี การทำงานเป็นทีม	4.22	0.86	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษาบูรณาการการทำงานร่วมกัน โดยการสร้างความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.09	0.91	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู บุคลากร และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน	4.20	0.89	มาก
รวมเฉลี่ย		4.17	0.89	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม โดย
ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($M = 4.17, SD = 0.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกด้านมี
ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม
ให้ครูและบุคลากรมีการทำงานเป็นทีม ($M = 4.22, SD = 0.86$) ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้
ครู บุคลากร และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ($M = 4.20, SD = 0.89$) และผู้บริหาร
สถานศึกษาบูรณาการการทำงานร่วมกัน โดยการสร้างความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($M =$
 $4.09, SD = 0.91$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	แปลผล
1	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาที่ความคล่องตัวและมีความยืดหยุ่นในการทำงาน	4.07	1.04	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมกระบวนการทำงานเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนานวัตกรรมในการปฏิบัติงาน	4.09	0.95	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและบุคลากรพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ	4.33	0.85	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษาเสริมสร้างให้ครูและบุคลากรเกิดแรงจูงใจการแสวงหาความรู้เพื่อสร้างหรือพัฒนานวัตกรรมเป็นของตนเอง	4.16	0.95	มาก
5	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดบรรยากาศและกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้มีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	4.03	1.09	มาก
รวมเฉลี่ย		4.14	0.98	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($M = 4.14$, $SD = 0.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและบุคลากรพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ($M = 4.33$, $SD = 0.85$) ผู้บริหารสถานศึกษาเสริมสร้างให้ครูและบุคลากรเกิดแรงจูงใจการแสวงหาความรู้เพื่อสร้างหรือพัฒนานวัตกรรมเป็นของตนเอง ($M = 4.16$, $SD = 0.95$) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมกระบวนการทำงานเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนานวัตกรรมในการปฏิบัติงาน ($M = 4.09$, $SD = 0.95$) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาที่ความคล่องตัวและมีความยืดหยุ่นในการทำงาน

($M = 4.07$, $SD = 1.04$) และผู้บริหารสถานศึกษาจัดบรรยากาศและกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้มีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ($M = 4.03$, $SD = 1.09$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ปรากฏดังตารางที่ 4.8 – 4.12

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยภาพรวม

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		ค่าเฉลี่ย (M)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	แปลผล
1	ด้านการจัดการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และหลากหลาย	4.36	0.69	มาก
2	ด้านการกระตุ้นให้เกิดจินตนาการในการแก้ปัญหา	4.30	0.65	มาก
3	ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อส่งเสริมการคิด	4.43	0.65	มาก
4	ด้านการส่งเสริมอิสระทางความคิดของนักเรียน	4.42	0.66	มาก
รวมเฉลี่ย		4.38	0.66	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.38$, $SD = 0.66$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อส่งเสริมการคิด ($M = 4.43$, $SD = 0.66$) ด้านการส่งเสริมอิสระทางความคิดของนักเรียน ($M = 4.42$, $SD = 0.66$) ด้าน

การจัดการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และหลากหลาย ($M = 4.36, SD = 0.69$) และด้านการกระตุ้นให้เกิดจินตนาการในการแก้ปัญหา ($M = 4.30, SD = 0.65$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยาศรีราชะยอง เขต 1 ด้านการจัดการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และหลากหลาย

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		(M)	(SD)	แปลผล
1	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกที่สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน	4.34	0.68	มาก
2	ครูจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลายและสร้างสรรค์	4.37	0.71	มาก
3	ครูใช้สื่อการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และหลากหลาย	4.36	0.72	มาก
4	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	4.41	0.67	มาก
5	ครูส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ	4.35	0.69	มาก
รวมเฉลี่ย		4.36	0.69	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยาศรีราชะยอง เขต 1 ด้านการจัดการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และหลากหลาย โดยภาพ รวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($M = 4.36, SD = 0.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ($M = 4.41, SD = 0.67$) ครูจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลายและสร้างสรรค์ ($M = 4.37, SD = 0.71$) ครูใช้สื่อการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และหลากหลาย ($M = 4.36, SD = 0.72$) ครูส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ($M = 4.35, SD = 0.69$) และครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกที่สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน ($M = 4.34, SD = 0.68$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้าน
การกระตุ้นให้เกิดจินตนาการในการแก้ปัญหา

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		ค่าเฉลี่ย (<i>M</i>)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (<i>SD</i>)	แปลผล
1	ครูจัดการเรียนการรู้โดยการตั้งคำถามที่กระตุ้น ให้นักเรียนเกิดจินตนาการในการเรียนรู้	4.35	0.65	มาก
2	ครูจัดการเรียนรู้โดยการสอนให้นักเรียนทำความเข้าใจกับปัญหาที่เกิดขึ้น โดยใช้ทักษะการคิด อย่างมีวิจารณญาณในการพิจารณาสาเหตุของ ปัญหา	4.27	0.67	มาก
3	ครูจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนพิจารณาหา แนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างถูกต้อง หลากหลาย และเหมาะสม	4.30	0.62	มาก
รวมเฉลี่ย		4.31	0.65	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการกระตุ้นให้เกิดจินตนาการในการ
แก้ปัญหา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($M = 4.31$, $SD = 0.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ครูจัดการ
เรียนการรู้โดยการตั้งคำถามที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดจินตนาการในการเรียนรู้ ($M = 4.35$, $SD =$
 0.65) ครูจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนพิจารณาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างถูกต้อง หลากหลาย
และเหมาะสม ($M = 4.30$, $SD = 0.62$) และครูจัดการเรียนรู้โดยการสอนให้นักเรียนทำความเข้าใจ
กับปัญหาที่เกิดขึ้น โดยใช้ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการพิจารณาสาเหตุของปัญหา ($M =$
 4.27 , $SD = 0.67$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการ
มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อส่งเสริมการคิด

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		ค่าเฉลี่ย (<i>M</i>)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (<i>SD</i>)	แปลผล
1	ครูมีการสื่อสารกับนักเรียนในกระบวนการ จัดการเรียนรู้ ผ่านการโต้ตอบหรือการกระทำ	4.41	0.66	มาก
2	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิด กระบวนการคิด	4.40	0.66	มาก
3	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริงเพื่อ ส่งเสริมการคิด	4.45	0.67	มาก
รวมเฉลี่ย		4.42	0.66	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน
เพื่อส่งเสริมการคิดโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($M = 4.42$, $SD = 0.66$) เมื่อพิจารณาเป็น
รายข้อ พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ครู
จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริงเพื่อส่งเสริมการคิด ($M = 4.45$, $SD = 0.66$) ครูมีการ
สื่อสารกับนักเรียนในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผ่านการโต้ตอบหรือการกระทำ ($M = 4.41$, $SD =$
 0.66) และครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิด ($M = 4.40$, $SD = 0.66$)
ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยาศรีอยุธยา เขต 1 ด้านการ
ส่งเสริมอิสระทางความคิดของนักเรียน

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		
		ค่าเฉลี่ย (<i>M</i>)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (<i>SD</i>)	แปลผล
1	ครูจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนักเรียนเกิดการเรียนรู้ ด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์	4.44	0.64	มาก
2	ครูจัดกิจกรรมแบบผสมผสานที่เปิดโอกาสให้ นักเรียนแสดงความคิดเห็น และค้นหาคำตอบใน สิ่งที่ตนเองต้องการเรียนรู้	4.43	0.68	มาก
3	ครูจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริม ความเป็นอิสระในการเรียนรู้	4.40	0.67	มาก
รวมเฉลี่ย		4.42	0.66	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่า พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยาศรีอยุธยา เขต 1 ด้านการส่งเสริมอิสระทางความคิดของ
นักเรียน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($M = 4.42$, $SD = 0.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ครูจัด
กิจกรรมเพื่อส่งเสริมนักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์ ($M = 4.44$, $SD = 0.64$) ครูจัด
กิจกรรมแบบผสมผสานที่เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และค้นหาคำตอบในสิ่งที่ตนเอง
ต้องการเรียนรู้ ($M = 4.43$, $SD = 0.68$) และครูจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมความเป็น
อิสระในการเรียนรู้ ($M = 4.40$, $SD = 0.67$) ตามลำดับ

**ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร
สถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1**

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Coefficient) รายละเอียด ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1

	พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู				
	(Y1)	(Y2)	(Y3)	(Y4)	(Y _{tot})
ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ด้านการจัดการ เรียนรู้ที่ สร้างสรรค์และ หลากหลาย	ด้านการกระตุ้น ให้เกิด จินตนาการใน การแก้ปัญหา	ด้านการใช้ ปฏิสัมพันธ์ ระหว่างครูกับ นักเรียนเพื่อ ส่งเสริมการคิด	ด้านการ ส่งเสริมอิสระ ทางความคิด ของนักเรียน	พฤติกรรมการ สอนเชิง สร้างสรรค์ของ ครู
ด้านการการมีวิสัยทัศน์เพื่อ การเปลี่ยนแปลง (X1)	.518**	.511**	.435**	.427**	.520**
ด้านการใช้ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ (X2)	.470**	.508**	.407**	.423**	.494**
ด้านการบริหารความเสี่ยง (X3)	.512**	.547**	.441**	.477**	.540**
ด้านการทำงานเป็นทีมและมี ส่วนร่วม (X4)	.566**	.540**	.500**	.469**	.570**
ด้านการสร้างบรรยากาศ องค์กรนวัตกรรม (X5)	.535**	.550**	.460**	.520**	.564**
ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษา (X _{tot})	.549**	.563**	.473**	.494**	.569**

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ค่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .569 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละด้านกับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู โดยเรียงตามลำดับค่าความสัมพันธ์โดยทุกค่าอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม (X4) กับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู ($r = .570$) ด้านการสร้างบรรยากาศขององค์กรนวัตกรรม (X5) กับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู ($r = .564$) ด้านการบริหารความเสี่ยง (X3) กับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู ($r = .540$) ด้านการการมีวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลง (X1) กับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู ($r = .520$) และด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ (X2) กับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู ($r = .494$)

และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ค่าความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูแต่ละด้านกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยเรียงตาม ลำดับค่าความสัมพันธ์โดยทุกค่าอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการส่งเสริมอิสระทางความคิดของนักเรียน (Y4) กับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ($r = .494$) ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อส่งเสริมการคิด (Y3) กับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ($r = .473$) ด้านการกระตุ้นให้เกิดจินตนาการในการแก้ปัญหา (Y2) กับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ($r = .563$) และด้านการจัดการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และหลากหลาย (Y1) กับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ($r = .549$)

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

1.1.2 เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

1.1.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

1.2 สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในทางบวก

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2,222 คน

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 328 คน โดยเทียบกับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

1.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 1 ฉบับ สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู โดยแบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อ เท่ากับ 1.00 ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เท่ากับ .96 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู เท่ากับ .96 และค่าความเที่ยงภาพรวมทั้งฉบับ เท่ากับ .97

1.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 1 พร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยส่งสถานศึกษาเพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม กำหนดวันในการเก็บแบบสอบถามกลับคือ ภายใน 2 สัปดาห์ และเมื่อครบกำหนดผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง เมื่อถึงวันนัดรับคืนแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามกลับคืนมา รอบที่ 1 จำนวน 240 ฉบับ และ รอบที่ 2 จำนวน 88 ฉบับ รวมเป็น 328 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

1.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประสพการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ส่วนข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แล้วแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู วิเคราะห์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) แล้วแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

1.4 ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 75.91 มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5 – 15 ปี จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 38.11 และขนาดโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 120 – 719 คน) จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ซึ่งสามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1.4.1 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ด้านการมีวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านด้านการบริหารความเสี่ยง ตามลำดับ ซึ่งเมื่อพิจารณารายละเอียดรายข้อของแต่ละด้านจะพบว่า

1) ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู บุคลากร และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารสถานศึกษามุ่งเน้นการทำงานร่วมกัน โดยการสร้างความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2) ด้านการมีวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลง โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกำหนดพันธกิจ กลยุทธ์ เป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถมองเห็นภาพของสถานศึกษาในอนาคตตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษาได้ และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสื่อสารและถ่ายทอดวิสัยทัศน์ให้แก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาร่วมกัน

3) ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและบุคลากรพัฒนานตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาเสริมสร้างให้ครูและบุคลากรเกิดแรงจูงใจการแสวงหาความรู้เพื่อสร้างหรือพัฒนานวัตกรรมเป็นของตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมกระบวนการทำงานเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนานวัตกรรมในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาที่ความคล่องตัวและมีความยืดหยุ่นในการทำงาน และผู้บริหารสถานศึกษาจัดบรรยากาศและกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้มีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

4) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นให้ครูเกิดความคิดใหม่ ๆ ในการพัฒนานวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการใช้ความรู้ ประสบการณ์ และทักษะการ

คิดวิเคราะห์งานอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์และสร้างสรรค์ทางเลือกใหม่ ๆ เพื่อการบริหารงานที่เป็นประโยชน์ และผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการคิดริเริ่ม คิดสิ่งใหม่ ๆ อย่าง ยืดหยุ่นและหลากหลาย

5) ด้านการบริหารความเสี่ยง โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการระบุ ประเมิน และเตรียมพร้อมสำหรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษากำกับติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดกระบวนการดำเนินงานอย่างมีกลยุทธ์ ที่เป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย และผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์และควบคุมการดำเนินงานที่อาจเกิดความเสียหายให้เป็นไปตามแผนงาน ขั้นตอน และเวลาที่กำหนด

1.4.2 พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อส่งเสริมการคิด ด้านการส่งเสริมอิสระทางความคิดของนักเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และหลากหลาย และด้านการกระตุ้นให้เกิดจินตนาการในการแก้ปัญหา ตามลำดับ ซึ่งเมื่อพิจารณารายละเอียดรายข้อของแต่ละด้านจะพบว่า

1) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และหลากหลายโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ครูจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลายและสร้างสรรค์ ครูใช้สื่อการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และหลากหลาย ครูส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ และครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกที่สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน

2) ด้านการกระตุ้นให้เกิดจินตนาการในการแก้ปัญหา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ครูจัดการเรียนการสอนโดยการตั้งคำถามที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดจินตนาการในการเรียนรู้ ครูจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนพิจารณาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างถูกต้อง หลากหลาย และเหมาะสม และครูจัดการเรียนรู้โดยการสอนให้นักเรียนทำความเข้าใจกับปัญหาที่เกิดขึ้น โดยใช้ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการพิจารณาสาเหตุของปัญหา

3) ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อส่งเสริมการคิด โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริงเพื่อส่งเสริมการคิด ครูมีการสื่อสารกับนักเรียนในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผ่านการโต้ตอบหรือการกระทำ และครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิด

4) ด้านการส่งเสริมอิสระทางความคิดของนักเรียน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ครูจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์ ครูจัดกิจกรรมแบบผสมผสานที่เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และค้นหาคำตอบในสิ่งที่ตนเองต้องการเรียนรู้ และครูจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมความเป็นอิสระในการเรียนรู้

1.4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

กับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ระยองเขต 1 พบว่า ค่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .569 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และมีค่าความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละด้านกับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู โดยเรียงตามลำดับค่าความสัมพันธ์โดยทุกค่าอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการทำงานเป็นทีม และมีส่วนร่วม (X4) กับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู ($r = .570$) ด้านด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม (X5) กับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู ($r = .564$) ด้านการบริหารความเสี่ยง (X3) กับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู ($r = .540$) ด้านการการมีวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลง (X1) กับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู ($r = .520$) และด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ (X2) กับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู ($r = .494$)

และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ค่าความสัมพันธ์ของพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูแต่ละด้านกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยเรียงตามลำดับค่าความสัมพันธ์ โดยทุกค่าอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการส่งเสริมอิสระทางความคิดของนักเรียน (Y4) กับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ($r = .494$) ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อส่งเสริมการคิด (Y3) กับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ($r = .473$) ด้านการกระตุ้นให้เกิดจินตนาการในการแก้ปัญหา (Y2) กับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ

ผู้บริหารสถานศึกษา ($r = .563$) และด้านการจัดการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และหลากหลาย (Y1) กับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ($r = .549$)

2. อภิปรายผล

2.1 จากผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงการทำงานในทุกระดับให้มีความสอดคล้องตามห่วงโซ่การพัฒนา ประสานความร่วมมือที่หลากหลาย มีเป้าหมายร่วมกันทั้งในเชิงประเด็น ภารกิจ และนำนวัตกรรม เทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน มีการติดตาม และการรายงานผลการดำเนินงาน มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม โดยมีพันธกิจและเป้าประสงค์เพื่อพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้มีอาชีพในการจัดการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1, 2566) ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับมาก ซึ่งความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารนั้นสอดคล้องกับแนวคิดของ ปาริฉัตร นวนทอง และตรีภูมิ นรินทร์ (2565, น. 1436) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสำคัญกับผู้บริหารสถานศึกษาต่อการบริหารสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ใต้นวัตกรรม หรือสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา สามารถพัฒนาการศึกษา ได้อย่างมีคุณภาพบนฐานของการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา ซึ่งการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในการสร้างพัฒนา และเป็นแรงผลักดันสำคัญให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา และ Cameli et al. (2016, p. 339) ยังได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสามารถ กระตุ้นให้บุคลากรเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำสิ่งใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นซึ่งเป็นผลดีต่อการปฏิบัติงาน บุคลากรในองค์กรมีจุดเน้นหรือเป้าหมายร่วมกันในการปฏิบัติงาน เกิดสัมพันธภาพที่ดีภายในกลุ่ม และบุคลากรในองค์กรเกิดความไว้วางใจเชื่อใจระหว่างกันในการทำงาน ซึ่งผลการวิจัยฉบับนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของเวียงวิวรรณ์ ทำทูล (2557) จีราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560) ปวีณา กันถิน (2560) วิชรพงศ์ ทัศนบรรจง (2563) และธัญญวรรณ บุญมณี และคณะ (2565) ที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมาก คือ ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาใช้แนว

ทางการบริหารสถานศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วม ร่วมมือ ร่วมทำ ร่วมนำ ร่วมประสานเป็นทีมเดียวกัน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการและการพัฒนาการศึกษา ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้นำ กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเข้ามาใช้ในการบริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้อง กับผลการวิจัยของ เวียงวิวรรณ์ ทำทูล (2557) และปวีณา กันถิ่น (2560) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิง นวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมาก

ในขณะเดียวกันยังพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการ บริหารความเสี่ยง แม้ว่าจะมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่ม แต่ยังคงพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ แม้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะมีการดำเนินการระบุ ประเมิน และเตรียมพร้อมสำหรับความเสียหายที่ อาจเกิดขึ้น มีการจัดกระบวนการดำเนินงานอย่างมีกลยุทธ์ ที่เป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อลดมูลเหตุ ของแต่ละโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย และผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับติดตามประเมินผลการ บริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ ซึ่งจากผลการดำเนินงานดังกล่าวส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษามี ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ ตาม แม้มีค่าเฉลี่ยจะอยู่ในระดับมาก แต่เป็นค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุดในกลุ่ม ซึ่งพบข้อมูลที่เป็นที่น่า สังเกตจากผลการวิจัยฉบับนี้คือ การที่ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์และควบคุมการดำเนินงานที่อาจ เกิดความเสียหายให้เป็นไปตามแผนงาน และขั้นตอน แต่อาจไม่สอดคล้องกับระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีภารกิจสำคัญจำนวนมากที่จำเป็นต้องปฏิบัติตามนโยบาย และจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน จึงอาจมีเวลาในการวิเคราะห์ และควบคุมการดำเนินงานที่อาจเกิดความเสียหายไม่เพียงพออันอาจก่อให้เกิดประสิทธิผลในการ ดำเนินงานด้านนี้น้อยกว่าที่อื่น

2.2 จากผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็น เพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 มีนโยบายในการพัฒนาครูให้เป็น บุคลากรที่มีคุณภาพทั้งในด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดประเมินผล อย่างมีคุณภาพ โดยมีโครงการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำผลงานทางวิชาการเพื่อพัฒนา การศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้จะได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำความรู้ ความคิด สร้างสรรค์ใหม่ๆ มาใช้กับการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประโยชน์และส่งผลดีต่อองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับ กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ด้าน คุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และเป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม (Co-creation) ให้กับผู้เรียนในทุกระดับชั้น พัฒนาศักยภาพครู ในด้านการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริม

การเรียนรู้เป็นรายบุคคล (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1, 2566) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Simonton (2012, p. 217) ที่กล่าวว่า พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ คือ พฤติกรรมการสอนที่หลากหลาย มีแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเนื้อหาที่แตกต่างไปจากรูปแบบเดิม เพื่อกระตุ้นแรงจูงใจภายในของนักเรียนในการเรียนรู้ ปลูกฝังความกระตือรือร้นของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนรู้ และเพิ่มความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนั้น ครูจึงต้องมีความรู้ความสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้งานได้จริง สร้างสรรค์วิธีการสอน เนื้อหาการสอนที่หลากหลาย เข้มข้นเพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียนในการเรียนรู้ ปลูกฝังทัศนคติการเรียนรู้พร้อมทั้งส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญวรรณ บุญมณี และคณะ (2565) ที่พบว่า ความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในกลุ่ม คือ ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อส่งเสริมการคิด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูได้รับการพัฒนาให้มีความเป็นมืออาชีพในด้านการจัดการเรียนรู้ตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ประกอบกับครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนอยู่ระหว่าง 5-15 ปี ถึงร้อยละ 38.11 ซึ่งเป็นระยะเวลาที่สามารถบ่มเพาะความเป็นครูมืออาชีพในด้านการจัดการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี จึงส่งผลให้ครูสามารถแสดงออกทางวาจา หรือท่าทางระหว่างครูกับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม และสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิด ขณะเดียวกันยังพบว่า พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูด้านการกระตุ้นให้เกิดจินตนาการในการแก้ปัญหา ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่ม แต่ยังคงพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูได้มีการจัดการเรียนการสอนโดยการตั้งคำถามที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดจินตนาการในการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้อย่างให้นักเรียนพิจารณาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างถูกต้อง หลากหลาย และเหมาะสม ผลจากพฤติกรรมดังกล่าวของครูจึงส่งผลให้คะแนนเฉลี่ยในด้านนี้ยังคงอยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตาม พบข้อมูลที่เป็นที่น่าสังเกตจากผลการวิจัยฉบับนี้คือ ครูจัดการเรียนรู้โดยการสอนให้นักเรียนทำความเข้าใจกับปัญหาที่เกิดขึ้น โดยใช้ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการพิจารณาสาเหตุของปัญหา ยังเป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในด้านนี้ อาจเนื่องมาจาก ยังมีครูบางส่วนยังไม่ได้รับการพัฒนาในเรื่องของการสอนแบบ Active Learning ทำให้ครูยังขาดการจัดกิจกรรมที่สามารถกระตุ้นให้นักเรียน ใช้ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการพิจารณาสาเหตุของปัญหาได้ จึงเป็นผลทำให้การสอนในด้านนี้น้อยกว่าที่อื่น

2.3 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่า

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.569 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ได้ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 1 มีนโยบายในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา โดยการกระจายอำนาจและใช้พื้นที่เป็นฐาน ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามหลักธรรมาภิบาล นำเทคโนโลยีดิจิทัลและการจัดการฐานข้อมูล มาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาโรงเรียนคุณภาพ ใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้นวัตกรรมในการขับเคลื่อนบริหารจัดการโดยใช้ทรัพยากรร่วมกัน และแสวงหาการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ เพื่อให้ประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม และเพิ่มประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และปรับกระบวนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สอดคล้องกับชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) และชีวิตวิถีปกติต่อไป (Next Normal) สอดคล้องกับกลยุทธ์ที่ 3 ยุกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ด้านคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และเป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม (Co-creation) ให้กับผู้เรียนในทุกระดับชั้น พัฒนาศักยภาพครูในด้านการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment For Learning) ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นรายบุคคล (Personalized Learning) (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 1, 2566) สอดคล้องกับแนวคิดของ ปารีฉัตร นวนทอง และตรีภูมิรินทร์ ตรีตรีศวร (2565, น. 1436) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสำคัญกับผู้บริหารสถานศึกษาต่อการบริหารสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ใต้นวัตกรรม หรือสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา สามารถพัฒนาการศึกษา ได้อย่างมีคุณภาพบนฐานของการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา ซึ่งการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในการสร้างพัฒนา และเป็นแรงผลักดันสำคัญให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chang et al. (2016) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบผู้ให้บริการของอาจารย์ใหญ่ในโรงเรียนประถมศึกษา และพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู ความเป็นผู้นำแบบผู้ให้บริการของอาจารย์ใหญ่ในโรงเรียนประถมศึกษาด้อยโอกาสในเขตชนบท และห่างไกลของเมืองไถหนาน ด้านต่างๆ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการสอนที่สร้างสรรค์ของครู และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Reuvers et al. (2008) และ Pieterse et al. (2010) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมการสร้างสรรค์นวัตกรรม พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการสร้างสรรค์นวัตกรรม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ัญญววรรณ บุญณณี และคณะ (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู ผลการวิจัยพบว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงที่สุด

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกระดับ และข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่จะทำการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารความเสี่ยง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่ม ดังนั้น

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ควรพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความสามารถในการบริหารความเสี่ยงในโรงเรียน เพื่อให้ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์และควบคุมการดำเนินงานที่จะทำให้เกิดความเสียหายในการปฏิบัติงานของบุคลากร ที่เกิดจากการปรับเปลี่ยนวิธีการใหม่ และมีการกำกับติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงศตวรรษที่ 21

2) ผู้บริหารสถานศึกษา ควรพัฒนาตนเอง โดยค้นคว้าหาความรู้แนวทางการบริหารความเสี่ยงผ่านการเข้าร่วมอบรม หรือศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง รวมทั้งบริหารจัดการเวลาของตนเพื่อนำความรู้และทักษะที่ได้มาใช้ในการพิจารณาการบริหารความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ

3.1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า พฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครู ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในกลุ่ม คือ ด้านการกระตุ้นให้เกิดจินตนาการในการแก้ปัญหา ดังนั้น

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ควรจัดหลักสูตรอบรมพัฒนาครูให้มีความสามารถในการสอนรูปแบบใหม่ เช่น การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning Coding, Problem based learning เพื่อให้ครูนำความรู้ที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้

2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่โดยใช้วิธีการที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดจินตนาการในการแก้ปัญหา

3) ครู ควรพัฒนาตนเองโดยการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่สามารถกระตุ้นให้นักเรียนเกิดจินตนาการในการแก้ปัญหา ผ่านการอบรมหรือศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง เพื่อนำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้

3.1.3 จากผลการวิจัยที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการมีความคิดสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อส่งเสริมการคิดระดับน้อย ดังนั้น

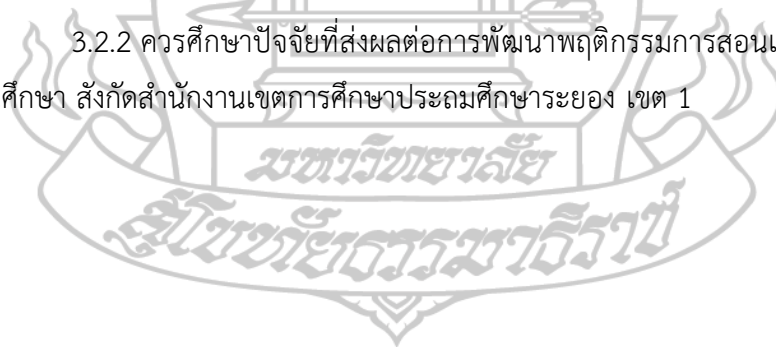
1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ควรจัดโครงการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความคิดสร้างสรรค์ในการบริหารสถานศึกษาเพิ่มขึ้น โดยการบูรณาการความร่วมมือจากทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน สถานประกอบการ ผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถส่งเสริมให้ครูมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อส่งเสริมการคิดเพิ่มขึ้น

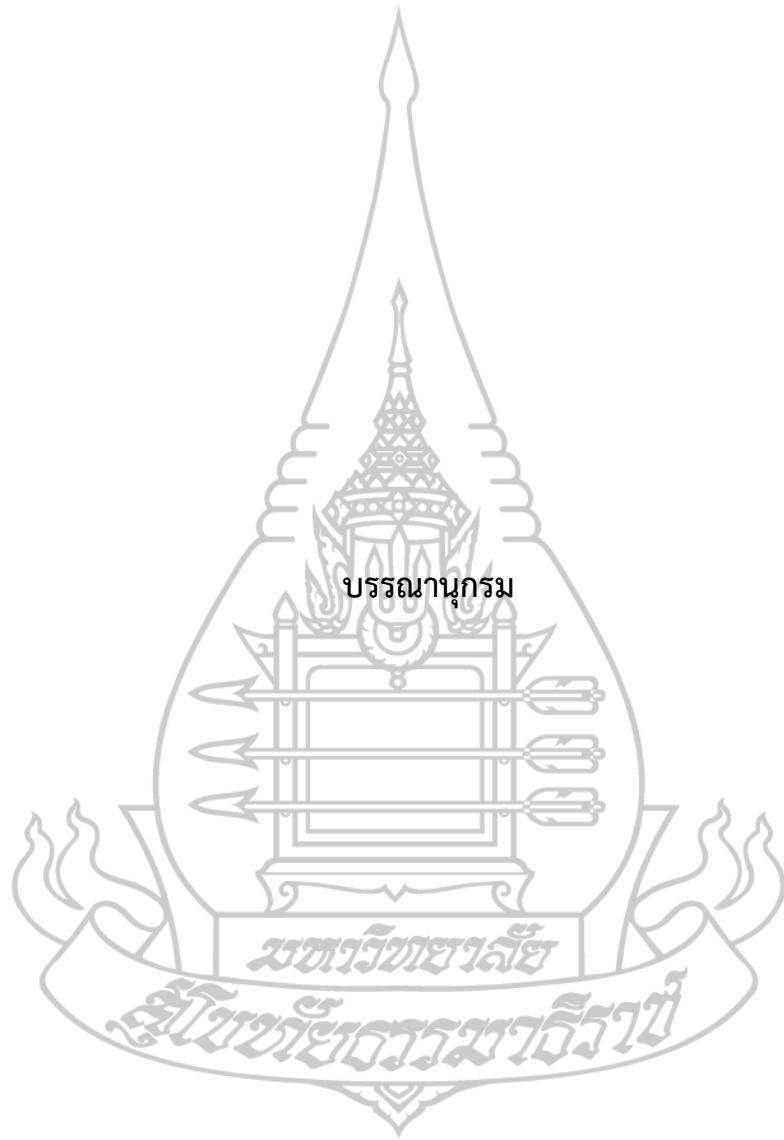
2) สถานศึกษาควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนในการส่งเสริมการคิด อาทิ การเปิดโอกาสให้ครูและนักเรียนร่วมกันสร้างสรรค์ผลงานที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ การนำเสนอผลงานดีเด่นที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือของครูและนักเรียน เป็นต้น

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

3.2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

- กนิษฐา พูลลาภ. (2563). การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน ร่วมกับการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน สำหรับนักเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนผดุงนารี. *การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ*, 21(27 มีนาคม 2563), 562-575.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *คู่มือการประชุมเชิงปฏิบัติการชี้แจงแนวทางการดำเนินงานโครงการ โครงการสานพลังประชารัฐ ด้านการศึกษาพื้นฐานและการพัฒนาผู้นำ*. กรุงเทพฯ: ศุภสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561) เรื่อง *การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง*.
- กุลชลี จงเจริญ. (2562). หน่วยที่ 12 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม. ใน *ประมวลสาระชุดวิชานวัตกรรมการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ หน่วยที่ 8-15* (น. 1-37). นนทบุรี: สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จิราภา ประพันธ์พัฒน์. (2560). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี*. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- จุฑาทิพย์ ชนะเคน. (2559). *การศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ชญาภรณ์ เอกธรรมสุทธิ์, ปภาวดี ทวีสุข และนันทิดา วัดยิ้ม. (2559). รูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ*, 32(3), 111-121.
- ณัฐ คุ้มภู่ (2554) *การบ้านผู้ใหญ่กระตุ้นจินตนาการให้เด็ก*. สืบค้นจาก <https://www.thaihealth.or.th/>
- ธัญญวรรณ บุญมณี, วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ และชูศักดิ์ เอกเพชร. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13. *วารสาร มจร อุบลราชธานี*, 7(2), 365-378.

- นันทิยา ยิ้มรักษา. (2565). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขาคีร์ขันธุ์. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 6(3), 881-891.
- บริพัทธ์ สารผล. (2565). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุริยาสาน.
- บุศรา ทับทิมศรี, วัชร ชูชาติ และพงษ์ศักดิ์ รวมขมรัตน์ (2562). รูปแบบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนมาตรฐานสากล. *วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ*, 7(1), 546-558.
- ประสาธ อิศรปริดา และธีรประภา ทองวิเศษ. (2560). พฤติกรรมสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้สอนกับนักเรียน: รูปแบบเชิงทฤษฎีการวัดและปริทัศน์งานวิจัย. *วารสารครุศาสตร์*, 45(3), 206-220.
- ปาริฉัตร นวนทอง และตรัยภูมิินทร์ ตรีตรีศวรร. (2565). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2. *การประชุมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ*, 13, 1434-1449.
- ปรีวัฒน์ ยืนยง. (2562). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 4(3), 331-344.
- ปิยะวุฒิ ปัญญาพิ. (2559). *การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์*. เอกสารประกอบการเรียนรายวิชา การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ รหัสวิชา 3400-1003. สืบค้นจาก <http://www.phuketvc.ac.th/download/61/Study2.pdf>.
- ปรีศนา กล้าหาญ. (2559). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, นครราชสีมา.
- ปวีณา กันถิน. (2560). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประชารัฐ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5. (การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปริญญาศึกษา มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

- พลอยไพลิน นิลกรรณ. (2563). *แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning* โครงการการ
 นิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้กระบวนการชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง. ลำปาง:
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35.
- ภริญา สายศิริสุข (2561). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยา
 เขตปัญหาคลังักัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4.* (ปริญญา
 ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- มุกตามณี ศรีพงษ์เพริศ. (2561). *ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่
 21 ของครูประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
 ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- มนทกานต์ เมฆรา. (2564). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ทางจิตวิทยาเพื่อเสริมสร้างทักษะการ
 แก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34.* มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- รชวิทย์ หล่อศรีสุกชัย. (2562). *การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมโดยใช้การเรียนรู้จากการปฏิบัติใน
 วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME).* (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้
 ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- รุ่งสุรีย์ สิงหราช. (2543). *การศึกษาเชิงวิเคราะห์รูปแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนที่ส่งผลต่อ
 เจตคติและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
 ปีที่ 6.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- วณิชญา นิยมญาติ. (2559). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับ
 ประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายไตรรัตน์สัมพันธ์ สังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2.* (สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
 มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยปทุมธานี, ปทุมธานี.
- วรรณภา ดาอ่ำ. (2564). *ความผูกพันต่อองค์กร และพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ของบุคลากรใน
 วิทยาลัยเอกชนในฝั่งธนบุรี* (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัย
 ศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- วัชรพงศ์ ทศนบรรจง. (2563). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ
 สถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาสมุทรสงคราม.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).
 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, นครปฐม.

- เวียงวิวรรณ ทำทูล. (2557). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ศิริพร พงษ์เนตร (2564). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารศึกษาลังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุขธานี เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- สาลินี สันวัง. (2559). *ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนต่อพฤติกรรมของครูในการจัดสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ในชั้นเรียนรายวิชาฟิสิกส์และเจตคติเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. (2566). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566*. ระยอง: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1.
- สุพรรณษา น้อยนคร, รุจโรจน์ แก้วอุไร และนฤมล รอดเนียม. (2561). การส่งเสริมการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานเป็นฐานบูรณาการกับเฟซบุ๊ก. *วารสารศึกษาศาสตรมหาวิทยาลัยนเรศวร*, 21(1), 360-376.
- สุภณิดา พัฒธวี, วิวัฒน์ ชินนาทศิริกุล, คชินทร์ โทกนุทาภรณ์, กนกพร สันท์ฤทัย, สุมาลี ธรรมนิธา, จินดา ไกรเดช และปราณี พงษ์ธระ. (2557). *คู่มือการจัดระบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สุนิสา เรือนเพชร และพจมาลย์ สกลเกียรติ. (2562). การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์วิชาการใช้โปรแกรมนำเสนอโดยการเรียนรู้แบบกำกับตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์*, 8(1), 1109-1118.
- สุรียา สรวงศิริ และสิทธิชัย สอนสุภี. (2564). องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2. *การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ*, 22(25 มีนาคม 2564), 912-921.
- สุธีรา งามเกียรติทรัพย์. (2560). การสร้างบรรยากาศในการเรียนให้เกิดความคิดสร้างสรรค์. *วารสารอนันนิทาย*, 1(1), 23-34.

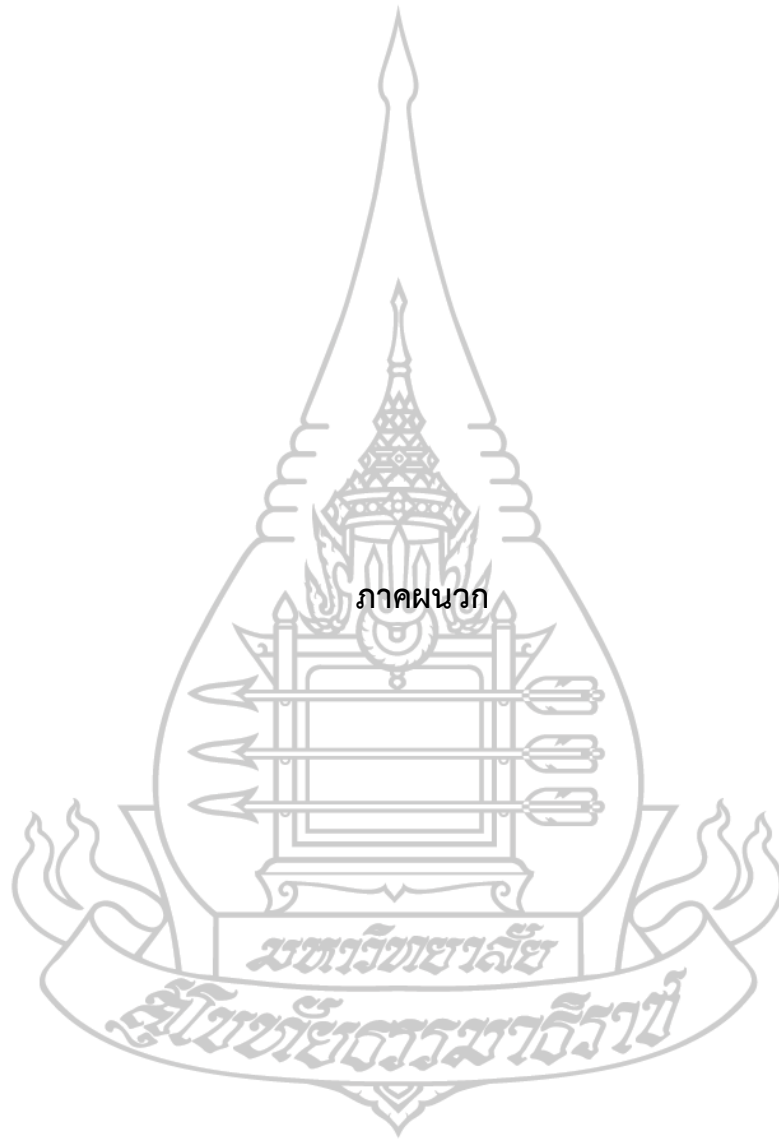
- อรณิชา ทศตา และกชพร ใจอดทน. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีวิทยาลัยนครราชสีมา. *วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษา เอกชนแห่งประเทศไทย*, 26(2), 64-78.
- อัมมาภรณ์ มัจฉาชาญ. (2564). อิทธิพลของปัจจัยระดับองค์การและทักษะที่เสริมสร้างพฤติกรรมเชิง นวัตกรรมที่มีต่อพฤติกรรมของพนักงาน: กรณีศึกษาบริษัทเอกชนแห่งหนึ่งใน อุตสาหกรรมพอลิเมอร์ ประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์), สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- อุบลวรรณ กิจคณะ และประสพสุข ฤทธิเดช. (2557). การปฏิรูปการศึกษาด้วยการเสริมสร้าง ศักยภาพการเรียนรู้การคิดแก้ปัญหา. *วารสารวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 1(1), 65-73.
- เอกปวีร์ สีฟ้า. (2565). ชวนนักเรียนเล่นอย่างไร ให้สนุกและเสริมสร้างจินตนาการ. สืบค้นจาก <https://www.educathai.com/knowledge/articles/60>.
- Atalay, M., Anafarta, N., & Sarvan, F. (2013). The relationship between innovation and firm performance: empirical evidence from Turkish automotive supplier industry. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 75, 226-235.
- Carmeli, A. Gelbard, R., & Gefen, D. (2016). The importance of innovation leadership in cultivating strategic fit and enhancing firm performance. *The Leadership Quarterly*, 5(2), 339-349.
- Chang, C.P. Tsai, H.C. Zhang, D.D. & Chen I-J. (2016). The correlation between elementary school principals' servant leadership and teachers' creative teaching behavior. *Creative Education*, 16(7), 1253-1260.
- Cheng, M. Y. V. (2001). *Creativity in teaching: conceptualization, assessment and resources*. (Doctoral Dissertation). Hong Kong Baptist University, Hong Kong.
- Chiappetta, C. J., Lopes de Sousa Jabbou, A. B., Govindan, K., Teixeira, A. A., & Ricardo de Souza Freitas, W. (2012). Environmental management and operational performance in automotive companies in Brazil: the role of human resource management and lean manufacturing. *Journal of Cleaner Production*. 47, 129-140.
- Couros, G. (2014). *What is innovative leadership*. Retrieved from <https://georgecouros.ca/blog/archives/5921>.

- Cropley, A. J. (1997). Fostering creativity in the classroom: general principles. In M. A. Runco (Ed.), *The creativity research book*. (pp.83–114). Cresskill, NJ: Hampton Press.
- Davis, M. W. (2019). Innovative leadership. *Journal of Leadership, Accountability and Ethics*, 16(4). 69-73.
- Davies, D., Jindal-Snape, D., Collier, C., Digby, R., Hay, P., & Howe, A. (2013). Creative learning environments in education—A systematic literature review. *Thinking Skills and Creativity*, 8, 80–91.
- Fontana, R. & Nesta, L. (2009). Product innovation and survival in a high-tech industry. *Review of Industrial Organization*, 34(4), 287-306.
- Frary, M. (2023). *Creating variety in learning activities*. Retrieved from <https://www.boisestate.edu/ctl/blog/2023/01/18/creating-variety-in-learning-activities/>
- Gliddon, D. (2006). *Forecasting a competency model for innovation leaders using a modified Delphi technique*. (Doctor of Philosophy). The Pennsylvania State University, Pennsylvania State.
- Gunawan, S. & Herachwati, N. (2016). A study on the effects of knowledge share in virtual community on creative teaching behaviors and teacher Efficacy. *Eurasia Journal of Mathematics, Science & Technology Education*, 12(4), 1101-1113.
- Hayes, L. (2022). *Student evaluation*. Retrieved from <https://www.qualityresearchinternational.com/glossary/studentevaluation.htm#:~:text=1>.
- Hertz, H. (2017). *How to creating an environment for promotes innovation*. Retrieved from <https://kitroj.wixsite.com/theexcellenceway/single-post/2017/08/12>.
- Huang, H. C. (2006). *The relationships between demographic variables, playfulness, motivation of teaching, happiness and creative teaching among junior high school teachers*. Kaohsiung: National Sun Yat-Sen University, Taiwan.
- Indeed Editorial Team. (2021). *Creativity skills: definition, tips and examples*. Retrieved from <https://www.indeed.com/career-advice/career-development/creativity-skills>.

- Jonassen, D. H. (2012). *Problem solving*. Retrieved from https://link.springer.com/referenceworkentry/10.1007/978-1-4419-1428-6_208.
- Jong, P.J. de & Hartog, D.N. (2008). Measuring innovative work behavior. *Creativity and Innovation Management*, 19(1), 23-36.
- Kaplan, Z. (2023). *What are problem-solving skills? definition and examples*. Retrieved from <https://www.theforage.com/blog/skills/problem-solving-skills>.
- Kim, T. T., Lee, G., Paek, S. & Lee, S. (2013). Social capital, knowledge sharing and organizational performance what structural relationship do they have in hotels? *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 25(5), 683-704.
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3), 607 – 610.
- Lahiri, N. (2010). Geographic distribution of R&D activity: how does it affect innovation quality? *The Academy of Management Journal (AMJ)*, 53, 1194–1209.
- Munna, A. S. & Kalam, M. A. (2021). Teaching and Learning process to enhance teaching effectiveness. *International Journal of Humanities and Innovation (IJHI)*, 4(1), 1-4.
- Nicoli, N. (2012). Creative management, technology and the BBC. Retrieved from <https://www.irma-international.org/viewtitle/51995/?isxn=9781609605193>.
- Pieterse, A.N. Knippenberg, D.V. Schippers, M. & Stam, D. (2010). Transformational and transactional leadership and innovative behavior: the moderating role of psychological empowerment. *Journal of Organizational Behavior*, 31(4), 609-623.
- Reuvers, M. Marloes, L. Engen, V. Claartje, J. & Wilson-Evered, E. (2008). Transformational leadership and innovative work behavior: exploring the relevance of gender differences. *Creativity and Innovation Management*, 17(3), 227-244.
- Reychav, I., & Weisberg, J. (2010). Bridging intention and behavior of knowledge sharing. *Journal of Knowledge Management*, 14, 285–300.

- Rhalmi, M. (2016). *Classroom interaction*. Retrieved from <https://www.myenglishpages.com/blog/classroom-interaction/>.
- Simonton, D. K. (2012). Teaching creativity: current findings, trends, and controversies in the psychology of creativity. *Teaching of Psychology*, 39(3), 217-222.
- Soh, K. C. (2000). Indexing creativity fostering teacher behavior: a preliminary validation study. *The Journal of Creative Behavior*, 34, 118-134.
- Starfishlabs. (2565). 5 เทคนิคครูยุคใหม่ สอนเด็กคิดสร้างสรรค์ ต้องสร้างห้องเรียนแบบไหน Retrieved from <https://www.starfishlabz.com/blog/895-5>.
- Tanya, R. (2010). *The 7 steps to innovative leadership*. Retrieved from <http://www.centerdigitaled.com/polity/The-7-Elements-of-Innovative-Leadership.html>.
- Thomas, G. (2021). *The true meaning of teamwork*. Retrieved from <https://www.leadershipfirst.net/post/the-true-meaning-of-teamwork-14/10/2566>.
- Tracy, B. (2016). *6 obstacles to creative thinking and how to overcome them*. Retrieved from <https://www.entrepreneur.com/article/282960>.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศรี

นครินทรวิโรฒราชภัฏ

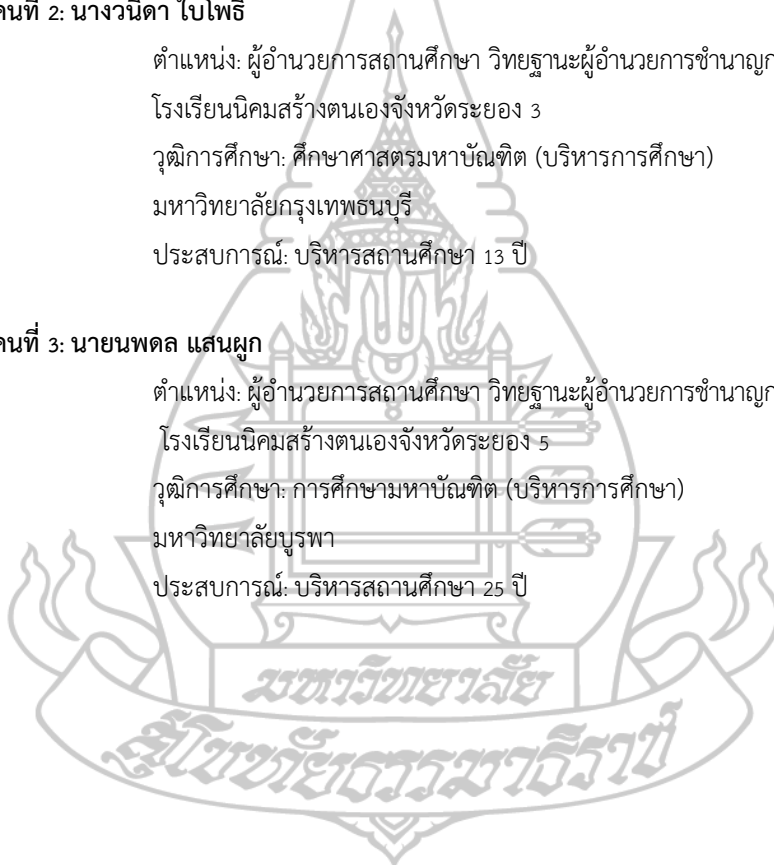

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

- ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1:** นางเการัมย์ภา อาสา
ตำแหน่ง: ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี
วุฒิการศึกษา: ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (วิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์)
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสบการณ์: บริหารสถานศึกษา 8 ปี
- ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2:** นางวนิดา ไบโพธิ์
ตำแหน่ง: ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 3
วุฒิการศึกษา: ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)
มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
ประสบการณ์: บริหารสถานศึกษา 13 ปี
- ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3:** นายนพตล แสนผูก
ตำแหน่ง: ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 5
วุฒิการศึกษา: การศึกษามหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)
มหาวิทยาลัยบูรพา
ประสบการณ์: บริหารสถานศึกษา 25 ปี

ภาคผนวก ข

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม
ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนเชิง
สร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยงค์ เขต 1
โดยการหาค่า IOC (Index of Item – Objective Congruence)

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยงค์ เขต 1

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ			รวม (\bar{X})	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		ผู้ทรงคุณวุฒิ						
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
ด้านที่ 1 การมีวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลง								
1	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถมองเห็นภาพของสถานศึกษาในอนาคตตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
2	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษาได้	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
3	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกำหนดพันธกิจ กลยุทธ์ เป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
4	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสื่อสารและถ่ายทอดวิสัยทัศน์ให้แก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาร่วมกัน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม (\bar{X})	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่	คนที่	คนที่				
		1	2	3				
ด้านที่ 2 การมีความคิดสร้างสรรค์								
5	ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการคิดริเริ่ม คิดสิ่งใหม่ ๆ การคิดยืดหยุ่นอย่างหลากหลาย	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
6	ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการใช้ความรู้ ประสบการณ์ และทักษะการคิดวิเคราะห์งานอย่างเป็นระบบ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
7	ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์และสร้างสรรค์ทางเลือกใหม่ ๆ เพื่อการบริหารงานที่เป็นประโยชน์	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
8	ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นให้ครูเกิดความคิดใหม่ ๆ ในการพัฒนานวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
ด้านที่ 3 ด้านการบริหารความเสี่ยง								
9	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดกระบวนการดำเนินงานอย่างมีกลยุทธ์ ที่เป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อการลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม (\bar{X})	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
10	ผู้บริหารสถานศึกษามีการระบุ ประเมิน และเตรียมพร้อม สำหรับความเสียหายที่อาจ เกิดขึ้น	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
11	ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ และควบคุมการดำเนินงานที่จะ ทำให้เกิดความเสียหายให้ เป็นไปตามแผนงาน ขั้นตอน และเวลาที่กำหนด	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
12	ผู้บริหารสถานศึกษากำกับ ติดตามประเมินผลการบริหาร ความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
ด้านที่ 4 ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม								
13	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ ครูบุคลากรมีการทำงานเป็นทีม	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
14	ผู้บริหารสถานศึกษาบูรณาการ การทำงานร่วมกัน โดยการ สร้างความร่วมมือจากผู้มีส่วน ได้ส่วนเสีย	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
15	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาส ให้ครู บุคลากร และชุมชนเข้า มามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
ด้านที่ 5 ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม								
17	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้าง บรรยากาศและสภาพแวดล้อม ของสถานศึกษาที่ความ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ชื่อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม (\bar{X})	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
	คล่องตัวและมีความยืดหยุ่นใน การทำงาน							
18	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม กระบวนการทำงานเชิง สร้างสรรค์เพื่อพัฒนา นวัตกรรมในการปฏิบัติงาน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
19	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุน ให้ครูและบุคลากรพัฒนา ตนเองอย่างเต็มศักยภาพ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
20	ผู้บริหารสถานศึกษาเสริมสร้าง ให้ครูและบุคลากรเกิดแรงจูงใจ การแสวงหาความรู้เพื่อสร้าง หรือพัฒนานวัตกรรมเป็นของ ตนเอง	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
21	ผู้บริหารสถานศึกษาจัด บรรยากาศและกิจกรรมที่เปิด โอกาสให้มีการรับฟังความ คิดเห็นซึ่งกันและกัน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม (\bar{X})	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
ด้านที่ 1 ด้านการจัดการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และหลากหลาย								
1	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกที่ สอดคล้องกับความแตกต่างของ นักเรียน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
2	ครูจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้วยวิธีการที่หลากหลายและ สร้างสรรค์	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
3	ครูใช้สื่อการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และ หลากหลาย	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
4	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
5	ครูส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาส แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
ด้านที่ 2 ด้านการกระตุ้นให้เกิดจินตนาการในการแก้ปัญหา								
6	ครูจัดการเรียนการสอนโดยการใช้ คำถามที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิด จินตนาการในการเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
7	ครูจัดการเรียนรู้โดยการสอนให้ นักเรียนทำความเข้าใจกับปัญหาที่ เกิดขึ้น โดยใช้ทักษะการคิดอย่างมี วิจารณญาณในการพิจารณาสาเหตุ ของปัญหา	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม (\bar{X})	ค่า IOC	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่	คนที่	คนที่				
		1	2	3				
8	ครูจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียน พิจารณาหาแนวทางการแก้ไข ปัญหาที่ถูกต้อง หลากหลาย และ เหมาะสม	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
ด้านที่ 3 ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อส่งเสริมการคิด								
9	ครูมีการสื่อสารกับนักเรียนใน กระบวนการจัดการเรียนรู้ ผ่านการ โต้ตอบหรือการกระทำ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
10	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้น ให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิด	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
11	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการ ปฏิบัติจริงเพื่อส่งเสริมการคิด	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
ด้านที่ 4 ด้านการส่งเสริมอิสระทางความคิดของนักเรียน								
12	ครูจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนักเรียน เกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่ สร้างสรรค์	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
13	ครูจัดกิจกรรมแบบผสมผสานที่เปิด โอกาสให้นักเรียนแสดง ความคิดเห็น และค้นหาคำตอบในสิ่งที่ ตนเองต้องการเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
14	ครูจัดบรรยากาศและสภาพ แวดล้อมที่ส่งเสริมความเป็นอิสระ ในการเรียนรู้	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1

1. ข้อ 11 ของตอนที่ 1 ควรเปลี่ยนคำว่า “จะทำให้” เป็น “อาจเกิด”

ประโยคเดิม: ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์และควบคุมการดำเนินงานที่**จะทำให้**เกิดความเสียหายให้
เป็นไปตามแผนงาน ขั้นตอน และเวลาที่กำหนด

เปลี่ยนเป็น: ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์และควบคุมการดำเนินงานที่**อาจเกิด**ความเสียหายให้
เป็นไปตามแผนงาน ขั้นตอน และเวลาที่กำหนด

2. ข้อ 1 ของตอนที่ 2 ควรเพิ่มคำว่า “ระหว่างบุคคล” หลังคำว่า “ความแตกต่าง”

ประโยคเดิม: ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกที่สอดคล้องกับความแตกต่างของนักเรียน

เปลี่ยนเป็น: ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกที่สอดคล้องกับความแตกต่าง**ระหว่างบุคคล**ของนักเรียน

3. ข้อ 8 ของตอนที่ 2 ควรเปลี่ยนคำว่า “ที่” เป็น “อย่าง”

ประโยคเดิม: ครูจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนพิจารณาหาแนวทางการแก้ไขปัญหา**ที่**ถูกต้อง
หลากหลาย และเหมาะสม

เปลี่ยนเป็น ครูจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนพิจารณาหาแนวทางการแก้ไขปัญหา**อย่าง**ถูกต้อง
หลากหลาย และเหมาะสม

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 -

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3

1. ข้อ 5 ตอนที่ 1 ควรเปลี่ยนประโยค

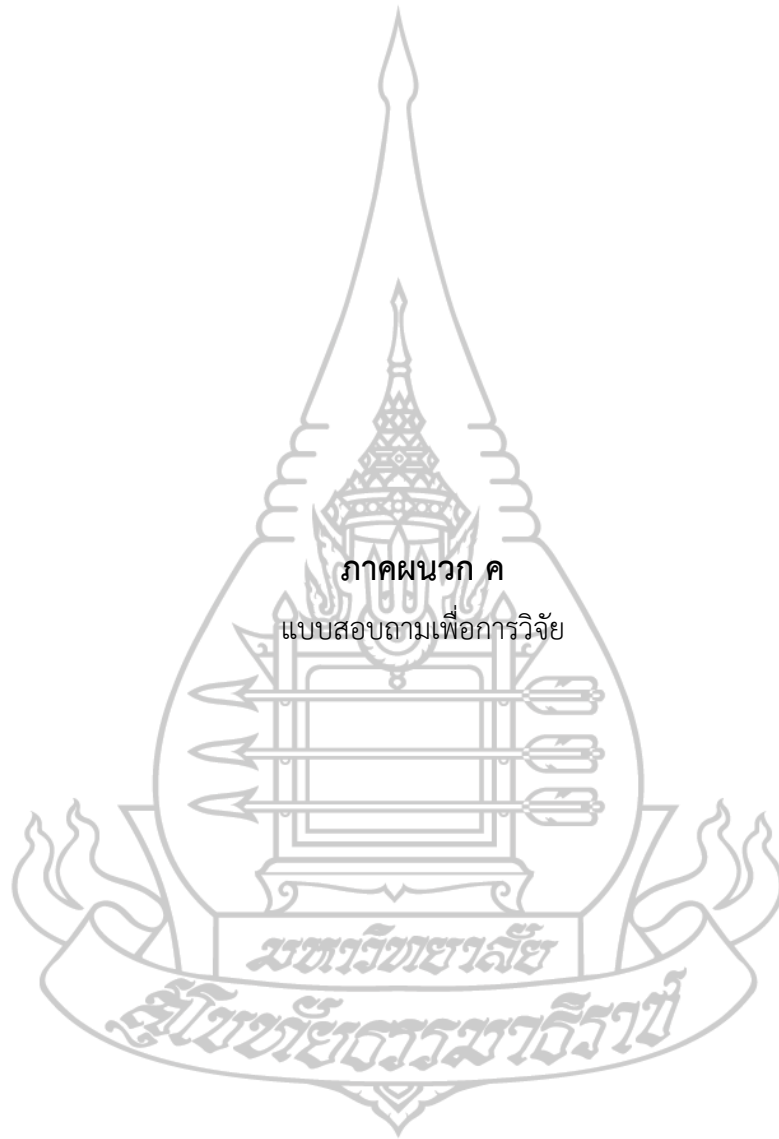
ประโยคเดิม: ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการคิดริเริ่ม คิดสิ่งใหม่ ๆ การคิดยืดหยุ่นอย่าง
หลากหลาย

เปลี่ยนเป็น: ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการคิดริเริ่ม คิดสิ่งใหม่ ๆ อย่างยืดหยุ่นและหลากหลาย

2. ข้อ 9 ตอนที่ 1 ควรเปลี่ยนประโยค

ประโยคเดิม: ผู้บริหารสถานศึกษาจัดกระบวนการดำเนินงานอย่างมีกลยุทธ์ ที่เป็นระบบและต่อเนื่อง
เพื่อการลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย

เปลี่ยนเป็น: ผู้บริหารสถานศึกษาจัดกระบวนการดำเนินงานอย่างมีกลยุทธ์ ที่เป็นระบบและต่อเนื่อง
เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สกลนคร

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอน
เชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
2. แบบสอบถามมี 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
 - ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1
3. กรุณาตอบแบบสอบถามนี้ให้ครบทุกข้อ และกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามในครั้งนี้จะไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด
4. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้ จะได้รับการเก็บรักษาไว้เป็นความลับและจะนำผลไปใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

ขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมมาธิราช

นางสาวปริญญารณ โคะตะมะ

นักศึกษาปริญญาโท แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ

[] หญิง

[] ชาย

2. ประสบการณ์การทำงาน

[] ต่ำกว่า 5 ปี

[] 16 - 25 ปี

[] 5 - 15 ปี

[] มากกว่า 25 ปี

3. ขนาดสถานศึกษา

[] ขนาดเล็ก

[] ขนาดใหญ่

[] ขนาดกลาง

[] ขนาดใหญ่พิเศษ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตารางที่สอดคล้องกับระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหาร

สถานศึกษาท่าน เพียงข้อละ 1 ระดับเท่านั้น โดยกำหนดระดับคะแนนและความหมาย ดังนี้
 ระดับ 1 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด
 ระดับ 2 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับน้อย
 ระดับ 3 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับปานกลาง
 ระดับ 4 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับมาก
 ระดับ 5 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
ด้านที่ 1 การมีวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลง						
1	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถมองเห็นภาพของสถานศึกษาในอนาคตตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป					
2	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษาได้					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
3	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกำหนดพันธกิจ กลยุทธ์ เป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน					
4	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสื่อสารและถ่ายทอดวิสัยทัศน์ให้แก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาร่วมกัน					
ด้านที่ 2 การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์						
5	ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการคิดริเริ่ม คิดสิ่งใหม่ ๆ อย่างยืดหยุ่นและหลากหลาย					
6	ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการใช้ความรู้ ประสบการณ์ และทักษะการคิดวิเคราะห์งานอย่างเป็นระบบ					
7	ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์และสร้างสรรค์ทางเลือกใหม่ ๆ เพื่อการบริหารงานที่เป็นประโยชน์					
8	ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นให้ครูเกิดความคิดใหม่ ๆ ในการพัฒนานวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน					
ด้านที่ 3 การบริหารความเสี่ยง						
9	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดกระบวนการดำเนินงานอย่างมีกลยุทธ์ ที่เป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย					
10	ผู้บริหารสถานศึกษามีการระบุ ประเมิน และเตรียมพร้อมสำหรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น					
11	ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์และควบคุมการดำเนินงานที่อาจเกิดความเสียหายให้เป็นไปตามแผนงาน ขั้นตอน และเวลาที่กำหนด					
12	ผู้บริหารสถานศึกษากำกับติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ					
ด้านที่ 4 การทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม						
13	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูบุคลากรมีการทำงานเป็นทีม					
14	ผู้บริหารสถานศึกษาบูรณาการการทำงานร่วมกัน โดยการสร้างความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
15	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู บุคลากร และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน					
ด้านที่ 5 ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม						
16	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาที่ความคล่องตัวและมีความยืดหยุ่นในการทำงาน					
17	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมกระบวนการทำงานเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนานวัตกรรมในการปฏิบัติงาน					
18	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและบุคลากรพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ					
19	ผู้บริหารสถานศึกษาเสริมสร้างให้ครูและบุคลากรเกิดแรงจูงใจการแสวงหาความรู้เพื่อสร้างหรือพัฒนานวัตกรรมเป็นของตนเอง					
20	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดบรรยากาศและกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้มีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตารางที่สอดคล้องกับระดับพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 เพียงข้อละ 1 ระดับเท่านั้น โดยกำหนดระดับคะแนนและความหมาย ดังนี้

- ระดับ 1 หมายถึง ครูมีพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด
- ระดับ 2 หมายถึง ครูมีพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อย
- ระดับ 3 หมายถึง ครูมีพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ 4 หมายถึง ครูมีพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก
- ระดับ 5 หมายถึง ครูมีพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
ด้านที่ 1 ด้านการจัดการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และหลากหลาย						
1	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกที่สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน					
2	ครูจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลายและสร้างสรรค์					
3	ครูใช้สื่อการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และหลากหลาย					
4	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้					
5	ครูส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ					
ด้านที่ 2 ด้านการกระตุ้นให้เกิดจินตนาการในการแก้ปัญหา						
6	ครูจัดการเรียนการสอนโดยการตั้งคำถามที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดจินตนาการในการเรียนรู้					
7	ครูจัดการเรียนรู้โดยการสอนให้นักเรียนทำความเข้าใจกับปัญหาที่เกิดขึ้น โดยใช้ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการพิจารณาสาเหตุของปัญหา					
8	ครูจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนพิจารณาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างถูกต้อง หลากหลาย และเหมาะสม					
ด้านที่ 3 ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อส่งเสริมการคิด						
9	ครูมีการสื่อสารกับนักเรียนในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผ่านการโต้ตอบหรือการกระทำ					
10	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิด					
11	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริงเพื่อส่งเสริมการคิด					
ด้านที่ 4 ด้านการส่งเสริมอิสระทางความคิดของนักเรียน						
12	ครูจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์					
13	ครูจัดกิจกรรมแบบผสมผสานที่เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และค้นหาคำตอบในสิ่งที่ตนเองต้องการเรียนรู้					
14	ครูจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมความเป็นอิสระในการเรียนรู้					

ภาคผนวก ง

หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญและขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

ที่ อว.0602.16 (บ) / 8๗5

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๘ ธันวาคม 2566

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางเการัมย์ภา อาสา (ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี)

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวปริญญาภรณ์ โคตะมะ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหาร
การศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง
การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์
ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบ
มาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ
ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำ
นั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความ
อนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิจัยและพัฒนาศักยภาพมนุษย์ ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและ
ให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ
นักศึกษานำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธนศักดิ์ สายจำปา)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายยุทธศาสตร์ แผน นวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 098-105-5579

ที่ อว.0602.16 (บ) / 876

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

8 ธันวาคม 2566

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางวนิดา ไบโพธิ์ (ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 3)

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวปริญญาภรณ์ โคตะมะ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษานำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธนกิติ สายจำปา)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายยุทธศาสตร์ แผน นวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 098-105-5579

ที่ อว.0602.16 (บ) / 8๓๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๘ ธันวาคม 2566

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายนพดล แสนผูก (ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 5)

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวปริญญารณ โคตะมะ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษานำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธนศักดิ์ สายจำปา)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายยุทธศาสตร์ แผน นวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 098-105-5579

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือ

ที่ อว.0602.16 (บ) / ๑๑๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒๒ ธันวาคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน นางวนิดา ไบโพธิ์ (ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 3)

ด้วยนางสาวปริญญาภรณ์ โคตะมะ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 3 จำนวน 15 คน ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้
รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 098-105-5579

ที่ อว.0602.16 (บ) / ๑๐๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒๒ ธันวาคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน นายพดล แสนผูก (ผู้อำนวยการโรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 5)

ด้วยนางสาวปริญญาภรณ์ โคตะมะ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1

ในกรณีนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยโดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 5 จำนวน 15 คน ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้
รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 098-105-5579

ภาคผนวก ฉ

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ อว.0602.16 (บ) / 13

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๙ มกราคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน

ด้วยนางสาวปริญาภรณ์ โคตะมะ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระยอง เขต 1

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครูในโรงเรียนของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา สนับสนุนการเรียนรู้ และวิจัย
รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 098-105-5579

ที่ อว.0602.16 (บ) / 13

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

9 มกราคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน

ด้วยนางสาวปรีญาภรณ์ โคตะมะ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนเชิงสร้างสรรค์ของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครู
ในโรงเรียนของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูล
เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณา
จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีรัมย์)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษา สนับสนุนการเรียนรู้ และวิจัย
รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 098-105-5579

ภาคผนวก ข

ผลการพิจารณาคคุณภาพเครื่องมือวิจัย

มหาวิทยาลัยสุรินทร์

สุโขทัยธรรมมาธิราช

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา รวมอยู่ที่ .972

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.972	34

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเชิง
นวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ระยอง เขต 1 มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
อยู่ที่ .958

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.958	20

Scale: ALL VARIABLES**Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ที่ .958

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.958	14

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อสกุล	นางสาวปรีญาภรณ์ โคตะมะ
วัน เดือน ปี เกิด	2 กรกฎาคม 2535
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
ที่อยู่ปัจจุบัน	39/5 หมู่ที่ 1 ซ.กรุน 2 ตำบลแก่ง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง 21160
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีที่สำเร็จการศึกษา 2558
ประวัติการทำงาน	ครูโรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง

